

5.11.2014

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

17 – 2014

Kokousaika: 5.11.2014 klo 16.00 – 20.51

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

17 – 2014

Mötestid: 5.11.2014 kl 16.00 – 20.51

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

5.11.2014

---

343 §.....	5
Esityslistan asia nro 5	5
TALOUSARVIO VUODEKSI 2015 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2015—2017 ...	5
Kaupunginjohtaja Pajunen	5
Valtuutettu Rauhamäki	7
Valtuutettu Muurinen.....	8
Valtuutettu Kari	11
Valtuutettu Torsti.....	14
Valtuutettu Honkasalo.....	17
Valtuutettu Huru.....	20
Ledamoten Rantala	22
Valtuutettu Peltokorpi.....	25
Valtuutettu Ebeling.....	28
Valtuutettu Hakanen	30
Valtuutettu Anttila.....	32
Valtuutettu Koskinen.....	34
Valtuutettu Krohn	35
Valtuutettu Männistö	36
Valtuutettu Mäki.....	38
Valtuutettu Kanerva	39
Valtuutettu Moio	40
Valtuutettu Jalovaara	41
Valtuutettu Karhuvaara	42
Valtuutettu Valokainen.....	44
Valtuutettu Stranius	44
Valtuutettu Kivekäs.....	45
Valtuutettu Pakarinen	46
Valtuutettu Koivulaakso	48
Valtuutettu Loukoila	50
Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro).....	50
Ledamoten Brettschneider.....	51
Valtuutettu Vuorjoki.....	52
Valtuutettu Mäkimattila	54
Ledamoten Wallgren.....	54
Valtuutettu Sumuvuori	55
Valtuutettu Nieminen	57
Valtuutettu Asko-Seljavaara	58
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	59
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	59
Valtuutettu Rautava (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Muttilainen	60

5.11.2014

Valtuutettu Holopainen	62
Valtuutettu Malin	63
Valtuutettu Arajärvi	64
Valtuutettu Hakanen	66
Valtuutettu Hursti	67
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	68
Valtuutettu Karhuvaara	70
Valtuutettu Ingervo.....	72
Valtuutettu Abdulla.....	73
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Kivekäs	76
Valtuutettu Lindell	76
Valtuutettu Villo.....	78
Valtuutettu Koivulaakso	79
Valtuutettu Rydman	79
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	82
Valtuutettu Hyttinen	82
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro).....	83
Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro).....	84
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	84
Ledamoten Storgård	85
Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	86
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	87
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	87
Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Ebeling.....	88
Valtuutettu Huru.....	88
Ledamoten Storgård (replik)	90
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	90
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro).....	91
Valtuutettu Muttilainen	91
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro).....	92
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Hakanen	92
Ledamoten Wallgren (replik).....	94
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	94
Ledamoten Månsson	94
Valtuutettu Kantola	95

5.11.2014

Valtuutettu Hursti	96
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	97
Valtuutettu Honkasalo.....	97
Valtuutettu Hyttinen	97
Valtuutettu Soininvaara.....	97
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	99
Valtuutettu Ingervo.....	99
Valtuutettu Kantola	99
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	100
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	100
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	100
Valtuutettu Ebeling.....	100
Valtuutettu Hakanen	101
Kaupunginjohtaja Pajunen	101
Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro).....	102
Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro)	102
Kaupunginjohtaja Pajunen	102

5.11.2014

---

343 §

Esityslistan asia nro 5

TALOUSARVIO VUODEKSI 2015 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2015—2017

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nyt käsiteltävä vuoden 2015 talousarvio on valmisteltu valtuustostrategiassa asetettujen puitteiden mukaisesti – siitäkin huolimatta, että strategiatavoitteen mukaiset tunnusluvut ovat talousarvion valmistelun aikana heikkenneet. Uusimmat tiedot väestönkasvusta ja peruspalvelujen hintaindeksistä on otettu kaupunginhallituksen esityksessä huomioon.

Yleinen taloustilanne sekä maailmalla että Euroopassa on edelleen ongelmallinen ja epävarma. Se heijastuu suoraan Suomen ja Helsingin talouden näkyymiin. Meillä valtio, kunnat ja kotitaloudet ovat velkaantuneet huolestuttavassa tahdissa. Euroopan komission arvion mukaan finanssipolitiikka keveni julkisen talouden alijäämän kasvulla mitattuna Suomessa vuosien 2008—2013 välillä enemmän kuin yhdessäkään toisessa EU-maassa.

Julkisen talouden rakenteellinen alijäämä on kasvanut poikkeuksellisen paljon. Suomessa kokonaistuotanto on pienentynyt yhtäjaksoisesti vuoden 2012 2. neljänneksestä lähtien. Vuonna 2014 Suomen bruttokansantuotteen ei ennusteta kasvavan. Eilen kuulumme EU:n komission ennustetta: -0,4 % Suomelle tänä vuonna, ja viiteryhmäksi mainittiin Kypros, Kroatia, Italia ja Bulgaria. Syyskuussa valtiovarainministeriö arvioi kasvun nopeutuvan vähitellen ensi ja seuraavana vuonna. Venäjän talouden ongelmat ja ruplan heikentyminen ovat merkittävästi vähentäneet tuontia. Tämä näkyy myös Suomen ja Venäjän välisessä kaupassa.

Työvoiman kysyntä lisääntyy Suomessa vain vähän. Suomen työttömyyden kehitys poikkeaa muista Euroopan maista, joissa työttömyysluvut ovat jo kääntyneet laskuun. Tuotannon kasvu painottuu vientiin, joka on keskimääräistä vähemmän työllistävää. Palveluihin näyttäisi syntyvän vain vähän työpaikkoja, kun yksityinen kulutus kasvaa hitaas-

5.11.2014

---

ti. Vaatimaton työllisten määrän kasvu yhdessä matalan palkkaratkaisun kanssa heijastuu kuntiin kunnallisveroa koskevan tulopohjan matalana kasvuna.

Arvoisat valtuutetut.

Kansantaloutemme synkät näkymät korostavat valtuustomme asettamien taloustavoitteiden merkitystä. Kaupungin taloutta tasapainotetaan valtuuston strategiaohjelman mukaisesti. Vuoden 2015 talousarvio on strategiaikauden 2. budjettivuosi 4:stä.

Keskeinen linjaus on valtuuston asettama tuottavuustavoite. Sen mukaisesti emokaupungin käyttömenojen tuottavuutta parannetaan 1 %:lla vuosittain, ottaen huomioon kustannustason nousun ja asukasmäärän kasvun. Vuonna 2014 viimeisimmän ennusteen mukaan menojen arvioidaan kasvavan 2,9 % ilman liikelaitoksia ja valtuustoryhmien käyttämän laskentakaavan mukaisesti. Tämänhetkisen arvion mukaan kasvu ylittää strategiaohjelman tavoitteen noin 70 miljoonalla eurolla. Tilanne tulee täsmentymään tilinpäätöksen yhteydessä.

Lisäksi valtuusto on asettanut vuosittaisen investointiraamin. Myös tältä osin esitys on strategiaohjelman tavoitteen mukainen. Strategiaohjelmassa on edelleen linjattu, että investointeja katetaan entistä enemmän tulo-rahoituksella ja kiinteän omaisuuden myynnillä.

Tuleva vuosi tuo mukanaan monia muutoksia Helsingin talouteen. Keskeisimpiä ovat verotukseen ja liikelaitosten yhtiöittämiseen liittyvät päätökset. Verotuksen osalta kaupunki ottaa ensimmäisen kerran käyttöön voimalaitosveron Helsingin Energian yhtiöittämisen johdosta. Lisäksi valtion toimenpiteet heijastuvat verotukseen muun muassa työllisyyden hoidon kompensaatina yhteisöveron osuudessa. Veronkorotukset kiinteistöverossa puolestaan leikataan valtionosuuksista.

Vuoden 2015 talousarviossa Helsingin Energia ja Helsingin Satama sekä Palmiasta yhtiötettävä osa eivät enää ole liikelaitoksina mukana. Kaupungin taloustilanne muuttuu oleellisesti Helsingin Energian yhtiöittämisen seurauksena, kun liiketuloksen tulovirta kohdentuu energiantuotannon investointeihin. Tulovirrat kaupungille vähenevät noin 220 miljoonan euron vuosittaiselta tasolta jopa alle kolmannekseen. Vuonna 2015 osinkoja ei vielä makseta.

Arvoisat valtuutetut.

Pidän arvokkaana, että kaupunginhallitus on esityksessään pitänyt kiinni valtuustostrategialinjauksista. Kun valtuusto toteuttaa strategiaoh-

5.11.2014

---

jelman tavoitteet koko valtuustokauden mittaisena, on Helsingin kaupunki omalta osaltaan kuronut umpeen nyt tiedossa olevan julkisen talouden kestävyysvajeen. Silloin olemme tehneet oman osuutemme. Toivon valtiovallalta samaa.

Kiitän kaikkia valmisteluprosessiin osallistuneita, erityisesti valtuustoa, valtuustoryhmiä, rakentavasta ja vastuullisesta yhteistyöstä.

Valtuutettu Rauhamäki

Rouva puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Taas on aika perinteisen budjetti-illan valtuustossa. Miten tämän sanoisi kauniisti – jos tätä voi sanoa kauniisti – mutta kasvun luomisessa on Suomessa todellakin epäonnistuttu. Sitä on ehkä turha yrittääkään kaunistella millään välivirkkeillä. Hallituksen suurin missio Suomen nostamisessa kasvu-uralle on kerta kaikkiaan, niin kuin kaupunginjohtaja totesi, epäonnistunut. Lähivuodet eivät näytä yhtään sen paremmilta, ensi vuodesta puhumattakaan. Miinusmerkkisellä mennään.

Jos mietitään kuntien tehtäviä suomalaisessa yhteiskunnassa, niin ennen kaikkea se on hyvinvointipalvelujen tuottaminen ja varmistaminen joko niin, että niitä itse tuotetaan tai sitten hankitaan jostakin ulkoa, mutta kansalaisille niiden palvelujen turvaaminen. Niiden turvaamisen kannalta ei ole varmaan yhtään niin suurta riskiä ja uhkaa kuin huonosti hoidettu julkinen talous, käyttömenojen jatkuva epätasapaino tai siitä johtuva raju velkaantuminen. On tavallaan päivänselvää, että julkisen talouden alijäämän kasvu ei voi olla heijastumatta kuntasektoriin ja sitä kautta tänne meille Helsinkiinkin.

Jos on epäonnistuttu talouskasvun luomisessa hallituksen toimesta, niin hallituksen talkoot kuntien tilanteen helpottamiseksi ovat aika lailla samalla uralla kuin se kasvun luominen. Ei ole saatu lupauksista ja ohjelmista huolimatta merkittäviä uudistuksia kuntarakenteessa. Ei ole karsittu kuntien tehtäviä lähellekään luvatus mukaisesti. Listaa on odoteltu jonkun aikaa. Toisaalta eivät kunnat itsekään ole näissä asioissa kunnostautuneet vapaaehtoisesti. Vapaaehtoisia liitoksia on syntynyt vain joitakin, ja niistäkin merkittävillä kaupunkiseuduilla vain Oulussa. Eivätkä kunnat itse ole onnistuneet tehtävien karsimisessa omatoimisesti kuin aivan poikkeustapauksissa, hyvinkin syvien ja vaikeiden kriisien kautta. Emmekä me täällä Helsingissä näissä kummassakaan ole onnistuneet – emme sen enempää kuntaliitoksissa kuin mahdollisesti tehtävien karsimisessa.

5.11.2014

Tässä tilanteessa ei varmaan ole muuta mahdollisuutta kuin kiristää vyötä, niin nyt kuin jatkossakin, ensi vuoden talouskasvuennusteet huomioiden. Hoitakaamme me omaa tonttiamme niin, että käyttötalous saadaan vähitellen tasapainoon ja velkaantumista hidastetaan. Meistä tuskin kukaan oikeasti haluaa kokeilla, kumpi joustaa enemmän: hyvinvointipalvelut vai kaupungin kassahuoneen betoninen lattia, kun se jos-sain vaiheessa tulee vastaan.

Helsingin käyttömenojen kehitys, niin kuin kaupunginjohtaja tuossa totesi, on sidottu tällä strategiakaudella yhdessä sovitulla tavalla väestönkasvuindeksiin sekä tuottavuuden paranemista tavoittelevaan %:n tuottavuustavoitteeseen. Samoin investointikatto on omiaan rajoittamaan kaupungin ylivelkaantumista.

Täällä varmaan jälleen puhutaan aika paljon Keynesiläisestä talousteoriasta ja elvyttämisen ilosta. Elvytyksen ja julkisen talouden velkaannuttamisen osa on näille puhujille kovinkin tuttu. Oma kokemukseni aikaisemmista budjettineuvotteluista silloin, kun kaupungillamme ja Suomessa on mennyt hyvin ja talouskasvu on ollut kohtuullisen hyvää, niin tämä Keynesiläisen teorian toinen puoli, että hyvinä aikoina pitäisi supistaa toimintaa, vähentää velkaantumista ja julkisia investointeja, tahtoo unohtua. Samat tahot aktiivisesti sen unohtavat, jotka elvyttämisen iloista puhuvat. Siksi parempi on olla ennemmin varovainen – on siihen varmasti muitakin syitä.

Aivan lopuksi haluan omasta puolestani kiittää neuvotteluissa mukana olleena. Olen aidosti ylpeä siitä neuvottelutuloksesta, jonka saimme. Sitouduimme siihen, että strategian kirjauksista pidetään kiinni. Kiitän kaikkia niitä neuvotteluihin osallistuneita henkilöitä mukavasta hengestä ja muutamasta hyvästä sanailusta neuvottelujen ohessa.

Kannatan tietysti omasta puolestani lämpimästi kaupunginhallituksen loistavaa esitystä.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On helppoa olla poliittinen päättäjät hyvinä aikoina. Paljon vaativampaa se on aikana, jolloin lisää jaettavaa ei ole ja on tehtävä vaikeita päätöksiä. Silloinkin haluamme pitää huolta kaupunkilaisten hyvinvoinnista ja luoda uskoa parempaan tulevaisuuteen.

5.11.2014

Suomen talous on supistunut 2 vuotta peräkkäin. 5—10 vuoden aikavälillä kasvu on ennusteiden mukaan erittäin hidasta. Julkinen taloutemme on haasteissa sekä suhdanteiden että rakenteellisten tekijöiden takia. Väestön ikärakenteen muutos aiheuttaa nyt ja etenkin tulevana vuosina koko julkiselle taloudelle aivan erityisiä paineita. Suomen väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2013 noin 56 lasta ja eläkeikäistä jokaista 100:aa työikäistä kohden. Suhde on korkeampi kuin kertaakaan 1960-luvun alun jälkeen ja kasvaa edelleen.

Verotulojen kasvu on vuoden 2015 aikana niukkaa ja kuntien valtionosuudet supistuvat. Siksi Helsingin talous vaatii vastuullisia tekoja talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen taittamiseksi. Talousarvio on valtuuston yhdessä hyväksymän strategian mukainen. Käyttömenojen reaalkasvu vastaa asukasmäärän kasvua vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Kokoomus pitää erittäin tärkeänä, että vaativista lähtöasetelmistä huolimatta kaikki kaupunginhallitusryhmät ovat vastuullisesti sitoutuneita yhteisiin tavoitteisiin. Vastuullisuus tarkoittaa paitsi hyvää taloudenhoitoa, myös sitä, että teemme päätöksiä pitkäjänteisesti. Panostamme tulevaisuuteen ja kasvun mahdollistamiseen ja luomme yrityksille hyvät toimintaedellytykset. Näin varmistamme kaupunkilaisille toimivat peruspalvelu ja heikoimmassa asemassa olevista huolen pitämisen.

Helsingin tulee olla nyt ja tulevaisuudessa paras paikka elää jokaiselle kaupunkilaiselle. Meidän päättäjien tehtävä on luoda paremmin voivaa, elinvoimaisempaa, toimivampaa ja taloudeltaan tasapainoista Helsinkiä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihanteellisessa tilanteessa meillä olisi lisää jaettavaa, ja kukin poliittinen toimija voisi painottaa omia toiveitaan. Kaikille voitaisiin antaa jotain. Valitettavasti emme ole tällä hetkellä sellaisessa tilanteessa. Budjettilisäys jollekin sektorille tarkoittaa leikkausta jostakin muualta.

Suurin lisäys budjetissa kohdistetaan ensin vuonna opetukseen. Näin takaamme monipuoliset ja laajat tuntivalikoimat, ja Helsingin kouluissa on jatkossakin riittävästi koulunkäyntiavustajia. Laadukas opetus ja panostus koulutukseen ovat ehdottomasti satsauksia parempaan tulevaisuuteen.

Sosiaali- ja terveystoimen menot muodostavat yli puolet kaikista kaupungin menoista. Sosiaali- ja terveystoimien uudistamista tarvitaan, jotta selviämme kasvavasta palveluntarpeesta ja pystymme tarjoamaan

5.11.2014

---

kaupunkilaisille laadukkaat ja riittävän monipuoliset sosiaali- ja terveyspalvelut myös jatkossa. Panostamme nyt Helsingissä varhaiskasvatukseen, hyvään päivähitoon, esiopetukseen ja avoimen toiminnan kehittämiseen. Varmistamme myös ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen resurssien riittävyyden. Helsinki on lapsiperheelle turvallinen ja hyvä paikka asua nyt ja tulevaisuudessa.

Ikärakenteen muutos lisää erityisesti sosiaali- ja terveysviraston palveluiden tarvetta. Palveluita onkin viime vuosina lähdetty kehittämään voimallisesti rakenteita uudistamalla, mutta myös sopeutustoimia on jouduttu tekemään. Rakenteiden ja prosessien kehittämistä tulee jatkaa myös ensi vuonna ja koko suunnittelukaudella entistä asiakaslähtöisempien ja kokonaisvaltaisempien palvelujen varmistamiseksi. Sosiaali- ja terveysviraston palvelu-uudistus on erinomainen askel kohti tätä tavoitetta. Uusi toimintamalli lähtee erityisesti monia sosiaali- ja terveyspalveluja tarvitsevien lapsiperheiden, pitkäaikaissairaiden ja ikäihmisten tarpeista ja useiden palvelujen tarjoamisesta samasta palvelupisteestä.

Toinen keino asiakaslähtöisyyden vahvistamiseksi on lisätä palvelusetelitoimintaa. Kokoomus haluaa, että kaikilla helsinkiläisillä on mahdollisuus valita itselleen parhaiten sopivat palvelut monipuolisesta palveluvalikoimasta, ja kannattammekin lämpimästi esimerkiksi kotihoidon palvelusetelin käyttöönottoa. On tärkeää, että kaupunkilaiset saavat kotona asumista tukevat hoito- ja kuntoutuspalvelut oikea-aikaisina ja riittävinä. Näin voimme lisätä asiakkaiden hyvinvointia ja hillitä ympärivuorokautisen hoidon kysyntää. Lisäksi vastaavasti säästämme ensi vuonna muun muassa kaupungin hallinnosta ja tukipalveluista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Investoinneilla luodaan uutta kaupunkia ja parannetaan nykyistä. Ensi vuonna panostamme Helsingissä erityisesti kaupungin kasvuun, uusiin asuinalueisiin, ja luomme edellytyksiä entistä paremmille palveluille tulevaisuudessa. Helsingin väkiluvun ennustetaan kasvavan sekä tänä että ensi vuonna noin 9 000 henkilöllä. Pidemmällä tähtäimellä vuoteen 2050 mennessä Helsingin asukasmäärän ennustetaan kasvavan nykyisestä noin 620 000:sta peräti 850 000 asukkaaseen. Helsinki tarvitsee lisää asuntoja ja työpaikkoja.

Yleiskaavassa tuleekin tehdä rohkeita ja ennakkoluulottomia linjauksia. Tarvitsemme tiiviimpää rakentamista ja täydennysrakentamisen esteiden purkamista. Tämä mahdollistaa jo olemassa olevien rakenteiden ja palveluiden hyödyntämisen ja on kestävä kehityksen periaatteiden

5.11.2014

---

mukaista. Muun muassa Östersundomin rakentaminen tulee käynnistää mahdollisimman nopeasti.

Budjettineuvotteluissa varattiin taloudelliset edellytykset keskustakirjastohankkeeseen. Hankkeen toteuttaminen edellyttää myös ulkoisia rahoituskanavia. Kirjaston toteutuessa hallintomallin tulee olla säätiö. Keskustakirjastosta ei saa tulla vain näyttävää rakennusta, vaan kaikkia kaupunkilaisia palveleva, elävä ja monipuolinen kaupunkitila.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tavoitteemme on laadukkaiden palveluiden ja hyvän arjen turvaaminen helsinkiläisille. Vaikeinakin aikoina haluamme pitää kiinni kaupunkilaisten hyvinvoinnista, kantaa huolta heikoimmista ja luoda parempaa tulevaisuuden Helsinkiä.

Haluankin aivan erityisesti kiittää kaikkia budjettineuvotteluihin osallistuneita ryhmiä aidosta sitoutumisesta näiden tavoitteiden saavuttamiseen. Iso kiitos kuuluu myös kaikille talousarvion valmisteluun osallistuneille kaupungin virkamiehille. Ilman kaikkien yhteisiä ponnistuksia emme olisi tähän pystyneet. Vain yhdessä toimimalla ja vastuullisia päätöksiä tekemällä varmistamme lopputuloksen, joka on Helsingin ja helsinkiläisten kannalta paras mahdollinen.

Kokoomus kannattaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Kari

Arvoisa puheenjohtaja. Rakkaat valtuustotoverit.

Me haluamme Helsingissä tehdä politiikkaa, joka ei jätä meidän velkojamme meidän lastemme maksettavaksi. Me emme myöskään halua rakentaa säästämisellä epätasa-arvoista kaupunkia. Myös vihreiden linja Helsingissä on vastuullinen talouspolitiikka – sellainen, jossa säästölistan ensimmäisenä eivät ole leikkipuistot eikä lasten opetus, mutta myös sellainen, jossa uudistetaan rakenteita ja leikataan löysiä pois sieltä, missä se on mahdollista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lapsiperheet haluavat jälleen asua Helsingissä. Uusi, aikaisempaa urbaanimpi sukupolvi tekee tälle kaupungille pelkästään hyvää. Alle puo-

5.11.2014

---

lella helsinkiläisistä kodeista on nykyisin auto. Ihmiset haluavat suurten neliömäärien sijaan lähellä olevia palveluita.

Me luulimme aika pitkään, että kaikki lapsiperheet haluaisivat muuttaa Nurmijärvelle. Kun ajattelimme, että kaikki haluavat kehyskuntiin, me arvioimme vuodesta toiseen meidän lapsimäärämme täysin väärin. Tämä aiheutti helsinkiläisille lapsiperheille aika suuria ongelmia. Hoitopaikat olivat kiven alla ja usein ihan väärässä paikassa. Tämän korjaaminen on ollut vihreälle valtuustoryhmälle 1 tämän kauden tärkeimpiä tavoitteita. Tämä budjetti on ensimmäistä kertaa sellainen budjetti, jossa on varauduttu tarpeeksi ja tarpeeksi suurella rahamäärällä lapsimäärän kasvuun. Tämä on asia, joka meidän pitää varmistaa myös tulevaisuudessa.

Peruskoulu on meille perinteisesti ollut tasa-arvon kivijalka. Kun kaikki saman alueen lapset taustasta ja perheestä riippumatta käyvät samaa lähikoulua, me luomme yhdenvertaista yhteiskuntaa. Kuitenkin nykyäänä pienten helsinkiläisten mahdollisuuksiin vaikuttaa entistä enemmän se, mihin kaupunginosaan ja sosiaaliluokkaan he syntyvät. Siksi vihreiden tärkein tavoite näissä neuvotteluissa oli se, että me saamme lisää rahaa kouluille. Budjettineuvotteluiden suurimmat lisäykset tehtiinkin opetukseen. Tämä oli hieno asia.

Näillä rahoilla me voimme säilyttää 2.-luokkalaisten iltapäiväkerhopaikat ja perusopetuksen koulunkäyntiavustajat. Samalla me voimme estää leikkaukset opetustuntien määrästä ja erityistä tukea tarvitsevien koulujen rahoista. Totta kai vihreät olisivat toivoneet vielä suurempaa tukea opetukselle, mutta me kyllä ajattelemme, että tässä tilanteessa tämä oli hyvä saavutus.

Koulujen ryhmäkokoja onkin pystytty Helsingissä viime vuosina ihan merkittävästi pienentämään. Tämä on asia, josta meidän kannattaa olla ylpeitä. On tärkeää, että me pystymme tarjoamaan kaikille helsinkiläisille lapsille hyvää ja laadukasta opetusta. Erityisesti kouluissa, joissa tarvitaan eniten tukea, on suurimmat tarpeet. Ne ovat ne paikat, jonne suurin tuki pitää kohdentaa. Me haluamme pitää huolta siitä, että jokainen koulu Helsingissä on hyvä koulu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki tarvitsee keskustakirjaston. Tämä budjetti tukee selvästi uuden kirjastokeskuksen syntymistä Helsingin ytimeen. Suuren yleisen kirjaston rakentaminen kaupungin keskusta on myös hyvää kaupunkisuunnittelua. Kaupungin ydin ei voi olla varattu vain läpikulkuliikenteelle ja ostosten tekemiselle. Me tarvitsemme keskustaan tilan, jonne kuka

5.11.2014

---

tahansa voi tulla, riippumatta siitä, kuinka paljon rahaa niillä on lompakossa. Kirjastoon kaikki ovat tervetulleita ja kirjasto palvelee elävän kaupunkikeskustan syntymistä.

Viime viikolla, juuri budjettineuvotteluiden päättymisen jälkeen, julkistettiin Suomen historian suurin yksityinen lahjoitus kulttuurille. Rafaela Seppälä lahjoitti 15 miljoonaa euroa tanssin talon perustamiseen. Tämä lahjoitus ei ole kuitenkaan mikään vapaa shekki, jolla voi tehdä mitä huvittaa. Jotta tämä hieno yksityinen satsaus Helsinkiin ja tanssiin tahtuu, on Helsinginkin osallistuttava talon rakentamiseen. Tämä tarkoittaa, että jo ensi vuonna meidän on kyettävä sitoutumaan tanssin taloon – paitsi seiniin, myös toimintaan. 15 miljoonan euron lahjoitusta ei joka päivä ole tulossa, joten otetaan tästä koppi. Helsinki on myös Suomen kulttuuripääkaupunki, ja Suomen pääkaupunki ei voi jatkuvasti säästää kulttuurista, vaan meidän pitää tuntea vastuumme tämän kokonaisuuden veturina.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki kasvaa, ja se on pelkästään hieno asia. Tämä tarkoittaa sitä, että meidän on myös uskallettava luottaa siihen kasvuun. On typerää hidastaa uusien asuinalueiden syntymistä tai järkevien joukkoliikennehankkeiden tekemistä. Meidän ei ole järkevää jättää homekouluja korjaamatta tai sulkea suosittuja leikkipuistoja, kuten Kontulan leikkipuisto Lampea, joka nyt onneksi tämän budjetin jälkeen saadaan avattua uudelleen.

Helsinki ei myöskään ole kriisissä. Meidän veroprosenttimme on alhainen. Meillä ei ole syytä paniikkisäästämiseen. Meillä ei ole syytä palveluiden kuristamiseen. Sen sijaan meidän pitää käyttää Helsingin veroerot mahdollisimman tehokkaasti. Raskaaseen hallintoon meillä ei ole varaa, mutta hyviin palveluihin on.

On hyvä, että me käymme vuoden alussa yhdessä päättämiämme tavoitteita strategian puolivälitarkastelussa läpi. Vaikka budjetin aikana käydyissä keskusteluissa voisi toisin luulla, tuottavuustavoite ei ole strategian ainoa tavoite. Meidän on selvitettävä, estääkö nykyisen mallinen investointikatto järkevien investointien tekemisen. Meidän on varmistettava, että meidän politiikkamme rakentaa yhdenvertaista ja tasa-arvoista Helsinkiä. Meidän on pidettävä huoli siitä, että Helsingin ilmastotavoitteet toteutuvat ja meidän on seurattava sitä, että kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus liikenteessä kasvaa sen mukaan, mitä me olemme yhdessä sopineet. Yksi tavoite ei saa vaarantaa kaikkia muita tavoitteita.

5.11.2014

Arvoisa puheenjohtaja.

Tiukassa budjetissa Helsingissä panostetaan sivistykseen ja lasten opetukseen. Tästä syystä vihreä valtuustoryhmä kannattaa tämän budjetin hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun ensi vuoden budjetin valmistelua viime talvena evästettiin, SDP:n ryhmä julisti: "Näitä neljää: nuorten kaupunkia, tasa-arvoista kaupunkia, kestävästi kasvavaa kaupunkia ja talousviisasta, investoivaa kaupunkia SD-ryhmä haluaa painottaa 2015 talousarvion suunnittelussa". Tänäpäin varsinaisesta esityksestä tarkastelumme jakautuu kolmeen: hyviin uutisiin, huonoihin uutisiin ja tulevaisuuskysymyksiin.

Hyvissä ja huonoissa uutisissa täytyy erottaa kaksi asiaa: ensi vuoden käyttötalous ja investoinnit. Se hyvä uutinen: Helsinki on maamme ehdottomasti suurin elvyttäjä – ja tässä huomio Tatu Rauhamäelle: sana mainittu, "elvytys". Investoimme kaupunkikonsernina näinä aikoina miljarditasolla vuosittain. Teemme asioita, jotka pyrkivät kurkottamaan eteenpäin vuosia, vuosikymmeniä, jopa vuosisatoja.

Huonot uutiset: ensi vuoden budjetti on erittäin tiukka, etenkin sosiaali- ja terveystalouden ja opetuksen osalta. Siksi pidämme erittäin tärkeänä, että ratkaisu on yhdessä hyväksytty. Neuvotteluissa yksimielisesti tehdyt siirrot hallinnosta palveluihin toivottavasti auttavat ratkomaan akuuteimmat ongelmat. Lisäksi kaupungin johdon ja päättäjien on kyllä seurattava tilannetta vuoden mittaan ja varmistettava, että Helsinki toimii niin kuin sivistyneen kaupungin ja yhteiskunnan kuuluu. Nimittäin taloudellisesti vaikeina aikoina on kaikkien edun mukaista panostaa kaikkein haavoittuvimmissa asemissa oleviin. Myös joidenkin hallinnon siirtojen kohdentaminen vaatii vielä täsmennyksiä.

Hyvien ja huonojen uutisten ohella joitakin yksittäisiä asioita, joita toivomme vielä tarkasteltavan. Näihin kuuluvat esimerkiksi nuorten kesätyösetelit, Haltian luontokeskus ja työllisyyden hoitoon varattujen panosten viisas käyttö. Hyvistä uutisista eli investoinneista SDP:n ryhmä haluaa alleviivata Helsingin mittavaa ja suunnitelmallista rakentamista ja rakentumista. Joitakin investointeja, kuten Kontulan leikkipuisto Lampi, oli syytä aikaistaa.

5.11.2014

Vastoin kaupunginjohtajan esitystä päätimme ryhminä mahdollistaa keskustakirjaston rakennustöiden aloittamisen ensi vuonna. Se olkoon vastaus niille, jotka kaipaavat kaupunkiimme rohkeutta ja uutta, omaperäistä arkkitehtuuria – niitä juttuja, joita voimme näyttää myös muille.

Välihuuto!

Tulee kyllä se "wau"-sana. Eikö se kerro Helsingistä ja Suomesta jotain olennaista, että puurakennus, uuden sukupolven kirjasto, on 100-vuotiaan Suomen pääkaupungin wau-paikka sekä arkkitehtuuriltaan että sisällöltään. Paikka, joka on kaikelle kansalle avoin tila tulla, mennä ja tehdä, samanaikaisesti suomalaisen kansansivistyksen symboli ja tulevien vuosikymmenien uusien ajatusten syntypaikka.

Aiheellista huolta monissa kaupunkilaisissa herättää keskustakirjaston vaikutus muiden kirjastojen toimintaan. Tiivis lähikirjastojen verkko ei tietenkään saa vaarantua keskustakirjastojen vuoksi. Näin olemme aiemmin myös sopineet ja siitä sopimuksesta pidämme kiinni. Kirjasto on lähipalvelu, jonne lasten on voitava kävellä ja koululaisten poiketa päivän päätteeksi.

Hyvät valtuutetut.

Hyvien uutisten – Helsinki on Suomen suurin elvyttäjä – ja huonojen uutisten – ensi vuoden tiukka linja tuntuu kaupunkilaisten arjessa – kertomisen lisäksi myös SDP:n ryhmä haluaa painottaa, että kaupunkilaisten kannalta olennaista on, että nyt katsomme eteenpäin. Kun mennään kohti ensi vuoden valtuuston puolivälitarkastelua, kolme asiaa meidän arviomme mukaan korostuu: väestönkasvun vaikutus, tuottavuustavoitteen muuttuminen leikkauslistoista oikeiksi uudistuksiksi sekä onnistuminen hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisessa.

Ensinnä väestönkasvu ja tulevaisuus. Helsinki todella kasvaa ennätysnopeasti. Meillä on erityisen paljon sekä lapsia että vanhenevaa väestöä. On kysyttävä, miten tämä näky tavassamme huomioida väestönkasvu budjetissa.

Toiseksi tuottavuustavoite ja tulevaisuus. Näyttää siltä, että %:n tuottavuustavoite on monissa virastoissa muuttunut leikkauslistaksi. Se ei ole tavoite, eikä se ole oikein. Leikkauksien sijaan tavoitteena ovat oikeat uudistukset. Tässä kaivataan kaikkien kaupunkilaisten ja kaupungin virastojen aivoja, arjen oivalluksia, ennakkointia, rohkeutta etsiä leikkauksien sijaan uusia tapoja tehdä – sitä kuuluisaa palvelumuotoilua.

5.11.2014

Ja nyt voivat kaikki Slushiin ja muihin tapahtumiin valmistautuvat startup-aiivot ja tulevaisuusvisionäärit ympäri kaupunkia: Kuka rohkenee paneutua monessa asiassa huipulla komeilevan Helsingin superhaasteeseen? Miten onnistumme kantamaan nyt ja tulevaisuudessa yhteisen vastuamme ihmisarvoa kunnioittaen? Siis suojelemaan ja hoivamaan nuoria ja vanhoja kaupunkilaisia, kun he sitä tarvitsevat ja tekemään sen tavalla, jolla toivoisimme itseämme kohdeltavan, ilman että käytettävissä olevat rahat merkittävästi lisääntyvät? Odotan vastauksia tähän haasteeseen tämän salin ulkopuolelta. Onko oikea ohjauskeino uudistuksien hakemiseen %:n tuottavuustavoite myös jatkossa? Sitäkin on pohdittava.

Kolmantena väestönkasvun ja tulevaisuustavoitteen haastamisen rinnalla keskeisenä asiana on pohdittava hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista. Kaupunginjohtaja Pajunen on monessa yhteydessä todennut, että se oli asia, jossa epäonnistuttiin edellisellä valtuustokaudella, ja siksi se on tällä kaudella niin keskeinen.

Sosialidemokraatit haluavat painottaa, että hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen on oltava tavoitteena vähintään yhtä sitova kuin strategian lyhyen tähtäimen taloustavoitteet. Nimittäin hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen on tehokkain pitkän tähtäimen tulevaisuusinvestointi, niin inhimillisesti kuin taloudellisesti. Tässä on kyse paitsi opetuksesta, jota edellisessä puheenvuorossa painotettiin, myös erittäin paljon terveyspolitiikasta, vanhustenhoidosta ja ennaltaehkäisystä kaikissa ikäryhmissä.

Hyvät valtuutetut. Hyvät helsinkiläiset.

Ensi vuoden budjettiin liittyy hyviä ja huonoja uutisia, mutta SDP:n ryhmä katsoo, että budjetti kokonaisuutena on hyväksyttävissä. Samalla ryhmämme keskeinen viesti on: viisaan kaupungin viisas seuraava teko on arvioida avoimen kriittisesti mennyttä ja katsoa rohkeasti lähijä kaukaisempaankin tulevaisuuteen heti tammikuussa.

Kiitämme osaltamme kaikkia valmistelijoita erittäin vaativasta prosessista ja kaikkia neuvottelijoita ja neuvottelujen vetäjiä yhteistyöstä.

Lopuksi: Helsingin tapaan kasvavasta Tampereen kaupungista uutisoitiin Kauppalehdessä tällä viikolla: "Miljardikaupalla hankkeita – Tampere rakentaa raivolla". Toivon, että ensi vuonna rohkenemme pistää Tamperetta paremmaksi. Esimerkki otsikoksi voisi olla vaikka: "Miljardikaupalla seiniä ja palveluoivalluksia – Helsinki kasvaa taidolla".

Kiitos.

5.11.2014

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuoden 2015 budjetti on hyvin tiukka, eikä neuvottelijoilla ollut lainkaan liikkumavaraa. Aikaisemmin keväällä raamineuvotteluissa turvattiin kuitenkin varhaiskasvatuksen tilanne ja nyt syksyllä opetuksen. Nämä olivat suurimpia syitä vasemmistoliitolle olla mukana sovussa. Tähän ilonaiheet sitten loppuvatkin.

On yllättävää, että kun Euroopassa yhä useammat talousoppineet ovat ryhtyneet kritisoimaan ankaria säästöjä ajavaa talouspolitiikkaa, tuntuu että Helsinkiin asti tällaiset opit eivät ole vielä kantautuneet. Rahan leikkaaminen synnyttää helposti noidankehän, joka säästöjen sijaan kasvattaa kuluja toisaalla. Esimerkiksi jos Helsinki olisi toteuttanut säästöaikeet koulunkäyntiavustajien kohdalla, olisi se merkinnyt, että yli 200 määräraikaista koulunkäyntiavustajan sopimusta olisi jätetty uusi-matta vuodenvaihteessa. Tämä olisi näkynyt myöhemmin kasvavina lastensuojelumenoina, kun kaikkein heikoimmassa asemassa olevat lapset eivät olisi saaneet heille kuuluvaa tukea ja apua.

Helsingin talousarviovalmistelun alla Helsingin taloustilannetta korostetaan toistuvasti maan yleisen taloustilanteen kautta. Aina budjetin käsittelyn yhteydessä kuulemme täällä salissa varsinkin vasemman laidan esittävän, ettei Helsinki ole Suomi. Vasemmistoliitolle on selvää, että matalasuhdanteen aikana Helsingin tulisi pikemminkin laajentaa kuin supistaa toimintaansa. Säästäminen vain pahentaa tilannetta. Otetaan esimerkki: Helsinki maksaa sakkomaksua yli 30 miljoonaa Kelalle siitä, ettei se pysty hoitamaan pitkäaikaistyöttömien tilannetta kuntoon. Mitä jos Helsinki olisikin käyttänyt vaikka osan tuosta 30 miljoonasta suoraan työllistämisen hoitoon?

Toinen esimerkki: mitä jos Helsinki ottaisi tosissaan oppia Imatran mallista, eikä vain kosmeettisesti, ja satsaisi nyt kunnolla ennaltaehkäiseviin palveluihin? Kun ihmiset saavat universaalisti riittävän ajoissa tukea, apua ja tietoa tarjolla olevista palveluista, saadaan pitkällä tähtäimellä vähennettyä esimerkiksi lastensuojelun raskaimpia menoja. Vaikutukset eivät näy heti, vaan vasta vuosien viiveellä. Siksi tämän kaltaisten investointien kohdalla on syytä olla malttia.

Helsingissä puhutaan kyllä kauniisti ennaltaehkäisevistä palveluista ja niihin satsaamisesta. Ongelma on vain se, että ennaltaehkäisevillä palveluilla korvataan korjaavat palvelut. Tämä ei ole Imatran mallin idea.

5.11.2014

Me emme voi samanaikaisesti toisella kädellä vähentää esimerkiksi sijoituksia ensi- ja turva- ja koulukoteihin ja toisella kädellä lisätä ennaltaehkäiseviä palveluita. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi väkivaltaa kotoaan pakeneva äiti jää täysin vaille tukea, sillä ennaltaehkäiseviä palveluita ei ole tarkoitettu kriisitilanteisiin. Lisätään siis ennaltaehkäiseviä palveluita, ja kun niiden avulla saadaan laskettua menoja, voidaan korjaavien palveluiden tilannetta sitten tarkistaa.

Vasemmistoliitto pitää Helsingin talouspoliittista suuntaa erittäin huolestuttavana. Budjettineuvotteluissa ajoimme sitä, että matalasuhdanteessa kaupunki investoisi ennen kaikkea sosiaali- ja terveystalouteen. Tämä kaipaa rinnalleen 1 %:n tuottavuustavoitteesta irtautumista. Lisätulojen saamiseksi ryhmä esitti veroprosentin maltillista nostamista 0,25 %:lla. Esitimme samaa mallia viime vuonna ja pidämme tätä mallia esillä jatkossakin.

Erityisesti kokoomus on kritisoinut veroprosentin korottamista siitä, että se syö ostovoimaa. Tämä perustuu ohuelle ymmärrykselle taloudesta, sillä kritiikissä ei huomioida kokonaiskulutuksen roolia. Tällöin unohtuu myös se, että ansiotulovähennyksen vuoksi kunnallisveron nosto on ainakin ansiotuloja saavilla progressiivinen. Se ei siis ole puhdas tasaverro. Maltillinen veronkorotus ei tuntuisi kaupunkilaisen kukkarossa kuin pienenä muutoksena. Sitä paitsi Kuntaliiton tekemien laskelmien mukaan, jos Helsinki asettaisi vuosikatetavoitteeksi alimman tason, 100 % poistoista, olisi veronkorotuspaine tässä kaupungissa 0,6 %. 0,25 %:n noston avulla olisi saatu kriisiytyvien peruspalveluiden rahoittamiseen 34 miljoonaa. Tämä ei olisi vielä pelastanut tilannetta, mutta olisi ollut askel parempaan suuntaan.

Veroprosentin nosto tarkoittaa tuottavuustavoitteesta irtautumista. Korostimmekin neuvotteluissa sitä, ettei tuottavuustavoite nykyisellään kasvata tuottavuutta, varsinkaan sotien, opetuksen ja varhaiskasvatuksen puolella. Sen sijaan näyttää siltä, että tuottavuuden nimissä ajetaan alas palveluita ja heikennetään niitä. Tuottavuus on aina päämäärien ja niiden saavuttamiseen kohdennettujen resurssien suhde. Julkisen sektorin toiminta on varsin usein sen kaltaista, että jo resurssit pienennetään, joudutaan myös päämääristä tinkimään. Tai sitten on selitettävä, miten samat päämäärät toteutuvat, vaikka menoja supistetaan. Lisäksi tuottavuustavoite johtaa siihen harhaan, että kaikki toiminta olisi laskettavissa mittareilla ja numeroilla.

Tuottavuustavoitetta voi kritisoida sitäkin vasten, että Helsinki on juuri nyt omaisuutensa suhteen huomattavan varakas. Se saa halpaa lainaa. Kun tuottavuustavoitetta tarkastelee puolestaan demokratian näkökulmasta, herää 2 keskeistä huolta: Demokratiaa ei ole se, että puo-

5.11.2014

---

lueet vääntävät keskenään, miten yksittäisiä menomomentteja siirrelään. Ei – demokratiaa on se, että valitaan ne periaatteet, joiden avulla resursseja kohdennetaan.

Neuvotteluissa vasemmistoliitto vaati myös, että investointikaton vaikutukset kaupungin asuntotuotantoon, korjausrakentamiseen ja muihin kaupungin kasvun kannalta tärkeisiin investointikohteisiin arvioidaan. Me olemme sitä mieltä, ettei investointikatto saa olla syy korjausvelan kasvamiseen jo rakennetuilla alueilla. Investoinnit uusille alueille ovat tarpeen, mutta jo olemassa olevasta omaisuudesta on kannettava vastuu.

Tästä pääsemmekin vasemmistoliiton 2 keskeiseen tavoitteeseen, jotka liittyvät strategian puolivälitarkasteluun. Me tulemme vaatimaan, että saamme arvion siitä, miten tuottavuustavoite on vaikuttanut strategian muiden tavoitteiden toteutumiseen, esimerkiksi terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen. Haluamme myös arviot siitä, miten tuottavuustavoite on vaikuttanut erityisesti soten, opetuksen ja varhaiskasvatuksen toimintaan, jossa väestömäärien kasvut painottuvat eri tavalla kuin koko kaupungissa. Kolmanneksi haluamme selvitykset siitä, miten tuottavuustavoite on vaikuttanut henkilöstön työhyvinvointiin, palveluiden saatavuuteen ja laatuun, ja – huom. – minkälaisia sukupuolivaikutuksia tuottavuustavoitteella on ollut.

Me tulemme ajamaan puolivälitarkastelussa myös sitä, että kaupungin asettamaa investointikattoa tarkastellaan kriittisesti. Haluamme muun muassa tietoa siitä, mitä hankkeita on jäänyt investointikaton takia toteuttamatta ja mitä pitkän aikavälin tuottoja tämän takia mahdollisesti saamatta. Miten investointikatto on esimerkiksi vaikuttanut Helsingin 5 000 asunnon tuotantotavoitteeseen? Haluamme myös analyysin siitä, miten investointikatto on lisännyt korjausvelkaamme.

Vasemmistoliittoa huolestuttaa erityisesti Helsingin sosiaali- ja terveyspalveluiden jatkuva alibudjetointi. Siitä kärsivät erityisesti heikoimmissa asemassa olevat. Pitkällä tähtäimellä peruspalveluiden heikentäminen on kaikille sekä inhimillisesti että taloudellisesti kallista. Tuottavuuden parantaminen ei saa tapahtua palveluiden kustannuksella. Siksi talouspoliittista suuntaa on muutettava. Mutta me tiedämme myös sen, ettemme saa tätä muutosta aikaan yksin. Siksi odotuksemme muiden ryhmien suhteen ovat nyt hyvin korkealla.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä kannattaa talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

5.11.2014

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuustoryhmien väliset syksyn budjettineuvottelut ehdotukseksi Helsingin vuoden 2015 talousarvioksi ovat olleet haasteelliset sopimamme valtuustostrategian ja annettujen raamien sisällä pysymiseksi. Jokainen kaupunginvaltuutettu tässä valtuustosalissa osaa todennäköisesti unisaankin ulkoa talouden ja tuottavuuden parantamista koskevan tavoitteen: "velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella 2013—2016 ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla".

Tämä siis on pohja Helsingin kaupungin vuoden 2015 talousarviolle ja käytännössä tarkoittaa toimintojen tuottavuustavoitteiden kiristämistä, menojen suitsimista, perinteistä juustohöylämenetelmää kaikista toiminnoista, missä leikata vain voi. Tilannetta ei paranna se, että Suomen valtio kurittaa kuntataloutta valtionosuuksien heikennyksillä, tai Suomen kehitys on pitkälläkin aikavälillä hitaasti kasvavaa. Helsingin kaupunki saa tästä pitkään jatkuneesta heikosta suhdannetilanteesta luonnollisesti osansa – suuremmassa mittakaavassa tosin kuin muu Suomi. Lisäksi Helsingin Energian yhtiöittäminen saa Helsingin rahakukkaron kevenemään.

Vaikka talouden heikko kasvuennuste, eläköitymiset ja työttömyys ovat ajankohtaisia totuuksia, maataan ei kannata myydä, ja ilonaihettakin löytyy. Kiitoksen sana on aluksi paikallaan: Helsingin kaupunkikonserni on hyvin hoidettu. Velkaantuminen on pyritty pitämään kohtuullisena, eikä Helsingin kaupungin toiminnassa ole suuria vaikeuksia. Helsinkiläisen kaupunkilaisen velkataakka per asukas on 3 204 euroa, kun vantaalaisen vastaava velkataakka huitelee jo yli 5 000 euron. Muistettava kuitenkin on, että helsinkiläisen kaupunkilaisen kohdalla velkataakka on lähes tuplaantunut viimeisten vuosien aikana.

On ymmärrettävä, ettei Helsingin kaupunki kehity ilman investointeja. Tulorahoitusta on saatava myös muualta kuin velkataakkaa lisäämällä. Velkaraha voi olla halpaa lainata nyt, mutta korkokehityksen ei voi olettaa pysyvän ikuisesti matalana. Helsinki on tunnetusti elvyttänyt investoimalla sekä kiitettävästi hankkinut tulorahoitusta myyntituloilla, niin kiinteän omaisuuden myynnillä kuin tonttikaupoillakin. Kysyä kuitenkin sopii: millä hinnalla on soveliasta myydä? Liian halvalla tai tappiokseen myymällä ei kauppaa kannata käydä.

5.11.2014

Perussuomalaiset ovat edeltävinä valtuustokausina peräänkuuluttaneet peruskorjauksien oikea-aikaista suorittamista, homekoulujen ja päiväkotien saneerausta. Sama toive on ajankohtainen tulevaisuudessakin.

Perussuomalaisten tavoitteet budjettineuvotteluissa asettuivat paljolti yksiin muitten ryhmien kanssa. Vaikka strategiaohjelmassa painotetaan velkaantumisen hillitsemistä maltillisella menokehityksellä, perussuomalaisten valtuustoryhmän mielestä asioihin panostaminen taas edellyttää, että rahaa on löydyttävä.

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi on varmasti kaikkien yhteisen huolen aihe. Takana on suuria muutoksia organisaatorakenteessa ja tuottavuustavoitteiden parantaminen asettaa kyseisille toimialueille omat haasteensa. Sosiaali- ja terveystoimi ovat vuodesta toiseen armotta säästötoimenpiteiden alla, koska tälle sektorille kohdentuu suuri osa budjetissa käytettävissä olevista rahoista. Vain toimivilla ja laadukkailla lähipalveluilla perussuomalaisten mielestä voimme tehdä voittavamme syrjäytymisen ehkäisemiseksi tai terveyserojen kaventamiseksi.

Varhaiskasvatustoimi on alun alkaen rakentanut organisaatorakenteensa matalaksi, joten hallintorakenteiden osalta siellä on tehty jo tarvittavat toimenpiteet. Tuottavuustavoitteita asetettaessa varhaiskasvatusturvaston osalta nämä seikat pitäisi huomioida. Sosiaali- ja terveys- ja varhaiskasvatustoimessa työntekijöitä meidän on kiittäminen heidän sitoutuneisuudestaan työhönsä helsinkiläisten parhaaksi.

Perussuomalaisten valtuustoryhmässä tärkeitä tavoitteita budjettineuvotteluissa olivat omaishoitajien jaksamisen tukeminen, psykiatrian matalan kynnyksen avohoitokäyntien turvaaminen, Auroran vastaanoton säilyttäminen, sosiaaliasiamiesten lisääminen, päihdehuollon toiminta, nuorisotoimen kesätyötoiminnan laaja lisääminen, sivistystoimen määrärahan lisääminen, unohtamatta ulkoilualueita ja puistojen rakennustöitä – vain muutamia mainitakseni. Perussuomalaisten valtuustoryhmälle on tärkeää, että perusasiat ovat kunnossa. Vain siten kaupunkilainen voi sanoa asuvansa tyytyväisenä Helsingin kaupungissa, jossa talouden tasapaino on avainasia, turvallisuus ja työhyvinvointi totta, verotus ei vie elämisen hohtoa, vanhuksista huolehditaan ja kasvua lapsesta nuoreksi tuetaan.

Pelastustoimeen saatujen lisäysten osalta perussuomalaisten valtuustoryhmä haluaa kiittää muiden ryhmien tukea asiassa. Pelastustoimi on ollut isojen muutosten kourissa. Lehdistä olemme saaneet lukea useita kertomuksia arjen työstä. Helsinki on iso kaupunki ja turvallisuuskysy-

5.11.2014

---

mykset ovat sen mukaisia. Tälle pelastustoimeen saadulle lisäykselle budjetissa on varmasti tarvetta.

Vastuuntuntoa perussuomalaisten valtuustoryhmä edellyttää arvioitaessa hankkeita kuten MTV Push Helsinki tai Guggenheim. Satojen tuhansien eurojen tai jopa miljoonien tuhlaamista ei voi hyväksyä niin kauan kuin perusasioissa on Helsingin kaupungissa parantamisen varaa.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä kiittää budjettineuvotteluihin osallistuneita ryhmiä hyvässä hengessä käydyistä neuvotteluista ja kannattaa vuoden 2015 talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Kiitos.

Ledamoten Rantala

Ärade ordförande.

Tiderna är tuffa och osäkerheten stor när Helsingfors stads budget för det kommande året har uppgjorts. Vi lever i ett korsdrag, där staden växer så att det knakar och utgifterna ökar snabbare än skatteintäkterna och statens åtgärder påverkar vår ekonomi. Den ekonomiska tillväxten tar inte fart, vilket syns i arbetslöshetssiffrorna och i behovet av utkomststöd.

Joudumme siis priorisoimaan, löytämään uusia toimintatapoja ja tarkastelemaan palvelutuotantoamme. Silloin voidaan säilyttää palvelutaso samanaikaisesti, kun talous on kestäväällä pohjalla ja lainanotto hallittavissa. Tämä on haasteellinen yhtälö, joka vaatii päätöksentekijöiltä vastuullisuutta ja pitkäjänteisyyttä. Kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta on rohkaisevaa, että Helsingin budjettiesitys myös vaikeassa taloudellisessa tilanteessa nauttii suuren enemmistön kannatusta valtuustossa.

Valtuustostrategian talouslinjaukset ovat budjetin lähtökohtana ja määräävät taloudelliset raamit. Vaikka taloudelliset premissit tuntuvat haasteellisilta ja tarkoittavat, että taloudellinen liikkumavara on pieni, niin selkeät raamit ja lähtökohdat ovat tärkeitä, jotta talouden hoito on kestäväällä pohjalla.

Kaupunginhallituksen ryhmien neuvottelemat muutokset budjettiin ovat tervetulleita. Lisämäärärahaesityksien sijasta – mikä vain kasvattaa budjetin loppusummaa – on löydetty vaihtoehtoisia säästöjä. Siirrämmme

5.11.2014

---

resursseja yleisestä hallinnosta palvelutuotantoon ja priorisoimme ope-
tusta, varhaiskasvatusta sekä sosiaali- ja terveystalolta. Tämä on vas-
tuullista politiikkaa. On aivan selvää, että myös nämä muutokset ja
määrärahojen leikkaukset tulevat näkymään tavalla tai toisella. Voidaan
kuitenkin toivoa, että samalla löydetään aina peräänkuulutettua tehok-
kuutta ja uusia toimintatapoja hallinnossa.

Värderade ordförande.

Svenska folkpartiet är tillfreds med att utbildningssektorn prioriterades i
budgetförhandlingarna. En högklassig utbildning är basen för ett jäm-
ställt och jämlikt samhälle. Det ger alla en chans att utvecklas, obero-
ende av bakgrund, kön eller hur stor föräldrarnas plånbok är. Utbild-
ningen är basen för ett konkurrenskraftigt Finland. Helsingfors som
landets huvudstad ska också vara en föregångare inom utbildningspoli-
tiken. Vi ska inte gå där ribban är lägst, utan faktiskt visa att vi är bild-
ningshuvudstaden. Vi vet också att många barn har det kämpigt i sko-
lan, och de måste få särskilt stöd i vardagen. Våra prioriteringar, vid si-
dan av den svenska dagvården inom Utbildningsverket, är skolassi-
stenterna som för många elever är grundförutsättningen för en fram-
gångsrik skolgång. För det andra resurserna för eftisverksamheten, för
det tredje möjligheten att använda vikarier, samt för det fjärde timresur-
serna i gymnasierna, som är nödvändiga för en allmänbildande skola.
Trots dessa tillägg vet vi att utbildningssektorn måste fortsätta att söka
kostnadseffektiva lösningar, inte minst när de statliga förändringarna
inom andra stadiet slår fullt ut.

Helsingfors investerar stort i sitt skolnät. Det är bra och det är välkom-
met. Investeringarna har dock blottat brister i projekteringen och i
kommunikationen mellan våra verk. Detta drabbade bland annat reno-
veringen av Svenska normallyceum på Unionsgatan, vars budget över-
skreds ordentligt när lokalcentralen fick in sina anbud. Skolan är ut-
rymd, eleverna utlokaliserade, men arbetet har inte kunnat påbörjas
och tidtabellen är ordentligt försenad. Med en bättre planering hade en
förtida utrymning kunnat undvikas. Det centrala nu är att arbetet kan
påbörjas i början av år 2015, och det är nödvändigt att staden tar lär-
dom av denna process, så att detta inte upprepas och andra barn ut-
sätts för dylika omständigheter.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveyssektori on suurten mullistusten keskellä niin kansal-
lisesti kuin Helsingissäkin. Meidän on kyettävä turvaamaan laatu sa-
manaikaisesti kun asiakkaiden määrä kasvaa ja resurssien taso ei
huomattavasti nouse. Tämä vaatii keskittymistä ennaltaehkäiseviin toi-

5.11.2014

---

menpiteisiin, muun muassa panostamista liikkumattomuuden vähentämiseen ja arkiliikunnan suosimiseen, psyykkisen terveyden korostamiseen ja aktiivisiin toimenpiteisiin yksinäisyyttä vastaan. Seniorikansalaisten yksinäisyys on kasvamassa suureksi ongelmaksi.

Edellä mainittujen asioiden onnistumiseksi tarvitaan jouhevaa yhteistyötä kaikkien hallinnonalojen välillä, halua miettiä asioita uudella ja kokonaisvaltaisella tavalla ennakkoluulottomasti. Lastensuojelun resursseja voi säästää, jos apua tarjotaan riittävän ajoissa, kuten Imatralla on huomattu. Uskomme myös, että Helsingin kaupunki voi oppia paljon 3. sektorilta ja muilta toimijoilta. Heillä on paljon tietoa, taitoa ja best practice -tyyppisiä esimerkkejä.

Tavoitteemme on se, että seniorit voivat asua kotona niin kauan kuin pystyvät ja haluavat. Se on oikea lähtökohta. Tämä kuitenkin vaatii toimivaa kotihoitoa ja kotisairaanhoidon – kokonaisuuksia, joita on kehitettävä ja vahvistettava kaupungissa. Silloin, kun tarvitaan laitospaikka lyhyeksi tai pidemmäksi ajaksi, se on saatava joustavasti niin, että koti ei muodostu asukkaalle vankilaksi.

Meidän on oltava varovaisia, ettemme muuta tai tuhoa hyvin toimivia struktuureita. Osuva esimerkki tästä on Auroran päivystys. Päälimmäisenä huolena psykiatrisilla potilailla ja heidän omaisillaan on pääsy asianmukaiseen hoitoon ripeästi ja tuskattomasti. Kun erikoisosaamista vaativa päivystys sijaitsee psykiatrisen erikoissairaanhoidon yhteydessä, se tarkoittaa synergiaetua ja kustannustehokkuutta. Mielen sairaudet ovat vakavia sairauksia, eikä psyykkisesti sairaita saa kohdella heit-topusseina. Siksi edellytämme, että Auroran tulevaisuutta pohditaan tarkkaan.

Värderade ordförande.

Att staden i dessa tuffa ekonomiska tider också kan och vågar satsa som landets huvudstad är viktigt. Att vi inom ramen för stadens investeringsprogram kunde prioritera Centrumbiblioteket är glädjande. Det är ett välkommet tillskott på den kultur- och idrottsboulevard som Mannerheimvägen har utvecklats till och som utvecklas hela tiden. Vi får ett icke-kommersiellt utrymme i stadens hjärta, som symboliserar landets bildningsideal och utveckling till ett av världens mest kunskapsbetonade länder, dessutom med en relativt hög stadsandel och spännande arkitektur. Detta blir ett nytt mångsidigt vardagsrum för Helsingforsarna, och också ett utrymme som kommer att väcka intresse utanför stadens och landets gränser.

Värderade ordförande.

5.11.2014

Helsingfors är en av världens bästa städer att bo i. Det säger alla undersökningar. En grundförutsättning för en god stad och ett välmående samhälle är en ekonomiskt hållbar politik, där man inte lånar sig in i framtiden. Att vi nu har en budget som bejakar dessa utgångspunkter har krävt kompromisser av alla politiska partier, och en helhetssyn som många andra städer bara kan drömma om. Därför är det enkelt att tacka de övriga partierna för ett gott samarbete, och stadens tjänsteinnehavare för ett gott arbete.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Totesin viime keväänä talousarvion lähetekeskustelussa keskustan ryhmäpuheenvuorossa, että sekä koko Euroopassa, omassa maassamme kuin kunnissakin taloustilanne on vaikea. Maan hallitus ei ole senkään jälkeen pystynyt osoittamaan todellisia keinoja, joiden avulla tästä tilanteesta noustaisiin. Tähän tilannearvioon voi yhtyä siis edelleen, jonka keväällä teimme.

Totesin keväällä myös, että kuntien ja valtion talous eivät ole toisistaan irrallisia, joten kuntien mahdollisuudet vaikuttaa menoihin ovat rajalliset. Hallitus tuo jatkuvasti eduskuntaan uusia esityksiä, jotka lisäävät kuntien velvoitteita. Rakennepaketin toimista taas valtaosa on vielä toteuttamatta tai niiden toteutuminen jää kauas niille asetetuista tavoitteista.

Elämme jo marraskuun alkua, mutta emme vielä tiedä täysin sitä, millaisia palveluita meidän pitää ensi vuoden alusta tarjota kuntalaisille ja miten paljon niiden rahoittamiseen on varattava euroja. Tästä huolimatta me tänään päätämme budjetista. Maan hallituksen hyvistä aikomuksista huolimatta myös pääkaupunkiseudun hallintorakenteista on saatu aikaan vain erilaisia selvityksiä ja palvelujen tuottamistavoista, erityisesti sote-ratkaisusta, kiistellään uudelleen. Näistä näkökulmista katsoen ensi vuoden budjettiesityksen teko ja päättäminen on aikaisempiin vuosiin verrattuna ollut huomattavasti enemmän arvailujen varassa ja vaikeaa.

Keskustan ryhmä on tyytyväinen siihen, että vaikeassa taloudellisessa tilanteessa kaupunginhallitusryhmillä oli kykyä kuitenkin sopia yksimielisesti budjettiesityksestä. Kaupungin talouden suunnittelun näkökulmasta samaan aikaan on sekä ilahduttavaa että erityisen haasteellista, että Helsinki on vetovoimainen kaupunki. Muuttovoiton ja luontaisen väestönkasvun vuoksi meidän on välttämätöntä sekä investoida palve-

5.11.2014

---

luihin että kehittää toimintatapoja. Emme voi kuvitella, että vuosi toisensa jälkeen hoidamme yhä suuremman määrän ihmisiä samoilla resursseilla, mutta toisaalta tulojen kasvun hidastuminen vaatii väistämättä toimintojen kehittämistä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan ryhmä olisi toivonut, että sosiaali- ja terveystoimeen olisi voitu varata nyt käsillä olevaa esitystä enemmän euroja. Huolimatta siitä, että helsinkiläisen palveluihin käytetään euroissa huomattavasti enemmän kuin keskimäärin muissa suomalaisissa kunnissa, vaarana on, että toistamme viime laman virheitä. Silloin suurimmat virheet tehtiin ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palvelujen lähes totaalissa karsimisessa. Näiden palvelujen leikkaaminen tuntuu joskus ainoalta mahdolliselta toimenpiteeltä ja vähiten haavoittavalta lyhyellä aikavälillä. Preventiiviset toiminnot tuottavat kuitenkin pidemmällä aikavälillä suurimman kustannushyödyn ja ovat erityisesti inhimillisempi vaihtoehto kuin raskas jälkihoito. Ja tämänhän me kaikki kyllä tiedämme, mutta politiikan teko on joskus tässä yhteydessä kuitenkin vaikeaa.

Menojen kasvun hillitsemisen näkökulmasta on välttämätöntä, että valtuustostrategian tavoite terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisesta voitaisiin saavuttaa. Siksi ennaltaehkäisyn vahvistamisen ja kehittämisen pitäisi olla taloustilanteesta riippumatta toimintasuunnitelmissa kärkisijalla. Emmekä me todellakaan tarkoita tässä vain sosiaali- ja terveystoimen palveluja. Erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen niin varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa kuin nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatoimessa ja työikäisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat tällaisia toimia. Jokainen kulutettu euro voi tulla tällöin takaisin kulujen säästöinä tai pidentyvän työuran ansioista lisätuloina niin valtion kuin kunnankin kassaan.

Sekä työikäisten että ikääntyvien terveenä pysymiseen on etsittävä uusia keinoja, mutta samaan aikaan on myös kannustettava ihmisiä ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja toimintakyvystään. Toimintakyvyn olisi pysyttävä hyvänä yhä pidemmän työuran ajan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä pitää erityisen tärkeänä, että Helsingin on oltava jatkossakin hyvä työnantaja. On tärkeää, että kaupunkimme ei irtisano eikä lomauta taloudellisesti vaikeampinakaan aikoina, toisin kuin jotkut kunnat tekevät. Keskustan ryhmä edellyttää, että sen sijaan eri virastoissa pyrittäisiin systemaattisemmin ottamaan työntekijöiden osaaminen käyttöön ja kehittämään työtä yhteistyössä työntekijöiden

5.11.2014

---

kanssa. Päivittäisessä työssä tähän ei aina ole mahdollisuutta, eikä siihen ole välttämättä varattu aikaa. Ruohonjuuritasolla tapahtuma työn kehittäminen motivoi kuitenkin tekijäänsä ja voi lisätä jopa merkittävästi työn tehokkuutta, tuottavuutta ja myös työn mielekkyyttä.

Pitkään työtä tehneillä työntekijöillä on myös jaettavana hiljaista tietoa noviiseille, jos sen siirtämiseen annetaan aikaa ja jos työyhteisössä on mahdollisuus yhdessä tekemiseen ja toisilta oppimiseen. Palveluissa voitaisiin hyödyntää vielä nykyistä enemmän myös vertaistukea viranomaispalvelujen rinnalla. Näiden asioiden ei ole tarkoitus tuoda vain säästöjä, vaan parantaa asukkaiden tarvitsemien palvelujen laatua ja saantia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinkiläinen nuoriso voi pääosin paremmin kuin koskaan aikaisemmin. Nuorten väliset erot uhkaavat kuitenkin kasvaa monella eri mittarilla mitattuna.

Ryhmämme ei pidä kaupungin ensimmäisenä tehtävänä työllistämistä, mutta muistutamme, että kaupungin merkitys erityisesti nuorilla ensimmäisen työpaikan tarjoajana on erittäin suuri. Eri virastojen ja laitosten olisi mielestäni pohdittava ennakkoluulottomasti myös uusia tapoja palvata nuoria kesätöihin ja harjoitteluihin, mutta kaupungin on myös edistettävä yksityisten toimijoiden ja järjestöjen roolia nuorten työllistäjinä. Nuorten kesätyöllistämistä voisi miettiä myös yhteistyössä Ruuti-ryhmän kanssa.

Keskustan ryhmä esitti budjettineuvotteluissa, että kosteusvaurioista kärsivien päiväkotien ja koulujen pikaisiin korjauksiin varattaisiin rahaa. Pelkäämme, että korjausten lykkääntyminen johtaa terveydellisiin ongelmiin, korjausvelan kasvuun ja pidemmällä aikavälillä myös suurempiin kokonaiskustannuksiin. Neuvotteluissa sovittiin, että ensi vuoden raamineuvotteluissa palataan osittain tähän asiaan ja käydään kokonaisuutena läpi leikkipuistojen ja päiväkotien investointitarpeet. Koulujen ja päivähoiton investointien ja palveluverkon suunnittelun kannalta olennaista on myös kyky arvioida väestöennusteissa erityisesti lasten ja nuorten määrä eri alueilla aiempaa luotettavammin.

Keskustan valtuustoryhmä on pitänyt tärkeänä keskustakirjaston rakentamista, mutta muistuttaa, että keskustakirjaston rakentaminen ei saa tarkoittaa lähikirjastojen sulkemista kaupungin reuna-alueilla. Kirjastojen merkitys alueen olohuoneena ja erityisesti lasten, nuorten ja ikääntyneiden palveleminen mahdollisimman lähellä kotia ovat arvoja, joita keskustakirjasto ei voi korvata. Keskustakirjastohankkeen edetessä on

5.11.2014

---

sen sijaan välttämätöntä tarkastella käsitystä kirjastosta ja sen palveluista ennakkoluulottomasti ja avoimesti.

Haluan kiittää kaikkia ryhmiä hyvästä yhteistyöstä budjettiprosessin aikana. Erytinen kiitos valmisteleville virkamiehille.

Keskustan ryhmä kannattaa talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymistä.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Tämänkertaiset kaupunginhallitusryhmien käymät talousarvioneuvottelut on selvästikin käyty tavanomaista tiukemmassa tilanteessa, sillä kaupunginhallitusryhmät eivät saaneet keskinäistä budjettisopua aikaan vain pienehköillä menolisäyksillä, vaan tällä kertaa lisäksi liitettiin myös menosäästöjä.

Kun sitten käydyt neuvottelut oli saatu päätökseen, annettiin julki lehdistötiedote, jonka otsikko oli: "Helsingin budjettineuvottelut maaliin – kaikki ryhmät sovussa mukana". Tämä ei ollut mielestäni asiallinen otsikko, sillä kaupunginvaltuustossa edustettuina olevista ryhmistä 22,2 % ei ollut neuvotteluissa eikä sovussa mukana. Otsikko on merkittävä tapa informoida tai disinformoida. Siksi ei pitäisi synnyttää virheellistä mielikuvaa. Toki tekstistä oli luettavissa, että kyse oli kaupunginhallituksessa edustetuista ryhmistä, mutta luulen, että aika moni virheellisen otsikon takia jäi kuitenkin väärään käsitykseen asiasta.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä ei kuitenkaan väitä, että kaikki ikävät päätökset olisivat kaupunginhallituksen ehdotuksen sopineiden ryhmien syytä, sillä tiukassa taloustilanteessa Helsingissä kuitenkin ollaan. Haluamme nostaa joitakin kohtia esille.

Ensiksi: olemme edelleen sitä mieltä, että strategiaohjelmassa sovittu 1 %:n tuottavuuden parantamistavoite on hyvä. Mutta tällä kauniilla termillä on todellisuudessa ajettu sellainen säästöleikkuri, joka ei välttämättä sisällä lainkaan varsinaista tuottavuuden parantamista, vaan joka merkittävältä osin toteutetaan palveluita karsimalla. Hyväksyessämme kaupungin strategiaohjelman me hyväksyimme tämän tuottavuustavoitteen niin kuin se on kirjoitettu, emmekä antaneet vapaata valtakirjaa sen nimissä karsia palveluja. Meille on tärkeää, että asioista puhutaan rehellisesti niiden oikeilla nimillä. Uskomme, että tällainen puhetapa olisi oikein myös kaupunkilaisia kohtaan, joita meidän tulee palvella.

5.11.2014

Toiseksi: kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa erityisen ilahduttavaa on metro- ja rautatieasemien lähiseutujen täydennysrakentaminen. Kun kohteita on Malmin, Ilmalan, Ruoholahden, Kalasataman, Käpylän, Herttoniemen, Itäkeskuksen, Puotilan, Myllypuron ja vielä Mellunkylän asemien läheisyydessä, niin voimme ymmärtää, että tältä osin olemme rakentamassa aiempaa ympäristöystävällisempää kaupunkia. Onhan todettu, että kaupunkirakenne vaikuttaa ratkaisevalla tavalla joukkoliikenteen käyttöön. Kun kaupunkirakenne toteutetaan järkevästi, edellytykset joukkoliikenteen runsaalle käytölle ovat hyvät, mutta jos kaupunkisuunnittelu menee mönkään, niin peli on suurelta osin menetetty.

Kolmanneksi: kaupungin tilanne on sellainen, että rahaa pyritään säästämään, ja niin tuleekin tehdä. Kaupunginhallitusryhmät päättivät asettaa 1,5 miljoonan euron säästövelvoitteen keskushallinnolle ja 4 miljoonan euron ylimääräisen hallinnon säästövelvoitteen, joka kohdistetaan tukipalveluihin kaikissa muissa hallintoluokissa käyttömenojen suhteessa seuraavissa luokissa: yleishallintopalvelut, viestintä- ja markkinointipalvelut, henkilöstöhallintopalvelut, tilasto- ja tutkimuspalvelut, tietohallintopalvelut ja talouspalvelut. Hallinnosta säästäminen tuntuu poliittisesti helpolta ja käyttömenojen suhteessa tehtävä säästö tuntuu kohtelevan oikeudenmukaisesti eri hallintokuntia. Näin ei kuitenkaan välttämättä ole, sillä näin asetettu säästövelvoite ei huomioi eri hallintokuntien tilanteita mielestämme oikeudenmukaisesti. Jos jotkut hallintokunnat on rakennettu jo valmiiksi kevyen hallinnon mukaan, niin näitä hallintokuntia tämä velvoite kohtelee kaltoin. Voi sanoa, että aiemmasta hyvästä työstä rangaistaan.

Kaupungin taloustilanteen ollessa ahdas tulee lisämenojen tuottamisessa olla hyvin varovainen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ihan kivoista hankkeista on syytä luopua, jotta tarpeelliset asiat saadaan hoidettua. Helsingin kaupungilla on hyvin toimivat kirjastot, joista saamme olla kiitollisia ja joista tulee pitää huolta. Keskustakirjastohanke on ihan kiva, mutta ei nähdäksemme mitenkään välttämätön. Jos jätämme keskustakirjaston toteuttamatta, säästämme sen rakentamiseen ja ylläpitoon tarvittavat rahat tarpeellisempiin kohteisiin. On tärkeää ymmärtää, että meillä on joka vuosi paremmin varaa ihmisten tarvitsemiin palveluihin, jos keskustakirjastoa ei toteuteta.

Tämän johdosta teen seuraavan palautusehdotuksen: Kaupunginvaltuusto palauttaa talousarvion vuodeksi 2015 ja taloussuunnitelman vuosiksi 2015—2017 uudelleen valmisteltavaksi siten, että 1) keskustakirjastohanke poistetaan Helsingin talousarviosta vuodelle 2015 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2015—2017, 2) talousarviosta poistetaan

5.11.2014

---

kaupunginhallitusryhmien päättämä muuhun kuin keskushallintoon kohdistuva 4 miljoonan euron ylimääräinen säästövelvoite.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on huonoin ja epäsosiaalisin talousarvioesitys sitten vuoden 2002, jolloin valtiolta leikkasi rajusti kuntien tuloja. Tällä kertaa palvelujen heikentäminen on kuitenkin pääosin valtuustoryhmien oma poliittinen valinta, vaikka Kataisen ja Stubbin hallitukset ovatkin leikanneet taas kuntien valtionosuuksia.

Helsingin Energian ja Sataman tulos vuoden 3 ensimmäiseltä neljännekseltä on jo noin 150 miljoonaa euroa. Nämä voitot aiotaan jättää vuodenvaihteessa muodostettavien yhtiöiden omaan pääomaan, vaikka ainakin suuri osa niistä voitaisiin siirtää muiden palvelujen rahoitukseen. Kaupungin pankkitileillä makaavat sadat miljoonat – tänään jaetun aineiston mukaan yli 880 miljoonaa euroa – ovat toinen esimerkki poliittisesta valinnasta. Murto-osa tästä riittää kaupungin maksuvalmiuteen, mutta budjettisopimuksella leikataan mieluummin peruspalveluita.

Kokoomukselle julkisten palvelujen vähentäminen on julkilausuttu tavoite, joka tähtää yksityisten markkinoiden laajentamiseen. Mutta miksi tätä ehkä kaikkien aikojen kehnointa budjettineuvottelutulosta olivat tekemässä myös vihreät, demarit, vasemmistoliitto, perussuomalaiset ja keskusta?

Arvoisa puheenjohtaja.

On sanottu, että budjettisopimuksella lisättiin opetus-, sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitusta. Tosiasiassa niiden rahoitus vähenee reaalisesti ainakin 60—70 miljoonaa euroa. Kaupunginjohtajan esitykseen tehdyt muutamat lisäykset rahoitetaan leikkaamalla muualta, erityisesti tukipalveluista, ikään kuin ne eivät olisikaan osa näiden palvelujen kokonaisuutta.

Toimintamenojen nimellinen kasvu jää muutamaa promilleen. Samaan aikaan asukasmäärä kasvaa yli 9 000:lla vuodessa ja palvelujen tarve lisääntyy tätäkin nopeammin ikääntymisen, työttömyyden ja köyhyyden takia. Supistuvilla resursseilla ei kyetä vastaamaan esimerkiksi vanhustalolain, sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain, nuorisotakuun, oppilashuoltolain ja liikuntalain uusiin velvoitteisiin.

5.11.2014

Leikkauspolitiikka iskee erityisen kovana sosiaali- ja terveyspalveluihin. Vaikka ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevien vanhusten määrä kasvaa, lopetetaan laitoshoidosta 30 000 hoitovuorokautta. Vähennys 3 vuodessa on yhteensä jo 72 000 vuorokautta. Lastensuojelun laitospaikat vähenevät nopeammin kuin perhepaikkoja saadaan lisää. 3 vuodessa leikataan 46 000 vuorokautta. Raakaa on myös psykiatrian ja päihdehuollon laitospaikkojen vähentäminen. Asukkaiden ja henkilöstön mielipiteestä piittaamatta valmistellaan lähiterveysasemien alasajoa ja psykiatrian päivystystoiminnan lopettamista Aurorassa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallitus korjasi hieman kaupunginjohtajan esitystä opetuksen määrärahoista, mutta lisäys ei kata kuin osan opetusviraston pitkästä, pitkästä leikkauslistasta. Lisäksi tämä muutos rahoitetaan, kuten sanottu, leikkaamalla muun muassa opetuksen, varhaiskasvatuksen ja soteviraston tukipalveluja. Kaikki opetusviraston niin sanotut säästötoimet opetus- ja avustajaresurssien leikkaamisesta lähikoulujen vähentämiseen sisältyvät edelleen tämän budjettiesityksen tekstiin muuttamattomina. Resursseja supistetaan, vaikka perusopetukseen tulee ensi vuonna noin 1 200 lasta lisää ja vaikka yli 20 000 helsinkiläistä nuorta on vailla mitään ammatillista koulutusta – heistä suuri osa erityistä tukea tarvitsevia maahanmuuttajanuoria.

Budjettiesitys varmistaa – kuten täällä on todettu – uuden keskustakirjaston rakentamisen. Mutta se pettää lupaukset tehdä tämä heikentämättä lähikirjastoja. Tähän on kirjattu suoranainen linjaus, jonka mukaan keskustakirjaston toimintaresursseista vähintään puolet voidaan leikata lähikirjastoilta. Kirjastoon tuodaan kaupallisia toimijoita ja tähän liittyen keskustakirjastosta pyritään tekemään säätiö. Tämä on jyrkässä ristiriidassa sekä kirjastotoiminnan periaatteiden että kaikkien kulttuuri- ja kirjastolautakunnan tähän asiaan liittyvien päätösten kanssa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on Suomen suurin työnantaja ja iso toimija, jolla on vaikutusta laajemminkin. Suomessa kaikki talouden sektorit pyrkivät nyt yhtä aikaa säästämään, kuten sanotaan: vähentämään menoja, työpaikkoja ja investointeja. Tällainen eurokuria toteuttava talouden negatiivinen kierre vahvistaa itse itseään eikä tuo mitään helpotusta lamaan.

Pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvat sakkomaksut ovat esimerkki siitä, että tällainen säästäminen ei tuo myöskään säästöjä. Helsinki maksaa pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuutta tänä vuonna jo

5.11.2014

---

noin 32,5 miljoonaa euroa. Ensi vuonna tämä kiristynyt sakkomaksu tulee näillä näkymin ylittämään jo summan, jonka kaupunki käyttää kaikkiaan työllisyyden hoitoon, vaikka työttömyys ei oleellisesti nykyisestä pahenisikaan.

On julmaa ja järjetöntä, että työllisyyden hoitoon ei tässä budjettiesityksessä osoiteta yhtään senttiä lisää, vaikka pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut vuodessa yli puolella ja myös nuorisotakuun toteuttaminen vaatisi resursseja. Voi kysyä myös, missä todellisuudessa budjettineuvottelijat elävät, kun toimeentulotukeen esitetään tämänvuotista vähemmän rahaa, vaikka työttömyyden ja köyhyyden ongelmat kasvavat. Eikö 90-luvun laman hoitamisen virheistä ole todellakaan otettu yhtään opiksi?

Jos työllisyyttä ja helsinkiläisten palveluja halutaan parantaa, pitää hylätä strategiaan kirjattu menojen leikkaaminen tuottavuustavoitteella ja investointien rajaaminen niiden tarkoitusta katsomatta. Työtä ja tuloja tuovia investointeja kannattaa tehdä varsinkin nyt laman oloissa. Sen sijaan Sörnäisten tunneli ja Kruunusillat ovat satojen miljoonien hankkeita, joista voidaan luopua. Toisaalta on myös investointeja, joiden tuottotavoitteita pitää kohtuullistaa. Tämä koskee kiinteistöviraston tonttivuokria ja peruspalvelujen sisäisiä vuokria.

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen tehnyt sähköiseen järjestelmään 10 vastaesitystä, jotka koskevat sosiaali- ja terveystalouden palvelujen, opetus-, kirjasto-, työväenopisto-, varhaiskasvatus- ja peruspalvelujen resursseja sekä tukipalvelujen resursseja ja Helsingin Energian ja Sataman tuloksen käyttämistä sekä työllisyyden edistämistä erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien osalta. Lisäksi SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää 4 pontta, jotka ovat luettavissa järjestelmästä.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiinnitän 3 asiaan huomiota. Täällä on jo monessa puheenvuorossa todettu, että sosiaali- ja terveystalouden palveluiden tietyn tyyppinen alibudjetointi on ollut jo vuosien varrella nähtävissä ja että se linja edelleenkin jatkuu. Nyt, kun on tehty toista sote-viraston yhteistä budjettia, niin sellainen kehityslinja, että jos säästetään liian paljon väärään ai-

5.11.2014

---

kaan, väärässä paikassa, niin se kyllä keskeyttää kehitystyön ja tulee ajan mittaan todella paljon kalliimmaksi. Näin ollen nyt ensi vuoden budjetissa on kyllä nähtävissä tällainen vaara, että budjetti on pohjaltaan liian pieni, jotta todellinen kehittämistyö pääsisi käyntiin.

Budjettiin on sisäänrakennettu noin 20 miljoonan euron sopeutusvaatimukset. Sen lisäksi jo tänä vuonna lautakunta on sopeuttanut 2 eri kertaa budjettia, koska olemme pitäneet tietysti budjettisovusta kiinni. Vakava viesti on nyt jatkoa ajatellen, ajatellen tammikuuta, että sosiaali- ja terveystoimen budjettipohjaa pitää ehdottomasti tarkistaa uudelleen, jotta sellainen kehittämistyö, jota täällä on peräänkuulutettu, voi myös toteutua niin, että emme säästä hengiltä hyvää kehittämistyötä, joka on käynnistynyt virastossa, vaan luomme sille myös budjetissa edellytyksiä kehittyä.

Ensi vuoden budjetti pitää sisällään myös, koska se tarkoittaa supistuksia, noin 200 työntekijän henkilöstösupistuksia, koska palveluista ei – se toisaalta merkitsee myös palveluista supistamista ja priorisointien tekemistä erittäin voimakkaasti. Lautakunta joutuu todella tekemään vaikeita ratkaisuja. Siinä mielessä on hyvä, että meillä on yhteinen budjettisopu. Siitä olen todella iloinen.

Esitin omalle valtuustoryhmälleni, että olisimme voineet saada 20 miljoonan euron lisäyksen budjettipohjaan. Ryhmät saivat 2,5 miljoonaa aikaiseksi. No, hyvä sekin, mutta niin kuin sanottu, suuret odotukset tammikuulle.

Sosialidemokraattien valtuustoryhmän puheenvuorossa oli erittäin hyvin kuvattu niitä tavoitteita, joita meillä on nimenomaan ajatellen tulevaisuutta ja myös tätä puolenvälin strategian arviointia ja budjettipohjan uudelleenarviointia. Korostaisin siinä vielä, että jos tulemme käyttämään valtionosuuskriteerejä, mikä voisi olla järkevää nyt ajatellen jatkoa, koska sote-laissa tullaan joka tapauksessa rahoitusperusteena käyttämään valtionosuusperusteita, jossa näkyy nykyisiä budjetin rakentamisohjeita paremmin sairastuvuuden merkitys. Helsingissä 10 vuoden sisällä yli 85-vuotiaiden määrät kaksinkertaistuvat ja se tulee auttamatta tarkoittamaan monenlaisia rakenteellisia uudistuksia ja myös palvelujen lisäämistä ja kustannuksia.

Kolmantena asiana haluan todeta, että tämä hallinnon supistaminen, jota täällä nyt neuvottelijat korostivat, että sisäisesti raapimalla, muun muassa hallintoa keventämällä, voidaan saada aikaiseksi lisärahoitusta. Sote-viraston puolella on paljon sellaisia lakisääteisiä tehtäviä, jotka edellyttävät myös hallinnollisia päätöksiä. Sitä varten tarvitaan henkilö-

5.11.2014

---

kuntaa. Toivon, että kaupunginhallitus raamiohjeissaan ottaa tämän asian vakavasti huomioon.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täytyy aluksi onnitella kaupungin talousjohtoa hyvin laaditusta talousarviosta ja budjettineuvottelijoita kohtuullisen vaatimattomista, mutta oikeansuuntaisista muutoksista talousarvioon. On myös erittäin hyvä, että kunnallisveroprosenttia ei tässä taloudellisessa tilanteessa ole lähdetty korottamaan tai laskemaan.

Tulopuolella kunnallisveron tuotto on 52 % kaupungin tuloista. Toiseksi suurin erä on vuokratuotot, noin 15 %. Todettakoon, että sosiaali- ja terveystoimi kuluttaa noin 90 % kunnallisveron tuotosta. Toisin sanoen kunnallisveron tuotosta jää vain 10 % muiden sektoreiden menojen katteeksi, jos näin asia ajatellaan. Yhteisöverotuottojen odotetaan kasvavan noin 14 % ja kiinteistöveron tuottojen noin 7 %. Olen ymmärtänyt, että kiinteistöveron korotuksen osalta valtio käyttää kuntaa veron kerääjänä ja ottaa tuoton itselleen korotuksen osalta valtionosuuksia vastaavasti vähentämällä. Joka tapauksessa omalla tontilla pientalossa asuvia jälleen muistetaan kiinteistöveron korotuksella.

Lisäksi pari huomiota liittyen talousarvioon. Helsingin toimeentulomenot henkeä kohden ovat yli kaksinkertaiset esimerkiksi Turkuun verrattuna. Toimeentulomenot ovat kasvaneet viimeisen 6 vuoden aikana yli 60 %. Menot ovat tällä hetkellä lähes 300 euroa jokaista helsinkiläistä kohden, eli noin 180 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi Helsinki maksaa Kelalle työmarkkinatukimaksuja – maksoi viime vuonna noin 27 miljoonaa euroa – ja työttömyysturvalakiin valmistellaan paraikaa työ- ja elinkeinoministeriössä lainmuutosta, joka on tarkoitus saada voimaan ensi vuoden alussa. Se nostaisi kunnan osuutta pitkäaikaistyöttömien tuesta selvästi vielä nykyisestä tasosta.

Toimeentulo- ja työmarkkinatuen alentamiseksi pitäisi ryhtyä aktiivisiin toimenpiteisiin, koska nyt ne vievät 2 kunnallisveroprosentin tuottoa, joka on melkoinen määrä. Yksi keino olisi voimakkaasti edistää valtuustostrategian mukaisia toimenpiteitä: tehdä Helsingistä Suomen yrittäjämönteisin kaupunki. Tällä hetkellä tuntuu, että aikaansaannokset näiltä osin ovat olleet varsin vaatimattomia.

5.11.2014

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Viime syksynä maan hallitus, johon valtaosa tässä valtuustossa edustettuna olevista puolueista vielä silloin kuului, päätti rakennepaketista ja kuntien velvollisuuksien karsimisesta. Tämän esityksen taustalla oli analyysi julkisen talouden huonosta tilasta ja uhkaavasta kestävyysvaajeesta huoltosuhteen muuttuessa lähivuosina dramaattisesti. Hallitus on myös toteuttamassa valtionosuusuudistusta, jonka seurauksena kuntien saamat valtionosuudet laskevat merkittävästi.

Kuntien velvoitteiden karsiminen ja rakennepaketin toteuttaminen tarkoittavat, että kunnissa pitää pystyä tekemään päätöksiä, jotka vähentävät menoja. Näin ainakin, jos uskomme, että tuo hallituksen analyysi kuntatalouden tilasta on totta. Vaikka vihreät ja vasemmisto ovat sittemmin siirtyneet eduskunnassa oppositioon, niin tuskin tätä talouden analyysia kannattaa muuttaa. En siis tarkoita, että vihreiden ja vasemmiston oppositioon siirtyminen olisi siihen vaikuttanut, mutta tuskin myöskään mielipiteeseen siitä.

Julkinen talous on huonossa jamassa ja rakenteellisia muutoksia on pakko pystyä tekemään. Muuten leikkaamme palveluita lähivuosina todella rajusti. Itse asiassahan tuo rakennepaketti sisältää paljon palveluleikkauksia, varsinkin jos rakenteellisia muutoksia ei tehdä. Helsingissä ryhmät ovat sitoutuneet talouden tasapainottamiseen, josta onneksi pidetään kiinni, mutta ne konkreettiset menot leikkaavat päätöksethän kaatuvat lautakuntien syliin ja niitä on erittäin vaikea viedä eteenpäin.

Helsinki tunnetaan erittäin byrokraattisena kaupunkina, ja tämän byrokratian purkaminen tuntuu mahdottomalta. Meillä on aivan liikaa propuskojen leimaamista – kulttuuri, jossa sama asia päätetään, tarkistetaan ja varmistetaan monella tasolla, niin että resursseja menee uusien ohjeiden kirjoittamiseen ja niiden valvomiseen. Meidän pitäisi lopettaa myös valtuutettuina mikromanageeraaminen ja keskittyä tavoitteisiin eikä loputtomiin keinoihin ja yksityiskohtiin.

Opetustoimen budjettia kasvatettiin neuvotteluissa ja sitä on täälläkin hehkutettu, mutta sehän ei ratkaise opetustoimen ongelmia. Moni valtuutettu varmaan huokaisi helpotuksesta, kun Käpylän alueen kouluverkkotarkastelu ja hallinnollinen yhdistäminen kaatui kaupunginhallituksessa. Mutta vaikka nyt lisättiin rahaa, niin asia ei ole mitenkään hoidossa. Rakenteellisen muutoksen kaataminen esti lähes puolen miljoonan euron säästön ja tarkoittaa, että näistä lisätyistä rahoista ensimmäinen puoli miljoonaa menee tuon kuopan paikkaamiseen eikä

5.11.2014

---

esimerkiksi koulunkäyntiavustajiin tai opetukseen. Kouluverkkotarkastelua on pakko jatkaa, koska muuten käytämme yhä suuremman osan rahoista tilavuokriin sen sijaan, että käyttäisimme sitä opetukseen.

Tähän tilankäytön tehostamiseen ohjaavat myös valtuustostrategia ja budjetti. Virkamiesten täytyy valmistella esityksensä näitä valtuuston päättämiä periaatteita noudattaen ja meidän on lautakunnassa tehtävä valtuusto strategisia linjauksia noudattavia päätöksiä. Tilanne muuttuu hyvin hankalaksi, kun kaupunginhallitus kävelee näiden linjausten yli. Turha ihmetellä, miksi virkamiehet käyttävät valtaa, kun valtuusto ei itsekään pysy strategiassaan, pysty sitä toteuttamaan.

Politiikassa tarvitaan visioita ja päätöksentekokykyä. Rakenteellisten muutosten estäminen johtaa aina yhä suurempiin leikkauksiin toiminnasta, koska rakenteellisten muutosten tekeminen on hidasta ja toiminnalliset muutokset toteutuvat heti – kuten ensi vuonnakin näitä toiminnallisia leikkauksia on luvassa.

Viime vuonna, kun aloitin opetuslautakunnan puheenjohtajana, moni valtuutettu onnitteli minua ja pyysi selvittämään, onko opetustoimessa liikaa vai liian vähän rahaa. Voin vastata, että kyllä. Rahaa ei ehkä ole liikaa, mutta vain rakenteellisilla muutoksilla voimme turvata toiminnan. Ja kun näitä rakenteellisia muutoksia ei tehdä, niin rahaa on varmasti liian vähän.

Ja vielä: demariryhmän puheenjohtaja Pajamäki lupasi minulle tukea puheenjohtajan vaatimaan tehtävään. Minkähänlaista tämä olisi ollut ilman Oskun vankkumatonta tukea?

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun katsoo yleistä talouskehitystä ja julkisen talouden tilaa Suomessa, niin voi sanoa, että me olemme nyt todella haastavassa paikassa, niin Suomessa kuin myös Helsingissä. Monessa paikassa, monessa Suomen kunnassa joudutaan ihan aidosti leikkaamaan, tekemään miinusmerkkisiä budjetteja, myös tässä ihan Helsingin lähialueilla isoissakin kunnissa, ei vain syrjäseutujen kriisikunnissa. Onneksi Helsinki ei sentään ihan näin vakavassa paikassa ole.

Silti meidän talouttamme uhkaa ja ongelmia aiheuttaa se, että menneinä vuosina vuotuinen menokasvu Helsingissä on ollut holtitonta. Se on ollut moninkertainen suhteutettuna inflaatioon. Kaupunki on investoinut

5.11.2014

---

vahvasti, mikä on sinänsä ollut ihan perusteltua ja kannatettavaa, mutta samalla velkaantunut näiden investointien vetämänä. Nyt, kun katsotaan tulevaisuuden trendiä, niin Helsingissä tulevaisuuden trendi on haastava. Paitsi että koko valtiota koskeva ikääntyminen, huoltosuhteen heikkeneminen ja palveluiden kysynnän kasvu koskettaa myös meitä, niin Helsingin tulopohja heikkenee tulevina vuosina, niin kuin hyvin tiedämme, esimerkiksi Helsingin Energian osalta.

Valtuusto on vastannut tähän haasteeseen kaukonäköisesti jo tämän valtuustokauden alussa strategiassaan, vaatiessa talousohjauksella kahden suuntaa: Toisaalta kaupungin tuottavuuden parantamista, mikä on tässä tilanteessa väistämätöntä näiden trendien vallitessa. Se on väistämätöntä sitä paitsi myös koko Suomessa. Me olemme asettaneet vuotuisen %:n tuottavuustavoitteen, huomioiden kuitenkin Helsingin suuren väestönkasvun ja peruspalveluiden hinnannousun. Toisaalta Helsingissä on nähty, että myös velkaantumista pitää hillitä. Siksi olemme asettaneet strategiassa itsellemme vuotuisen 435 miljoonan euron investointikaton.

Nämä keinot ovat ikään kuin välineitä kestävässä talouden ja tulevaisuuden rakentamiseksi. Nämä ovat ohjaukeinoja, mutta se, miten temppeu tehdään, ratkaistaan vasta itse toiminnassa. Se, että budjetti on näiden tavoitteiden mukainen, on minun mielestäni todella arvokas ja tärkeä asia. Minä olen iloinen ja ylpeä valtuustoryhmistä, jotka paitsi kävivät neuvotteluja hyvähenkisesti tässä haastavassa tilanteessa, myös pääsivät yhteiseen linjaukseen ja sopuun siitä, että kun valtuustostrategian luomisen aikana olleet haasteet eivät ole mihinkään hälventyneet – päinvastoin ne ovat itse asiassa syventyneet – niin näistä reunaehdoista on pidettävä kiinni. Niistä on pidettävä kiinni pilkulleen.

No miten sitten hallintokunnissa ja toiminnassa saavutetaan nämä vaaditut tavoitteet ja miten tähän ohjaukseen budjetissa vastataan? Mielestäni tarvitaan kolmea eri toimintamallia: Ensinnäkin tarvitaan rakenteiden uudistamista myös Helsingissä. Toiseksi on joitakin rönsyjä, joita Helsingin toiminnassa voitaisiin karsia. Me puhumme paljon siitä, millaisia velvoitteita lainsäädäntö meille asettaa, mutta jätämme huomiotta sen, että Helsinki tekee itse vielä paljon enemmän. Kolmanneksi voimme keventää hallintoa.

Tämän harjoituksen ei tarvitse tarkoittaa hyvinvointiyhteiskunnan tai Helsingin palveluiden rappiota. Tämän täytyy tarkoittaa sitä, että teemme asiat aiempaa paremmin. Tästä erinomainen esimerkki on sosiaali- ja terveystoimen uudistus, jossa tämänhetkiset yli 100 osoitetta supistuvat ja sitä kautta paitsi asiakkaiden palvelut paranevat, myös talous on kestäväällä pohjalla. Tästä voi antaa tunnustusta paitsi sote-

5.11.2014

---

lautakunnalle, myös etenkin sen puheenjohtaja Maija Anttilalle. Tällä suunnalla Helsingin taloutta hoidetaan kestävästi, mutta myös asiakkaiden saamat palvelut voivat parantua.

Kuitenkin voidaan tehdä vielä paljon enemmänkin. Esimerkiksi palvelusetelin käytön laajentaminen voisi olla suunta, joka johtaa asiakkaiden kannalta parempiin palveluihin eikä lisää Helsingin omaa kustannustaakkaa vaan sitä keventää. Näitä ehdotuksia kaivataan nyt, kun tämän tiukan tilanteen budjetin toimeenpano aloitetaan.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Varhaiskasvatuksen osalta lapsimäärä on vihdoinkin vuoden 2015 budjetissa kohtuullisesti huomioitu. Lapsikohtainen tilanormi on tämän vuoden aikana tarkastettu ja varhaiskasvatuksen tilojen käyttöä tehostettu jo niin paljon kuin se on mahdollista hyvän ja laadukkaan päivähoidon tarjoamiseksi. Ei ole mitään syytä jatkaa tätä tarkastelua ensi vuonna.

Olen myös erittäin tyytyväinen siitä, että Kontulassa sijaitsevan leikki-puisto Lammen uudisrakennushanke aikaistettiin 5 vuodella. Tässä päätöksessä on huomioitu alueen asukkaiden esiin tuoma asian ydin: Lampipuisto yhdistää Kontulan monikulttuurista väestöä tavalla, johon eivät parhaimmatkaan sosiaalitoimet pysty.

Vuonna 2013 aloittaneessa varhaiskasvatusvirastossa oli jo toiminnan käynnistyessä matala organisaatio ja pieni henkilökunta. Tämä tulisi huomioida hallintovelvoitetta joko kohtuullistamalla tai täytäntöönpanoa ohjeistamalla niin, että säästöjä ei ole pakko etsiä näin ohuista hallinnoista.

Helsingissä on vanhustenhoito järjestetty erinomaisesti monella alueella, kuten Helsingin Henki -henkilöstölehdessä viimeisessä numerossa kerrotaan. Vironniemen lähipalvelualueella Vironniemi 1:ssä kotihoito toimii niin kuin minäkin toivoisin sen toimivan Helsingin 7 kotihoitoyksikössä ja 71 lähipalvelualueella. Näin ei tosiaan valitettavasti ole. Mielestäni ei ole hyväksyttävää, että helsinkiläinen vanhus kohtaa jollain toisella alueella alati vaihtuvia hoitajia, tai hoitajapulan takia kello 15:n paasto kestää seuraavaan aamuun asti, kun kello 15 jaetaan iltalääkkeitä ja iltapala.

5.11.2014

Ei ole myöskään oikein, että kotona asuu vanhuksia, jotka eivät kykene käyttämään hälytysrannekettaan, eivät tunnista kotiaan eivätkä tiedä, mitä odottaa. Usein ahdistuneena ja apaattisena vain odotetaan. Mielestäni omaishoito on erinomainen vaihtoehto vanhusten hoidossa. Se ei vain onnistu kaikilta omaisilta. Palvelusetelin käytön lisääminen eriarvoistaa jälleen kerran ikäihmisiä, eli en kannata palvelusetelin lisäämistä.

Talouden taantuma näkyy sote-virastossa. Syyskuussa toimintaa lähdettiin sopeuttamaan noin 10 miljoonalla eurolla, mikä merkitsi 200 vakanssin vähentämistä ensi vuodelle perhe- ja sosiaalipalveluissa, sairaalakuntoutus-, hoiva-, terveys- ja päihdepalveluissa. Kyse ei ole irtisanomisista, mutta säästötoimet vaikuttavat jo nyt toimipisteiden toiminnassa ja sitä kautta helsinkiläisten sosiaali- ja terveystaloudessa. Hintalappua ei löydy sille, mitä säästöt maksavat, kun palvelut viivästyvät ja ongelmat kasaantuvat niin sosiaali- kuin terveystalouteenkin, puhumattakaan henkilöstön jaksamisesta. Päätös kasvattaa myös hyvinvointi- ja terveyseroja.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Budjetti on neuvoteltu ja sopimus on saatu, että ei siitä nyt sen kummempaa enää. Niillä mennään, mitä voidaan. Ehkä tekee mieli katsoa pikkuisen eteenpäin. Kun nyt Helsingin Energia tulee tuottamaan ehkä jonkun 60—70 miljoonaa ensi vuonna ja Satamasta voi tulla parikymmentä miljoonaa, niin siitä jää sellainen 150 miljoonan gappi, että miten sitä täyittäisi. Tämä Helsinki on vähän niin kuin hullu mies Huittisista: syö enemmän kuin tienaa. Mutta silti Helsinki on rikas.

Helsingin omaisuus on jäädytetty asuntojen alle. Miljardeja makaa kaupungin taseessa passiivisena, tuottamattomana omaisuutena. Niitä varoja voisi käyttää investointeihin velkarahoituksen sijaan. Helsingin kymmenet tuhannet vuokratontit maksavat kylläkin vuokria, mutta kaupungin kassaan sieltä heruu vain muutamia murusia verrattuna siihen omaisuusmassaan. Jotkut vuokrat ovat jääneet jopa niin alas, että se tontti kannattaisi antaa sille asujalle, yhteisölle, taloyhtiölle, ja alkaa periä kiinteistövuokraa. Silläkin kaupunki tienaisi enemmän. Nimittäin tämä kiinteistövero on sellainen napanuora, että tontit pysyvät kyllä kaupungin napanuorassa siinä, niin kauan kuin maata on yleensäkin olemassa.

5.11.2014

Äsken tehdyt vuokra ? ovat noin 3 % tonttien arvioidusta hinnasta ja ovat pikkuisen kalliin puoleisia verrattuna saa ? oleviin mataliin korkoihin. Jos täällä on joku television katselija tai asiasta kiinnostunut, niin sanoisinpa vaan, että nyt kannattaa alkaa miettiä, voisiko sen tontin lunastaa. Korkeiden noustessa ne taas ovat alihinnoiteltuja, mikä merkitsee sitä, että muut veronmaksajat kustantavat tämän edun. Siksi pitäisikin pyrkiä lyhyempiin vuokrasopimuksiin, jotka seuraisivat reaaliaikaa, ja samalla pyrkiä myymään tontti asuntojen omistajille, asunto-yhtiöille. Kyllä Penttilä osaa hinnan asettaa oikeaan kohtaan, ja Hakanen kyllä valvoo, ettei kaupungin maata myydä liian pilkkahintaan yksityisille. Asumiselle oma tontti tuo turvallisuutta. Yllätykset myöhemmissä kuluissa eivät silloin pääse yllättämään silloinkaan, kun yleensä on yllätyksiä tulossa. Olisi kiva kuulla Penttilän mielipide asiasta, mutta ei-pä Penttilä nyt ole paikalla. Tässä yhteydessä en nyt erikoisemmin väli-tä Hakasen mielipidettä kuulla.

Valtuutettu Moisio

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Pari sanaa kaupungin rakentamisesta eli investoinneista. Tämä tuleva yleiskaavaehdotus tulee olemaan monella tapaa innostava. Siinä on toki omat puutteensa, mutta pääperiaatteet vaikuttavat erittäin hyviltä. Tulossa on paljon uutta asumista, moottoriteiden ympäristöjä muutetaan kaduiksi ja joka puolelta kaupunkia tiivistetään. Se on toivottavasti urbaania kaupunkia, jossa asuminen ja viheralueet tulevat olemaan tasapainossa.

Mitä enemmän pohtii asumisen hintaa tässä kaupungissa, sitä selkeämpää on, että tänne on rakennettava paljon ja koko ajan uusia asuntoja. Se tulee maksamaan meille paljon. Useampi ryhmäpuhe nosti jo esille sen, että rakentamisessa pitäisi ottaa huomioon sen tuomat tulot, kuten maanmyyntitulot tai tähän hetkeen diskonttatut vuokratulot. Pitäisi katsoa tämän rakentamisen nettokustannuksia, ei pelkästään niitä suoria kustannuksia tällä hetkellä.

Tämähän ei ole mikään uusi keskustelunaihe. Noin vuosi sitten näissä samoissa gameissa kirjoitettiin näihin papereihin, että "takaraja strategiassa sovittu nettoutusperiaatteen selvittämisestä on vuoden 2015 budjettikehys". Minä haluaisin nyt tietää, missä tämä selvitys on ja mitä toimenpiteitä sen johdosta on aiottu tehdä tämän nettoutusperiaatteen käyttöön ottamiseksi. Aina välillä, kun on näitäkin keskusteluja useampia vuosia katsonut, kokee turhautumista siitä, että samat aiheet jun-

5.11.2014

---

naavat vuodesta toiseen. Joskus nämä linjaukset päätyvät jopa paperille asti, mutta sen jälkeen niistä ei sitten kuulekaan hetkeen mitään. minä todella toivoisin, että se meidän seurantamme näiden budjettikirjausten ja samalla tavalla tämän strategian väliaikaseurannan kohdalla olisivat aitoa seurantaa, jossa myös katsotaan, että meidän tekemämme linjaukset ovat päätyneet päätöksiksi asti.

Tästä kaupungista tulee hyvä vain, jos kaikki rakentaminen tästä eteenpäin tulee ratojen lähelle. Me tarvitsemme Pissaradan ja metron Östersundomiin. Erityisesti minä haluan tämän meidän ikuisuusprojektimme eli Länsimetron pian käyntiin, ja tulevaisuudessa siintää myös poikittaisia pikaraitioiteita. Yksi raiteisto, jota me tarvitsemme, on Raide-Jokeri, johon valtio on jo käytännössä luvannut oman rahoitusosuutensa. Kaupunkisuunnitteluvirastolla on minun mielestäni syytä löytää nämä tarvittavat nelisensataa tuhatta euroa Raide-Jokerin suunnitteluun, johon nyt ei viraston menoissa ole varauduttu.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä demareilla on yleensä tapana ensin kiittää ja sen jälkeen alkaa esittämään listaa, mitä vielä enemmän tarvittaisiin. Näin aion myös itse tässä puheenvuorossani tehdä.

Opetuslautakunnan jäsenenä minä haluan kiittää ryhmiä siitä, että annoitte opetukseen nyt 7 miljoonaa lisää rahaa. Se ei nyt aivan kaikkeen riitä, vaikka tässä osa näistä puheenvuoroista, mitä on jo kuultu, aika myönteisen kuvan antoi tästä asiasta. Säästettävää vielä jää jäljelle. Vaikea budjettivuosi on edessä opetuksessa ja varmaan myös sotessa.

Sen sijaan, että tässä kertailisin näitä asioita, mitä muut ovat jo toistaneet, kiinnitähän huomiota näihin kahteen talousarvioaloitteeseen, jotka itse jätin käsiteltäväksi keväällä. Ensimmäinen niistä koski palovaroittimien hankkimista niihin helsinkiläisiin kouluihin, joissa niitä ei ole. Kun asiasta puhuttiin täällä salissa helmikuussa, yleinen henki oli, että hoidetaan tämä asia nopeasti kotiin ja tämä on tärkeä asia. Sekä opetusta kiinteistölautakunta kannattivat tätä minun aloitettani. Kuitenkaan kaupunginhallitus – vaikka se on myötätuntoinen – ei anna tähän senttiäkään ylimääräistä rahaa. Tällaista yhtälöä minä en ihan ymmärrä. En ole pyytämässä mitään karkkiautomaatteja vaan palovaroittimia kouluihin.

Hyvät valtuutetut.

5.11.2014

Toinen talousarvioaloitteeni koski Vuosaaren pahoin ruuhkautuneen sote-asemaan laajentamista. Sote-lautakunta myöntää tämän ongelman ja pitää laajentamista perusteltuna omassa lausunnossaan. Kaupunginhallituksen vastauksessa sen sijaan viitataan vuoteen 2030 ulottuvaan palveluverkkotarkasteluun. Siinä ei tarkemmin ? aikaa, milloin jotakin aletaan oikeasti tekemään. Niin pitkään ei ole aikaa odottaa näiden ongelmien ratkaisemista Vuosaarella, koska ne ovat akuutteja ihan tänä päivänäkin olleet siellä. Kiireettömään lääkärihoitoon on 1,5 kuukauden jono. Henkilökunnan jaksaminen on hyvin tiukoilla. Samoja ongelmia tässä terveysasemien ruuhkaisuudessa on useilla alueilla Helsingissä. Toisilla paikoilla voi päästä viikossa hoitoon ja toisissa paikoissa voi joutua odottamaan tämän 1,5 kuukautta. Epätasainen tilanne tällä hetkellä vallitsee.

Jos ja kuten näyttää siltä, että Helsinki haluaa tänne koko ajan uusia asukkaita – tervetuloa vaan – sen pitää oikeasti näkyä myös täällä palvelupuolella. ? terveyspalveluiden pitää vastata sitä asukasmäärää, joka tietyllä alueella on.

Minä toivon, että tässä valtuustokauden puolivälitarkastelussa, mikä on tammikuussa edessä – täällä on viitattu useamman kerran siihen – otetaan yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi pohtia ihan tätä terveydenhuollon tilannetta nyt tässä, mitä sen helpottamiseksi voidaan tehdä tässä loppuvaltuustokaudella. Varmasti tarvitaan pitempiaikaisia uudistuksia, palveluverkon kehittämistä ja muuta, mutta nämä ongelmat ovat tosiaan nyt, tänä päivänä ajankohtaisia. Ei niitä voi ajatella, että ratkaistaan ne 10 vuoden päästä vaan nyt juuri.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki on palveluvaltainen kaupunki ja pääkaupunki. PK- sekä yksityisyritysten määrä on kokonaistyöntekijämäärästä suhteellisen iso. Yritysten määrä ja yrittäjän oma palkansaanti on kiinni palvelujen kysynnästä ja kuluttajan maksukyvyistä. Yrittäjyys voi olla myös työttömyyden vaihtoehto. Siksi onkin hyvä, että päätimme olla nostamatta nyt enää veroäyriä ainakaan. Kiinteistöveronkin nosto oli mielestäni vähän huono signaali samaan aikaan kun puhutaan asuinkulujen kohtuullisuudesta.

5.11.2014

Hyvät valtuutetut.

Tällä hetkellä asumisen hinta väestöllisesti tiheällä pääkaupunkiseudulla on todellakin täällä palveluvaltaisen matala- ja keskipalkan perheille korkea. Iso osa Helsinkiin ja tälle talousalueelle työllistyvistä liikkuu työn perässä. Tuettu työllistyminen, työllistämiskokeilut, maahanmuuttajien työllistyminen sekä erilaiset avustajatyöpaikat ovat palkkatasoltaan ja työajaltaan niin alhaisia, että työmatka syö siis suurimman osan saadusta palkasta. Onkin tärkeää, että työmatkojen matkalippujen hinnat yritetään pitää kohtuullisena. Ja valtiovalle ihan terveisiä, että työmatkojen verovähennysoikeutta ei kyllä enää saisi tästä nykyisestä vähentää.

Paitsi alkoholi, myös asuminen on yksi iso sote-kulujen aiheuttaja. Terveiden ja hyvinvoinnin lisääminen päihteettömien asumispalvelujen avulla on hyvä keino vaikuttaa helsinkiläisten terveyseroihin. Samoin on matalan kynnyksen terveys- ja nuorisotoiminta. Esimerkiksi Walkers-kahvila 7 päivän aukiololle olisi hyvä saada varmistettua myös tämän alkaneen kokeilun jälkeen.

Näihin seikkoihin liittyen haluaisin tehdä 2 pontta, joita ei vielä ole kirjattu kyllä koneelle, mutta tulevat ihan kohta:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2015 kaupunginvaltuusto edellyttää, että nuorisotoimi varmistaa käyttövaroja jakaessaan Walkers-kahvilan viikonlopun aukiolon.

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että asuntopalvelut mahdollistavien tonttien ja tilojen luovutuksessa painotetaan päihteettömyyteen kannustavia asumispalveluja nykyistä aktiivisemmin.

Hyvinvoiva, toimintakykyinen ja sosiaalisesti osallistuva ja mahdollisimman kauan kotona viihtyvä helsinkiläinen on sekä kaupungin että valtion painopisteenä. Ennaltaehkäisy matalan kynnyksen palveluilla sekä kuntoutuksella on mahdollisuus olennaisina keinoina vaikuttaa tämän tavoitteen saavuttamiseen. Siitä toivoisinkin vielä, että me voisimme vahvistaa nimenomaan seniorien kohdalla ja ennaltaehkäiseväinä näitä liikunnan ja terveystoimen yhteispalveluja.

Kiitos.

5.11.2014

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen ilmoitti alkukärkeen tähän näin, että taulutemme on heikoissa kantimissa. Näin on ollut jo vuosia. Mutta auttaako siihen automaatiometron tuoma työttömyys? Muistutan, että metro tulee nielemään satoja miljoonia. Saammeko henkselit housuihin vähentämällä sairaalaosastoja, kouluja, lastentarhoja, vanhusten hoitopaikkoja ja asukastiloja? Tuoko henkilökunnan vähentäminen säästöjä? Entä sote-sotku? Tuoko keskustakirjasto sielunravintoa työttömille ja eläkeläisille, joita on pian miljoona?

Kaupungin vuokra-asunnot nostavat jatkuvasti vuokriaan. Se kiristää perheellisten elämää, kuten tiedämme. Meillä on ollut pitkän aikaa naurut täällä – niin ? muistan, minä olen vuodesta 2008, se nyt ei hirveän pitkä aika ole, mutta minä olen huomannut, että mennään alamäkeä niin että riittää. Samalla myös tuntuu, että tuo suunta alaspäin jatkuu vaan. Silti tälle ei tehdä mitään. Okei, tässä on sellainen pieni vinkki, siteeraten erästä leffaa: "50 euron kengillä voi ottaa pitkiä askeleita säästösyistä, mutta kannattaa varoa, etteivät 175 euron housut repeä perusuksista".

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Onneksi minun kenkäni eivätkä housut ihan noin paljoa maksa. Täällä on käytetty todella hyviä puheenvuoroja jälleen kerran – kiitos siitä. Itse pohdiskelen sitä, että Helsingin lainakanta kasvaa sen 280 miljoonaa euroa ensi vuonna. Kyllä tämä nyt vähän hirvittää itseäkin, varsinkin kun samaan aikaan meillä on aivan liian vähän rahaa sinne sosiaali- ja terveystalouteen, varhaiskasvatukseen sekä opetukseen. Aika haastavassa paikassa siis ollaan ja rakenteiden uudistamista – ihan niin kuin Männistö täällä puhui – ennemmin tai myöhemmin kuitenkin tarvitaan. Eikä tätä hommaa pienillä korjauksilla ratkaista, varsinkaan kun tässä yleistaloudellisessa tilanteessa lienee syytä varautua siihen, että talouskasvu ei jatku ikuisesti, ja siitä huolimatta meidän pitäisi varmistaa ihmisten hyvinvointia ekologisisissa rajoissa.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

5.11.2014

Ympäristölautakunnan varapuheenjohtajana olisin halunnut kysyä kaupunginjohtajalta seuraavaa: Helsingin kaupunginhallitus on sitoutunut vuosina 2007 ja 2013 tekemillään päätöksillä osallistumaan Suomen Luontokeskus Haltialan toiminnan menoihin. Luontokeskuksen toiminnan käynnistyessä vuosittaisia menoja ei ole pystytty arvioimaan riittäväällä tarkkuudella, jotta määräraha olisi voitu sisällyttää esimerkiksi ympäristötoimen talousarvioehdotukseen. Tästä johtuen Helsingin kaupungin osuus näistä toimintamenoista on aiemmin maksettu kaupunginhallituksen käyttövaroista. Sitten on päätetty, että Haltiala siirretään ympäristökeskuksen hallinnoitavaksi, ja näin on nyt tehty. Valitettavasti nämä rahat, eli se Helsingin osuus Haltialan toiminnan menoista – 280 000 euroa – ei ole kuitenkaan siirtynyt tämän hallinnan mukana sieltä KH:n käyttövaroista ympäristökeskuksen budjettiin.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minä olisin halunnut kysyä kaupunginjohtajalta, mihin Haltialan toiminnan kustannukset – se 280 000 euroa – on vuoden 2015 budjettiesityksessä sisällytetty. Luontokeskus Haltialaahan markkinoidaan retkeily-, näyttely-, tapahtumakohteena ja ympäristöasiat ovat siinä 1 osa laajaa kokonaisuutta. Ympäristölautakunta esimerkiksi itse katsoo, että Suomen Luontokeskus Haltialan toiminnan kustannukset tulisi ensisijaisesti kohdentaa joko sinne kaupunginhallituksen käyttömenoillemme, kuitenkin muualle kuin ympäristötoimeen, esimerkiksi matkailu- tai liikuntatoimeen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinkiin syntyy joka vuosi yli 1 000 vauvaa nykyään – joka vuosi edellistä vuotta enemmän. Yhä useampi haluaa myös muuttaa Helsinkiin. Se on hyvä asia. Tämä kasvu on meidän suurin vahvuutemme ja voimavaramme. Väestönkasvu on se syy, miksi Helsingin talouskin on vahvempi kuin useimmissa Suomen kunnissa – kuin lähes missään muussa Suomen kunnassa.

Mutta kasvulla on myös hintansa. Uusille asukkaille pitää olla asuntoja. Lisäksi lapset tarvitsevat päiväkotia ja kouluja. Kaikki asukkaat tarvitsevat liikuntapaikkoja, puistoja, toimivaa liikenneverkkoa – kaikkea sitä

5.11.2014

---

perustaa, jota kaupungissa asuminen edellyttää. Me emme elä omava-
raistaloudessa. Meillä on yhteiskunta ja me tarvitsemme nämä palvelut.

Meillä on tähän varaa. Helsinki on varakas kaupunki ja meidän talou-
temme on vahva edelleenkin. Meillä on Manner-Suomen 3. alhaisin tu-
loveroprosentti heti Espoon ja Kauniaisten jälkeen ja meillä on 8. alhai-
sin kiinteistövero. Jos kaupungin kehittäminen sitä edellyttää, meillä on
tarvittaessa varaa nostaa myös veroja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kysymys kuuluukin: onko meillä rohkeutta kasvaa? Viime vuonna sovit-
tiin investointikatosta rajaamaan kaupungin rahankäyttöä. Se toimi hy-
vin siihen, että joudutaan käymään keskustelu siitä, mitkä investoinnit
ovat tärkeitä kaupungin kasvulle ja hyvinvoinnille ja mitkä sellaisia, jot-
ka ehkä saavat odottaa tai eivät ole välttämättömiä. Mutta nyt jo näh-
dään, että investointikatto hidastaa uusien alueiden välttämättömiä in-
vestointeja: Asuntoja rakennetaan liian hitaasti. Liikuntapaikkoja varten
pitää kikkailla yksityisellä rahoituksella ja kierrättää sitä kautta rahat.
Leikkipuistot rapistuvat käsiin ja päiväkodit täyttyvät ääriään myöten,
eikä puistoihin ole käytännössä rahaa ollenkaan.

Kaupungin strategiaa tullaan hienosäätämään puolivälitarkastelussa
ensi kevättalvella. Siinä yhteydessä meidän täytyy löytää tapoja siihen,
että kaupunki voi kasvaa, että meillä on tarvittavat palvelut niille uusille
helsinkiläisille, joiden me haluamme tänne syntyvän ja muuttavan. Nyt
hyväksyttävä ensi vuoden budjetti ei ole tältä osin kiitettävä. Siinä on
monia virheitä, monia parannuksia, joita itsekin sinne voisin toivoa. Se
on ehkä korkeintaan tyydyttävä, mutta se lienee paras, mihin juuri nyt
pystyimme. Mutta seuraavaa vuotta varten täytyy pystyä jo parempaan.

Hyvät valtuutetut.

Ihmiset muuttavat Helsinkiin sen takia, että tämä on hyvä kaupunki.
Ihmiset pysyvät Helsingissä sen takia, että tämä on hyvä kaupunki.
Meidän vastuullamme tässä salissa on, että Helsinki pysyy jatkossakin
hyvänä kaupunkina.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

5.11.2014

Kun nyt taas tässä kerran pohdimme, mihin kaikkeen talousarvion varojen pitäisi tai olisi pitänyt riittää, niin muistutan mieliin siitä, että se, että meillä on ylipäänsä jotain, millä rahoitamme kaiken tämän hyvä, tarvitaan niitä yrityksiä ja yrittäjiä, jotka ovat valmiita perustamaan yrityksen ja mielellään palkkaamaan siihen vielä muitakin työntekijöitä, maksamaan veroja ja niiden työntekijät maksavat veroa Helsinkiin. Millään muulla tämä koneisto ei pyöri. Sanoin tämän varmaan viime vuonna ja voin melkein luvata, että sanon tämän myös ensi vuonna.

Miten teemme Helsingistä paremman paikan yritystoiminnan harjoittamiselle? Tässä valtuutettu Koskinen jo muistuttelikin mieleen valtuustostrategiaa, missä tavoitteena oli Helsingin tekeminen Suomen yritysmuonteisimmäksi kaupungiksi. 2 vuotta on kulunut, ollaan puolivälissä. Ihan hirveästi ei ole tällä saralla tapahtunut. Meillä ei ole vielä yritysvalitusten arviointia eikä monta muutakaan hyvää asiaa, joita siellä strategiassa on.

EK:n suhdannebarometri julkaistiin sopivasti tänään. Se ei lupaa Uudellemaalle käytännössä mitään hyvää. Teollisuuden ja rakentamisen sekä palvelualojen yritykset – siis lähes kaikki yritykset – arvioivat talouden suhdanteiden heikkenevän. Erityisesti palvelualoilla, jotka ovat erityisen tärkeä toimiala nimenomaan Helsingissä, näkymät ovat tavanomaista heikommat, eikä nopeaa helpotusta ole tiedossa, sillä myynnin ennakoidaan vain jatkavan alamäkeään. Lähes joka 3. yritys odottaa tilanteen edelleen heikkenevän. Helsingin elinkeinorakenne on palveluvaltainen ja sekä nousut että laskut tulevat viipeellä. Ennen kuin teollisuus elpyy lähialueella, ei ole palvelualoilta odotettavissa mitään hyviä uutisia.

Mitään nopeaa konstia, jolla saisimme helsinkiläiset yritykset nousuun, josta voisimme nyt täällä vaikkapa tänään päättää, ei valitettavasti ole minullakaan antaa. Pitää katsoa pikkuisen pidemmälle ja ainakin välttää tekemästä sellaisia ratkaisuja, joilla asetetaan yrityksille lisää kapuloita rattaisiin. Parhaassa tapauksessa voimme tehdä pidemmällä aikavälillä ratkaisuja, joilla sitten tuetaan kasvun edellytyksiä. Kunnallisveron nostaminen olisi ollut tässä tilanteessa erittäin vahingollista, kun kulutuskysyntä on todella heikkoa – hyvä niin, että selvisimme ilman sitä budjettineuvotteluissa.

Helsingissä suunnitellaan suuria, hyviä asioita. Yleiskaavan visiossa-han kaavaillaan tänne kaiken kaikkiaan 260 000 uutta asukasta, 180 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Itse asiassa hiukan yllättävä tieto on se, että lukuisten selvitysten mukaan vuonna 2020 meillä olisi 200 000 työntekijän vajuus täällä Uudellamaalla. Valitettavasti se ei välttämättä tarkoita sitä, että meillä ei olisi vastaavasti myöskään

5.11.2014

---

paljon työttömiä. On todella tärkeää, että me osaamme ennakoida koulutuksessa, koulutuspaikoissa, mille ammattiteille oikeasti on kysyntää. Siinä onneksi Helsingin kaupungin omat oppilaitokset ja alueen muut yksityiset oppilaitokset ovat hyvin mukana – ennakoitavissa – ja toivotaan, että se kantaa hedelmää.

260 000 asukkaalle pitäisi löytyä asunnot seuraavien 35 vuoden aikana ja toivottavasti vähän sitä aikaisemminkin. Yleiskaava on todella tärkeä. Asumisen kalleus alkaa olla jo yksi ihan merkittävä kasvun este pääkaupunkiseudulle. On todella tärkeää, että rakennetaan sellaisia asuntoja, joita nimenomaan palvelualalla toimivat työntekijät hakevat, koska nimenomaan niistä on pulaa. Eli käytännössä tarvitaan erityisesti yksiöitä ja kaksioita, edullisia vuokra-asuntoja. Ja samalla täytyy pitää huolta siitä, että teollisuudelle on tilaa kasvaa siinä vaiheessa, kun sille toivottavasti tulee olemaan tarvetta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Koivulaakso

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä ensi alkuun voisin todeta, että täällä on kuultu kaikenlaisia tarinoita velkahirmusta taas. Valitettavasti siihen kerrontaan ei sisälly ollenkaan käyttötalouden ja investointien erottelua toisistaan. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, kun näitä ei eroteta toisistaan, että kun meillä on tämä investointikatto ja investointeihin ei varata rahaa, että me luovumme sellaisista rakennuksista, joissa on korjaustarvetta ja siirrymme vuokralle, mikä pitkässä juoksussa ei välttämättä ole ollenkaan kannattavaa. Tämän takia on olennaista, kun puhutaan tästä velasta, myös erotella toisistaan, minkälaista velkaa tarkoitetaan.

Sitten jotakin iloista minunkin puheenvuorooni vaihteeksi täältä ylhäältä. Se, että tehdään tällainen puolivälitarkastelu tästä strategiasta, on tietysti hyvä asia. Toisaalta minun mielestäni on vähän huolestuttavaa se, että mitä hyötyä arvioinnista on, jos ei välittömästi ole varattu rahaa mahdollisten epäkohtien korjaamiseen – tai jos me syvennämme epäkohtia ennen kuin me lähdemme ratkaisemaan niitä ja korjaamaan niitä myöhemmin.

Viimeisten parin vuoden aikana budjeteissa esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimen menot ovat olleet jo 50 miljoonan euron suuruusluokassa alibudjetoituja. Tämä on melko vastuutonta politiikkaa. Vaikka meillä nyt on täällä budjettisopua tehty, niin minä teen silti esityksen, koska

5.11.2014

---

minun mielestäni on tärkeää, että konkreettisesti voidaan osoittaa muita vaihtoehtoja, mitä meillä on. Nämä ovat niitä samoja vaihtoehtoja, joita vasemmisto on pitänyt esillä neuvotteluissa ja jotka ovat meille koko ryhmälle tärkeitä, mutta minun mielestäni on tärkeää, että ne myös tuodaan täällä esiin.

Tilanteessa, jossa meillä satoja miljoonia euroja makaa tileillä ja omaisuutta on, on vastuutonta olla rahoittamatta palveluita. Sen takia esitän, että jotta terveys- ja hyvinvointierot Helsingissä pienenevät, lisätään sosiaali- ja terveystoimen määrärahoja 34 miljoonaa euroa lautakunnan myöhemmin osoittamalla tavalla. Tämä rahoitetaan kunnallisveron mallillisella 0,25 prosenttiyksikön nostamisella. Lautakunnan on syytä huomioida ainakin seuraavat asiat: vanhusten kotihoidon riittävät resurssit, neuvoloiden henkilöstön mitoitusosuudet, jotta voidaan hoitaa lakisääteiset palvelut, lastensuojelun resurssit, joista on toistuvasti luettu lehdistä siitä, miten ne aiheuttavat hillitöntä kärsimystä nykytasolla, ja sitten myös se, että nämä ylimääräiset säästövelvoitteet tukipalveluihin, mitä tässä nyt osana neuvotteluita saatiin aikaisiksi, harkitaan tapauskohtaisesti uudestaan, koska me myös lisät ? aikaisemmilla päätöksillä täällä silloin, kun osa teistä halusi yhtiöittää ja yksityistää Palmiaa, kilpailutuksia, ja tämä tuottaa merkittävää lisäpainetta niihin hallintotoimialoihin. Se ei varmaan ole kenenkään edun mukaista, että me kilpailutamme huonosti. Sen takia myös tähän on keskityttävä.

Lisäksi meillä kohta tulee 3 vuotta täyteen siitä, kun sosiaali- ja terveysvirasto yhdistettiin, jonka takia palkkaharmonisointi siellä on pikkujuttua tehtävä, ennen kuin Helsinki joutuu oikeusteitse maksamaan palkkaeroja ihmisille, kun se tulee täyteen. Myös tähän on syytä varata määrärahoja.

Lisäksi minä kannatan valtuutettu Hakasen esitystä 10 kaupungin energialaitoksen tekemästä voitosta osan käyttämistä kaupunkilaisten hyväksi näiden palveluiden hyväksi, joka on minun mielestäni äärimmäisen perusteltua tässä tilanteessa.

Tällainen tahallinen liian pienen talousarvion tekeminen on helsinkiläisten harhaan johtamista, eikä sitä pidä hyväksyä. Se on myös melko käsittämätöntä, että niin tehdään vuodesta toiseen, vaikka nämä asiat tulee vuodesta toiseen täällä todettua ja kaikki tietävät tämän. Tässä valehtelemme joko itsellemme tai kaupunkilaisille. Tämä on tietysti keino ajaa läpi tällaisia jatkuvia leikkauspaineita, mikä myös hankaloittaa palveluiden tuottajien työtä ja kaikkea niiden palveluiden tarjoamista, minä takia me kai ylipäättänsä kaikki olemme täällä kiinnostuneita olemaan. Tällaiset leikkaukset vielä lopulta varmistavat sen, että Suomi ja

5.11.2014

Helsinki pysyvät taantumassa, sillä, että me emme varaa rahaa palveluiden, tarpeiden ja investointitarpeiden mukaan.

Kiitos.

Valtuutettu Loukoila

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on todella pidetty hyviä puheita ja otettu kantaa todella tärkeisiin asioihin, etenkin tuolla palvelupuolen puolella. Itse nostaisin esille yhden asian, eli tuon investointikaton, josta jo Koivulaaksokin tuossa mainitsi.

Investointikatto puhuttaa ja se toisaalta arveluttaa. Meillä on homekouluja, homepäiväkoteja ja rapistuvaa kaupunki-infraa nimenomaan jo rakennetuilla alueilla. Tämä huolestuttaa ainakin minua. Uusia alueita suunnitellaan kiireellä, mutta me emme saisi unohtaa jo rakennettuja alueita ja siellä tarvittavia investointeja. Kuten meidän ryhmäpuheen-vuorossamme totesimme, investoinnit uusille alueille ovat todella tarpeen, mutta jo olemassa olevasta omaisuudesta on myös kannettava vastuuta.

Investointikatto johtaa myös siihen, että luovumme sellaisista rakennuksista, joissa on korjaustarvetta, vaikka niillä olisi käyttötarvetta. Tämä johtaa siihen, että siirrytään vuokralle, mikä ei pitkällä tähtäimellä ole todellakaan halvempaa. Esimerkkinä on Kalasataman terveysasema. Se vuokrataan ulkopuoliselta toimijalta ja on siten aika arveluttavaa tilapolitiikkaa, sillä terveyskeskus lienee tarkoitettu kaupungin omaksi, pysyväksi toiminnaksi. Meidän mielestämme kaupungin omat, pysyvät toiminnat tulisi pitää omissa tiloissa, sillä mieluummin siirrettäisiin vuokrarahat kaupungin sisällä omasta taskusta toiseen kuin kaupungin taskusta grynderin taskuun.

Meitä pelotellaan velkaantumisella ja puhutaan kauniisti, ettemme halua jättää perintöä jälkipolville tällaisesta ylivelkaantumisesta. Ei velkaakaan perinnöksi. Jos me vaihtoehtona sitten jätämme paljon korjausvelkaa, niin onko se parempi perintö kuin vastuulla otettu laina ja siten investoinnit, joilla voidaan myös taata kaupungin kehittyminen?

Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

5.11.2014

Haluan tuohon valtuutettu Loukoilan puheenvuoroon Kalasataman terveysaseman osalta sanoa, että vuokrattuna tila on aivan äärimmäisen edullinen – vain 11 euroa neliö – kun se kaupungin rakentama todennäköisesti olisi ollut yli 20 euroa neliö.

Kiitos.

Ledamoten Brettschneider

Värderade ordförande. Bästa fullmäktige.

Vi lever i ekonomiskt knappa tider. Vi måste spara. Vi måste prioritera. Det framhävs i varje budgetbehandling. Det tycks höra till liturgin vid presentationen. Samtidigt förväntar vi oss en stadig årlig tillväxt av invånarantalet. Ökad befolkning betyder visserligen för det mesta ökade skatteinkomster, men också ökat behov av service. Det betyder också ökat behov av service inom social- och hälsovården. I år, liksom under många år tidigare, är budgeten för social- och hälsovårdens del igen en snål budget. Man kan redan nu förvänta sig en överskridning av budgeten. Den återkommer ju varje år och strama sparåtgärder som leder till ingrepp i servicen.

Sosiaali- ja terveystoimen budjetti nousee hyvin maltillisesti. Sopeuttamistoimenpiteiden avulla pyritään useampaan miljoonaan menosäästöön, muun muassa vähentämällä työntekijöiden vakansseja. Talousarvion alkuosassa todetaan, että hyvinvoinnin ja terveyden suhteen huono-osaiset ovat ensisijaisia asiakkaita. Mitenköhän edellä oleva lupaus käy yksiin säästötoimenpiteiden ja vakanssien vähentämisen kanssa?

Kipupisteitä lisääntyvän köyhyyden lisäksi ovat tällä hetkellä varsinkin lastensuojelu ja vanhustenhuolto. Lastensuojeluilmoitusten ja -toimenpiteiden määrä kasvaa, kuten myös sijoitusten, vaikka pyrkimys on satsata avohuoltoon. Ennaltaehkäisevään työhön ei jää aikaa, vaikka se olisi ensisijaisen tärkeää. Sitä ei edes mainita talousarviossa.

Vanhustenhuollossa jatketaan laitospaikkojen vähentämistä. Muun muassa lisäämällä omaishoitajien määrää pyritään korvaamaan laitospaikkoja. Kuitenkin viime vuoden tilasto osoittaa, että omaishoitajien määrä on laskusuunnassa. Jotta omaishoitajat jaksaisivat ja niiden määrä lisääntyisi, tulisi panostaa tukipalveluiden kehittämiseen ja saavutettavuuteen sekä joustavampaan lyhytaikaishoittoon. Kotihoitoasiakkailta taas tulee jatkuvasti viestejä sen riittämättömyydestä ja käyntien

5.11.2014

---

pikavauhdista. Ruotsinkielisiltä vanhuksilta ja heidän omaisiltaan sen lisäksi, että ruotsinkielistä palvelua ei ole saatavilla.

Yksinäisyys ja turvattomuus sekä sosiaalisten verkostojen puute on Helsingin ikäihmisille tuttua. Vapaaehtoistyö voisi siinä olla julkisen sektorin apuna, mutta vapaaehtoistyö tehdään vaikeaksi, ellei mahdolliseksi, jos evätään seniorien järjestöjen taloudellista tukea, kuten viime vuonna avustusten jakamisessa sosiaali- ja terveyslautakunnassa kävi edellisten vuosien käytännöstä poiketen. Kun vielä kuljetustuki ja palvelu vähennetään, kuten viime vuonna myös tehtiin, niin liikuntavammaiset ikäihmiset eivät enää pääse osallistumaan vapaaehtoisjärjestöjen tai seurakuntien tarjoamiin virkistystilaisuuksiin, vaan jäävät omien seinänsä vangeiksi.

Värderade ordförande.

För att Helsingfors verkligen ska bli en stad för alla invånare - familjer med problem, ensamma äldre, äldre i behov av vård och omsorg - bör det finnas tillräcklig service som kan nås av dem som är i behov av den. Förebyggande arbete, både då det gäller barn och äldre, bör få högre prioritet och ökade resurser. Det räcker inte med omorganiseringar och rationaliseringar. Det behövs också ekonomiska satsningar.

Tack.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ryhmien välisten neuvottelujen tuloksen hyvä uutinen on se, että opetustoimen pahimmat leikkaukset torjuttiin. On siis saatu osittainen torjuntavoitto kamppailussa julkisten palveluiden heikentämistä vastaan. Tästä minä olen vilpittömästi iloinen. Kuitenkin sosiaali- ja terveystalveluiden kymmenien miljoonien leikkaukset säilyvät neuvotteluissa suurimmaksi osaksi koskemattomina. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestöneuvottelukunnan mukaan nykyisiä palveluita ei pystytä tuottamaan tällä rahamäärällä. Käytännössä me päätämme siis nyt palveluiden heikentämisestä.

Myös hinta opetuksen pelastamisesta on kova. Lisäykset leikataan suureksi osaksi pois hallintokuluista eri toimialoilta. Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen hallinnosta on jo pari vuotta sitten tarkalla seulalla perattu pois kaikki löysä. Jos hallintohenkilökunnan määrää lasketaan vielä nykyisenkin minimitason alle, pahimmillaan se saattaa

5.11.2014

---

halvaannuttaa käytännön asioiden hoitamista virastossa, hankaloittaa työntekijöiden työtä ja välillisesti heikentää lasten hyvinvointia.

Tuottavuustavoitteen nimissä leikataan menoja, mutta ei vakavasti ja suunnitelmallisesti kasvateta tuottavuutta. Pikemminkin säästöjen nimissä tehdään sellaisia ratkaisuja, jotka saavat palvelut toimimaan tehottomammin. Esimerkiksi neuvoloissa kiireen vuoksi perheitä ohjataan terveydenhoitajalta toiselle, eikä luottamussuhdetta pääse syntymään, minkä vuoksi perheiden ongelmat eivät välttämättä tule havaituiksi.

Toimeentulotuen saajien parissa tehtävä sosiaalityö on säästösyistä minimaalista, vaikka tutkimusten mukaan aktiivinen sosiaaliohjaus vähentäisi nopeastikin toimeentulotuen tarvetta. Lisäksi ihmisiä houkutteellaan palveluseteleillä yksityisiin palveluihin, joista he maksaisivat osan itse. Tässä otetaan askeleita poispäin kaikille yhteisistä peruspalveluista sellaiseen suuntaan, jossa julkiset palvelut suunnattaisiin köyhimmille. Kuitenkin meidän hyvinvointivaltiomme kulmakivi on kaikille yhteiset palvelut, joita myös keski- ja hyvätuloiset haluavat pitää yllä.

Helsingissä on tällä hetkellä laajat ja suhteellisen laadukkaat julkiset palvelut. Tämä budjetti ei vielä romahduta niitä, mutta nakertaa niitä hiljalleen reunasta. Meidän täytyy ratkaista, purammeko me jatkossakin hiljalleen sitä kaikkea hyvää, jota on vuosikymmenten aikana rakennettu, vai muutammeko politiikan suuntaa. Tähän kysymykseen ei vaikute ta budjettineuvotteluissa niin kauan kun tuottavuustavoitteesta pidetään kiinni. Leikkaukset aiheuttavat väistämättä vahinkoa jollekin kaupungin toiminnalle. Neuvotteluissa tätä vahinkoa pystytään ainoastaan siirtämään paikasta toiseen. Siksi ainoa kestävä ratkaisu olisi luopua tuottavuustavoitteen mekaanisesta soveltamisesta ja sen sijaan ohjata suunnitelmallisesti rahaa sellaisiin ennaltaehkäisevän työn hankkeisiin, joiden tiedetään pitkällä tähtäyksellä vähentävän palveluiden tarvetta.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän sisällä minä äänestin tämän neuvottelutuloksen hyväksymistä vastaan. Valtuustoryhmä päätti kuitenkin äänestyksen jälkeen sitoutua neuvottelutulokseen. Minä kunnioitan ryhmän enemmistön päätöstä, ja vastoin omaa henkilökohtaista näkemystäni tulen äänestämään kaupunginhallituksen esityksen puolesta.

Minä tiedän, että tulevissa budjettineuvotteluissa ja strategian välikaistarkastelussa vasemmistoliiton valtuustoryhmä tulee ajamaan oikeita asioita: palveluiden riittävää rahoitusta ja kaikille yhteisten palveluiden kehittämistä. Minä panen nyt toivoni siihen, että myös muissa valtuustoryhmissä, kuten esimerkiksi demareissa ja vihreissä, järki voittaisi ja leikkauspolitiikasta luovuttaisiin ennen kuin on liian myöhäistä.

5.11.2014

Kiitos.

Valtuutettu Mäkimattila

Puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Ebelingin palautusehdotusta. Keskuskirjasto-hankeesta luopuminen toisi säästöä nyt ja kaikkina tulevina vuosina. Koituneiden säästöjen investointi peruspalveluihin toisi edelleen säästöä jatkossa, kun ennaltaehkäisevät ja varhaisen puuttumisen toimenpiteet alkavat vaikuttaa ja raskaita budjetin ylityksiä tai investointeja voidaan karsia esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalveluista, lastensuojelusta, toimeentulotuesta, kriisipalveluista ja erikoissairaanhoidosta, joitakin mainitakseni.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Tack så mycket.

Bästa fullmäktige.

Efter det där klubbslaget är det bra att sätta igång.

Arvoisa valtuusto.

Kun kaupunginjohtaja avasi tämän keskustelun tänään, hän totesi, että EU:n ja Suomen taloudet eivät kasva. Olisi kuitenkin ennenaikaista pitää tätä synkkänä uutisena. On päinvastoin niin – kuten tiedämme – että länsimaiden, myös Suomen ja Helsingin, suuri tehtävä on ekologisen ja globaalin yhteisvastuun vuoksi siirtyminen yhteiskuntaan, joka ei tähtää talouskasvuun eikä mittaa menestystään bruttokansantuotteen kasvulla. Tämä tehtävä, tämä suuri käänne teollisen kasvuyhteiskunnan jälkeiseen yhteiskuntapolitiikkaan on myös Suomen ja myös Helsingin tehtävä.

Tämän kieltämättä vaikean mutta samalla välttämättömän tehtävän toteuttamisessa on hienoa olla mukana. Ei sen takia, että minä tai poliittinen ryhmäni tietäisimme nyt riittävän hyvin, miten käänne pitää toteuttaa, vaan siksi, että ellemme tieten tahtoen onnistu toteuttamaan tätä käännettä, se tapahtuu vastoin tahtoamme ja luultavasti sangen ikävällä tavalla. Joitakin askelmerkkejä tarkoittamaani suureen muutokseen

5.11.2014

---

voimme jo hahmottaa, ja osin nämä merkit ovat jo löytäneet paikkansa Helsingin strategioissa ja myös vuoden 2015 talousarviossa, jonka hyväksymisen puolesta minä tulen myös äänestämään.

Olenaisia linjoja, kun siirrymme talouskasvua tavoittelevasta yhteiskunnasta kestävään yhteiskuntaan, on 3: Ensiksi julkisen vallan tehtävä on erityisesti taantuvassa taloudessa ja nollakasvun oloissa varmistaa, että hyvinvointi jakautuu oikeudenmukaisesti ja hyvinvointierot eivät kasva. Toiseksi julkisen vallan tehtävänä on tukea toimia, joiden avulla kansalaiset pääsevät entistä vähemmällä entistä parempaan elämään. Erityisesti Helsingin on siksi syytä kehittää menetelmiä, joiden avulla julkinen sektori voi tukea kaupunkilaisten omaehtoista yhteisöllistä toimeentuloa ja hyvinvointia edistävää toimintaa, kuten esimerkiksi kaupunkiviljelyä ja aikapankkien toimintaa.

Kolmanneksi Helsingin tulee vähentää yhteistyötä veroparatiisitalouksien kanssa ja yleisemmin vähentää riippuvuuttaan globaalin suunnitelmakapitalismin ryöstötaloudesta, erityisesti finanssipääomamarkkinoiden suurimmista kaupallisista toimijoista.

Hyvä valtuusto.

Ei ole mitään syytä, miksi Helsinki ei pyrkisi maailman parhaaksi Gandhilaisen yhteisvastuullisen, talouskasvun jälkeisen yhteiskuntapolitiikan paikallistason toteuttajaksi. Tämä mielessä on mukava valmistautua valtuuston ensi vuoden alun strategiatarkistukseen.

Lopuksi totean, että olen keskustakirjaston innokas kannattaja, mutta vain, jos keskustakirjasto toteutetaan ilman kaupallisia sponsoreita. Budjettisopuun kuuluu kaupallisten sponsoriensa mukaan ottaminen, jota pidän suurena virheenä. Tästä ja myös sosiaali- ja terveystaloudellisista syistä äänestin ryhmässäni budjettisopua vastaan, mutta koska ryhmän enemmistö halusi sitoutua budjettiin, minäkin tulen kannattamaan ehdottomasti tämän sovun hyväksymistä ensi viikolla.

Kiitos.

Valtuutettu Sumuvuori

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuustokollegat.

Ihan ensiksi kiitos kaikille budjettineuvottelijoille hyvästä työstä. Ei ollut mikään helppo tilanne rakentaa budjettia näinä aikoina, joten hienoa, että saitte sinne opetukseen ja sosiaali- ja terveystoimeen niitä kipeästi kaivattuja määrärahoja. Haluan tietysti nyt sitten kulttuuri- ja kirjastolau-

5.11.2014

---

takunnan puheenjohtajana ikään kuin viran puolesta myös kiittää siitä, että keskustakirjasto sisällytettiin budjettiin.

Tässä salissahan aina vähän väliä nousee esiin myös vastalauseita tälle hankkeelle. Täällä tänäänkin taisi valtuutettu Ebeling esittää hankkeen hylkäämistä. Mutta haluan nyt jälleen kerran muistuttaa siitä, että juuri tähän hankkeeseen on tarjolla myös poikkeuksellisen tuntuva valtion kädenojennus, eli 30 miljoonaa euroa. Tämä menetettäisiin, mikäli emme hyväksyisi nyt neuvotteluiden tuloksena esitettyä määrärahaa, koska valtio edellyttää, että rakentaminen aloitetaan ensi vuoden aikana.

Kirjastoverkon vankistaminen keskustakirjastolla itse asiassa tuo korjauksia siihen tilanteeseen, että kirjastopalveluihin tehtävät panostukset ovat viime vuosien aikana vähentyneet per asukas. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalla on tästä kirjastoverkosta selkeä linjaus. Sen on täällä tainnut valtuutettu Torsti ainakin jossain muodossa toistaakin. Meidän linjauksemme on se, että keskustakirjaston rakentaminen ei saa johtaa lähikirjastojen karsimiseen. Kun käsittelimme syyskuun 16. päivänä keskustakirjaston hankesuunnitelman jatkokäsittelyä, niin jälleen sisällytimme sinne esitykseen lauseen, jossa edellytetään, että keskustakirjaston myötä lähikirjastoverkkoa ei supisteta ja niissä taataan riittävät henkilöstöresurssit.

On tullut siis selväksi, että lähikirjastot ovat asukkaille tärkeitä. Se on nähty aina, kun niitä on uhattu tässä kaupungissa lakkauttaa. Itse näen vahvasti, että ne ovat erittäin kustannustehokas tapa parantaa asuinalueita. Kirjastot eivät ole pelkästään kirjojen tai muun materiaalin lainauspaikkoja, vaan monipuolisia paikkoja viettää aikaa, tehdä töitä, etsiä tietoa, tai lapsille vaikka käydä läpsykerhossa koulun jälkeen.

Keskustakirjasto taas tulee palvelemaan monipuolisesti Helsinkiä ja täällä vieraileviakin. Itse näen sen monipuolisena kulttuuritilana, jonne on helppo tulla viettämään aikaa ilman kulutuspakkoa. Toki keskustakirjaston myötä kaupungin keskustassa tullaan yhdistämään tiloja. On ihan selvää ollut jo alusta asti, että esimerkiksi Kirjasto 10 ja Lasipalatsin mediakeskus tulevat olemaan osa uutta keskustakirjastoa, ja sehän on pelkästään järkevää.

Sitten nostan esiin vielä toisen asian, eli asukastalotoiminnan. Vihreiden näkemys on ollut, että kaupungin tulee jatkossakin rahoittaa asukastalotoimintaa eikä jättää sitä vapaaehtoisuuden varaan. Asukastalotoiminnan tukeminen on Helsingille itse asiassa varsin edullinen tapa tehdä ennaltaehkäisevää työtä ja parantaa erilaisten alueiden asukas-

5.11.2014

---

viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä. Kenenkään intressi ei toivottavasti eikä varmaankaan ole ajaa alas tämäntyyppistä toimintaa.

Tällä hetkellä asukastalojen rahoitus on aika kirjavaa ja tulee monelta kaupungin luukulta. Käsittääkseen kaupunginhallitus on lähitulevaisuudessa saamassa käsittelyyn tämän asukastalojen tilanteen jossain muodossa. Toivon, että te siellä kaupunginhallituksessa pidätte kiinni kaupungin osallistumisesta asukastalojen rahoitukseen ja tukemiseen ja mietitte parasta mahdollista tapaa, avointa, reilua ja selkeää mallia tukea asukastaloja.

Edellä mainitun johdosta, koska budjetti ei nyt huomioi varsinaisesti asukastaloja mitenkään, teen seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että asukastalojen toiminnan jatkuvuus turvataan.

Sitten ihan lopuksi vielä kulttuuriasioista pieni pettymyksen ilmaisu. Toivoimme hartaasti yli puoluerajojen kulttuuri- ja kirjastolautakunnassa lisää rahaa kulttuuriavustuksiin, koska taloudellisesti tiukka tilanne kirpaisee myös kulttuurialan toimijoita, joiden avustukset laahaavat usein taloudellisen todellisuuden perässä. Toivonkin, että budjetin sisällä on vielä ensi vuonna mahdollista miettiä esimerkiksi yhteisöllisen aluetyön pilotointia jollain alueella. Se on yksi tapa parantaa alueiden viihtyvyyttä ja vetovoimaisuutta kulttuurin keinoin.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Ei ole.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Ehkä.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jotenkin tuntuu siltä, että meidän tulevaisuutemme, kun puheita kuunnellaan, on uskomattoman ihana, utuista, auvoista, jopa lutuinen. Välillä tuntuu siltä, että olemme nyt keskinäisen kehumisen kerhossa – me olemme aikaiseksi saaneet jotain yhdessä. No ehkä se on hieno asia.

5.11.2014

Kukaan meistä ei käytännössä kiinnitä puheenvuoroaan kuitenkaan siihen, missä me elämme – mitä me hengitämme, mikä luonto meille terveyden tarjoaa, mikä virkistyksen se meidän psyykellemme antaa. Ymmärrän kyllä asian, kun luonto ei äänestä, siellä ei ole ääniä.

Ihmettelen myös sitä meidän puheissamme, että me näemme vain kasvun. Jossakin on jo unessa miljoona asukasta – meistä tulee miljoonakaupunki. Upeaa. Aivan. Mutta harva ajattelee sitä, mitä tapahtuu vanhalle kaupungille. Mitä käy meidän viemäreillemme, meidän sateillemme, meidän kaduillemme, meidän puistoillemme? Tämäkin valtuusto nitistää niistä jokaista euroa pois tehostaen toimintaa. Lopputulos on se, että meidän nykyinen kaupunki-inframme on happanemassa käsistämme. Toivonkin, että tämä valtuusto vielä välitarkastelun yhteydessä ryhdistäytyy ja ottaa tähänkin asiaan yhtä hienon kannan kuin nyt tässä budjettisovussa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Herra puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin väestöhän kasvaa aika vinhaa vauhtia. Voi olla, että tämän 8 500 hengen lisäksi tulemme lähivuosina saamaan 10 000 henkilöä lisää tähän kaupunkiin. Tällöin tämä toimintamenojen arvioitu kasvu, 0,4 % vuodessa, tuntuu kyllä aika utopistiselta.

Helsingin piti olla myös yritysmyönteinen kaupunki, mutta nyt kuitenkin Malmin lentokenttä aiotaan uhrata ja muuttaa asunnoiksi. Se ei mielestäni ole ollenkaan viisasta.

Sosiaali- ja terveystoimeen saatiin -13 vuoden alusta tämä integraatio aikaan, mutta valitettavasti edelleen meillä on 325 toimipistettä tässä kaupungissa. Tämä integraatio ei ole toteutunut niin kuin olemme odottaneet. Onneksi saamme uuden virastopäällikön jo tänä vuonna. Toivotaan lautakunnassa, että hän panee vauhtia näiden toimitilojen vähentämiseksi. Sote-virasto saa ensi vuonna 2,188 miljardia rahaa, josta HUS käyttää 522. Ylitystä on tapahtumassa tänä vuonna ainakin tuo ennustettu 15 miljoonaa. Se aika paljon johtuu tästä työttömyyden kasvusta.

Jos hallitus ja eduskunta saavat aikaan sote-järjestämislain, alkavat sote-alueet toimia vasta vuonna -16, jolloin solmitaan kunnan kanssa järjestämissopimus. Helsinki luultavasti tulee olemaan yksin tai lähikunti-

5.11.2014

---

en kanssa yksi tuottajista. Tällöin meidän pitää olla hyvässä kuosissa vastaanottamaan tehtävämme perusterveydenhuollon tuottajana. HUS jatkaa tietenkin erikoissairaanhoidon tuottajana ja se on siinä jo erittäin hyvin onnistunut. Mitä me tarvitsemme on hyvää, osaavaa ja sitoutunutta henkilökuntaa, ja sitähan meillä Suomessa onneksi on. Kuitenkin pitää jatkaa hyvää koulutusta ja tieteellistä tutkimusta.

Sitran yliasiamies Mikko Kosonen kertoi tänään oman näkemyksensä siitä, minkälainen on tulevaisuuden sote-palvelu. Hän ei suinkaan enustanut sellaisia jättisuuria terveysasemia kuin me nyt olemme rakentamassa – muun muassa Kalasatama 2 hehtaarin suuruinen – vaan hän sanoi, että perusterveydenhuolto luultavasti tarvitsee vain keveitä, ketteriä kioskeja ja sähköisiä palveluja. Tämä strategia pitäisi ottaa huomioon. Onneksi lautakunta ei sitoutunut näihin uusiin esityksiin siitä, että me lopettaisimme kaikki terveysasemat, jotka nyt toimivat kansalaisten mielestä hyvin, vaan että katsotaan, miten tulevaisuus tässä asiassa kehittyi.

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä tilanteessa pitää oikein kiittää valtuutettu Asko-Seljavaaraa järjen äänestä. Malmin lentokenttä pitää säilyttää lentokenttätoiminnassa. Tällä hetkellä kun kaupungin varat ovat mitä ovat ja investointiraami on näin tiukka, voitaisiinko keskittää ne varat siihen, että tehdään nykyisin jo käynnissä olevat hankkeet kunnolla ja parannetaan rakennustehokkuutta eikä pelkästään pyritä ottamaan kaikkea mahdollista maa-alaan potentiaalisen tulevaisuuden rakennustarpeen varalle pois muusta toiminnasta?

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todellakin on suuri virhe uhrata Malmin lentokenttä. Se on Suomen 2. vilkkain lentokenttä. Myös Tukholmassa on Bromman kenttä keskellä kaupunkia ja lentokenttä on myös Lontoossa. Sitä emme ikinä saa takaisin, jos nyt tälle suolle rakennetaan näitä asuntoja. Minä en ymmärrä, kuka haluaa siinä suossa asua.

5.11.2014

Valtuutettu Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Malmin lentokenttä nyt ei kyllä varsinaisesti kuulu tähän keskusteluun. Haluan korostaa sitä, että valtio on tehnyt päätöksen luopua, joka on toiminut siellä, ja luopuu siitä vuoden 2016 loppuun mennessä. Minun mielestäni tällaisessa taloudellisessa tilanteessa nyt ainakaan ei tarvitse ottaa lisää tehtäviä Helsingille esimerkiksi lentotoiminnan järjestämiseksi tällä alueella.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Toden totta, valtio on tehnyt omat päätöksensä, mutta täytyy ihmetellä, että Helsinki olisi sitten näitä suurkaupunkeja ilman pientä kenttää, mikä olisi aika omituista. Tuskinpa me lento-opetustakaan haluamme kuihduttaa.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Eiköhän tästä Malmini flygiksestä ole bamlattu ihan tarpeeksi ja tullaan varmaan jatkossa bamlaamaankin. Kentän alusta on samaa matskua kuin muun muassa Talin golfkentän, ja sinne ei oikein voinut bygata. Mutta itse asiaan.

Aika surullista luettavaahan tämä lopputulos on. Haluan kiittää puheenjohtajaamme Veronika Honkasaloa, että se sai edes vähän kiillotettua tuota pintaa. Itselleni tämä oli vähän liian kova kompromissi. En ollut ryhmän kannalla asiassa. On mainittu leikkipuisto Lampea – se on hyvä homma. Meillä on aika monta leikkipuistoa ja skolea, mitkä ovat aika heikossa hapessa. On mielenterveys-, vanhus- ja skolekuviot. Lista on loputon. Meillä on esitys Koivulaakson kanssa asiasta, jota kannatan.

Kannattaisin lisäksi Yrjö Hakasen kaikkia ponsia ja vastaehdotuksia numero 9 ja 5, joihin liittyen haluankin vähän heittää perusteluita. Istu siis kulttuuri- ja kirjastolautakunnassa ja tein siellä esityksen sen puolesta, että henkilöstöresurssit olisi turvattava. Mitä se käytännössä sit-

5.11.2014

---

ten meinaa, miten ne turvataan? No, siihen tarvitaan fyrkkaa. Joten haluan, että jatkossakin kirjastoissa tulee olemaan henkilökuntaa seinien sisällä.

Tein myös 100 000 euron talousarvioaloitteen lähiö- ja kaupunginosa-tapahtumille tuossa aikaisemmin kuluvana vuonna. Se tuli bumerangina kaupunginhallitukselta takaisin. Sen sijaan kaupunginhallitus ajatteli investoida 425 000 euroa MTV Push -tapahtumaan. Jos olette yhtään lehtiä lukeneet ja seuranneet asiaa, niin sehän meni ihan skutsiin koko kuvio. Siellä oli noin 4 000 kävijää, eli tuli aika paljon hintaa kävijöille. Sen sijaan muun muassa Kallio Block Partyssa oli 10 000 kävijää ja se sai Stadin fyrkkaa 4 000 euroa. Kiitoksia vaan kaupunkikulttuuriavustukselle.

Minä olen itse ? rkannut noita tapahtumia. Minä olen nähnyt aika ? mestalta, miten niitä duunataan. On äärimmäisen kiusallista houkutella sinne hodareilla esiintyjä ja koettaa saada ohjelmaa huomioiden lapset, nuoret, vanhukset, monikulttuurisuus. Ne paalut palavat aika usein siihen, että sinne saadaan stage ja jonkinlainen äänentoisto. Sitten minä joudun kiusaamaan ystäviäni, tuttaviani ja ties ketä ja houkuttelemaan niitä sellaisella dösälipun hinnalla sinne. Kyllä tässäkin asiassa voisi tulla vähän vastaan. Tämä on todella pieni kädenojennus, tämä 100 tonnia. Sen kun jakaa meidän kaupunginosillemme ja lähiöillemme, niin se on aika hintsu fygy.

Sen takia minä olen tehnyt tämän vastaehdotuksen tänne, mikä kuuluu seuraavasti: Hyväksyessään vuoden 2015 talousarvion esitän, että lähiö- ja kaupunginosa-tapahtumille ? siirretään 100 000 euroa MTV Push -tapahtumalle ensi vuoden varatuista rahoista. Ensi vuonnahan oli siis tarkoitus jatkaa tätä farssia tuossa näillä kulmilla. Tosin meni itseltäni aika ohi tänä vuonna tämä kuvio. Ei ollut paljon nähtävää.

Toivon tosiaan, että puolivälitarkastelu poikisi jotain valoa tunnelin päässä. Toivon myös, että vihreässä ryhmässä on sen verran punaista ajattelumallia, että voitaisiin harkita vaikka sitä verojen nostoa. Se lie-nee ainoa mahdollisuus tällä hetkellä. Puhutaan kuitenkin aika maltillisista summista. Itse voisin näin nutasedän liksoistani siihen raapaista.

Terveisiä muuten nuorisotalon nuorilta. Hekään eivät saa pyöriä Facebookissa kesken kokouksen ja kahvilassa. Minä menen maistamaan nyt ? nakkeja.

Kiitos.

5.11.2014

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten Veronika Honkasalo puheenvuorossaan mainitsi, niin minustakin on aika tuskastuttavaa, kuinka heikon talousanalyysin me täällä yleensä teemme. Helsingin talustilannetta käsitellään lähinnä maan yleisen talustilanteen kautta, vaikka meillä on aivan eri vahvuudet ja haasteet. Väestö kasvaa, kuten hyvin tiedämme – voimme lukea tästä viimeisestäkkin talouden ja toiminnan seurantaraportista – etenkin 0—6-vuotiaiden määrä kasvaa ja on tänäkin vuonna kasvanut taas runsaasti, yli 1 000 lapsella.

Silti me käytämme hyvin kapeita taloudellisia tavoitteita. Puhumme tuottavuudesta, vaikka tosiasiallisesti leikkaisimme. Onneksi täällä salissa on nyt kuultu hyvin monia puheenvuoroja, joissa halutaan tämä asia korjata ja olla rehellisiä sen suhteen. Kaupungin tuottavuus kasvaa esimerkiksi, jos tulokset eli hyvinvointi tai oppimistavoitteet kasvavat kouluissa. On vaikea kuvitella, että leikkaamalla esimerkiksi kouluavustajista tuottavuus tällöin kasvaisi. Olen tyytyväinen, että tässä budjetissa on nyt pieniä parannuksia saatu vihreiden ja muiden puolueiden tavoitteista aikaiseksi esimerkiksi juuri sinne opetukseen ja aiemmin varhaiskasvatukseen. Toki hyvin tiukkaa tulee olemaan molemmilla sektoreilla.

Olisi tärkeää, että pystymme muuttamaan toimintaamme. Kyllä yrityksissäkin strategia päivitetään vähintään kerran vuodessa. Jos huomaamme, että päivitettävää on, kyllä olemme sen velkaa äänestäjille. Pystymme myöntämään, jos olemme tehneet joitakin virheitä ja jotakin täytyy korjata. Tämä olisi sentyyppinen politiikan toimintakulttuuri, jota nyt on alkanut ehkä hieman näkyä. Sille linjalle toivottavasti täällä kaupungissakin menemme.

Todellinen tuottavuus usein vaatii sitä, että itse asiassa aluksi investoidaan enemmän, jos halutaan saada jotain muutoksia aikaan. Ainakin yrityksissä toimitaan näin. Täällä usein päädyimme kaikista hienoista tavoitteista huolimatta siihen juustohöyläleikkaamiseen. Oli ihan hyvä asia, että tässä budjetissa nyt yritämme kohdentaa säästöjä sinne hallintoon, mutta nyt, kun taas näki, miten se aiotaan toteuttaa, että se menee kaikille hallintokunnille ja virastoille tällaisena tasaleikkurina heidän menojensa mukaan, niin siinä ei taas tunnu olevan kovin paljon järkeä. Kuten on täällä monessa puheenvuorossa kuultu, jotkut virastot ja joidenkin virastojen hallinto on jo uudistettu juurikin viime vuosien aikana ja joissakin virastoissa tällaisia uudistuksia ei ole tehty. Pitäisi olla rohkeutta siellä kaupungin strategisessa hallintokeskuksessa tehdä

5.11.2014

---

myös erilaisia linjauksia, joissa otetaan huomioon esimerkiksi näiden eri virastojen erikokoiset hallinnot ja missä sitä löysää oikeasti olisi.

Hyvät valtuutetut.

Olemme saaneet neuvoteltua rahaa kouluille hieman lisää, mutta edelleen on epäselvää, toteutuuko iltapäivätoiminta kysyntää vastaavasti. Teen ryhmän kannattamana ponnin, joka kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet järjestää 1.—2.-luokkalaisten iltapäivätoimintaa kysyntää vastaavasti.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tänään on puhuttu paljon vastuullisuudesta. Haluan kysyä: onko tämä todella vastuullinen budjetti?

Joka vuosi sosiaali- ja terveyspalveluihin on varattu liian vähän rahaa. Näin teemme tänäkin vuonna. On hyvin todennäköistä, että toimeentulotuen menot ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut jälleen kasvavat eikä budjetti tule riittämään niiden kattamiseen. Tänä vuonna sosiaali- ja terveystoiminta joutuu nousseiden kustannusten vuoksi vähentämään 200 työntekijää pysyäkseen tässä budjetissa. Herää kysymys: miten ensi vuonna käy? Vuodesta toiseen jatkuva sosiaali- ja terveystoimintaluiden alibudjetointi ei voi olla vahinko, vaan sen on oltava tahallista. Kuinka vastuullista tämä on?

Sosiaali- ja terveystoimintaluiden ahdinkoon liittyy myös tiedon puute. Poliitikoille ei kantaudu kunnolla tietoa siitä, millaisia vaikutuksia tehdyillä päätöksillä on palveluihin. Hallinnosta säästäminen saattaa kuulostaa kivalta turhien byrokraattien karsimiselta. Hallinnosta on kuitenkin jo nyt säästetty erityisesti sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspuolella niin paljon, että näiden vähäisten resurssien vuoksi tällä hetkellä ei ole mahdollista saada tarpeeksi tietoa palveluiden laadusta tai niiden kohdentumisesta. Kuten täällä on aiemmin jo todettu, nyt sovittuja hallinnon leikkauksia ei tulisi kohdistaa sosiaali- ja terveystoimintaluiden tai varhaiskasvatusviraston hallintoon.

Hyvät valtuutetut.

5.11.2014

Tässä kaupungissa asuu yrittäjien ja lapsiperheiden lisäksi yksin asuvia aikuisia, pariskuntia ja vanhuksia. On hienoa, että budjetissa on satsattu varhaiskasvatukseen, turvattu koulunkäyntiavustajat ja estetty leikkaukset tuntikehyksestä. Sen sijaan vanhusten laitoshoidon, päihdekuntoutusjaksojen, sosiaalityön tai toimeentulotuen ajanmukaisen käsittelyn kohtalon budjetti jättää auki. Helsinkiläiset lapset ovat osa aikuisten palveluita tarvitsevia perheitä. He myös kasvavat aikuisiksi ja tarvitsevat palveluita täysi-ikäisinäkin.

Erityisesti kaupunginjohtaja Pajunen ja kokoomuksen edustajat korostivat puheenvuoroissaan strategiaohjelman tavoitteiden toteuttamista. Mutta strategian tavoitteista tuntui samalla unohtuvan puolet pois. Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventumista tämä budjetti ei edistä. Me tiedämme, että tänään täällä useasti mainittu tuottavuustavoite vaikuttaa jatkuvien palveluiden leikkausvaatimusten takana. Imatran mallin ihanuutta on turha täällä julistaa, jos Helsingissä ei olla valmiita panostamaan palveluiden kehittämiseen. Leikkauspolitiikka ei tuota uusia ideoita.

Tuottavuustavoitteesta luopuminen tulee ottaa ensi vuonna vakavaan tarkasteluun, jotta seuraavina vuosina emme ole vielä rankempien leikkauksien edessä. Tähän tarvitsemme puolueiden välistä yhteistyötä. Vastuullisuus ei ole kaupunkilaisten jättämistä oman onnensa nojaan.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ajattelin hieman ennakoida ja pitää ensi vuoden talousarviota koskevan puheen. Täällä on kovasti kuulutettu Suomen yritysystävällisintä kaupunkia ja Helsingistä sellaista, mutta kysymykseni kuuluu: onko tällainen kaupunki Suomen lapsiystävällisin kaupunki? Tai oikeastaan ei vain kaupunki vaan kunta.

YK:n lapsen oikeuksien komitea suositteli Suomelle vuonna 2011, että kaikessa lasta ja lapsia koskevassa päätöksenteossa harkitaan ensisijaisesti lapsen etua, kuten sopimuksen yleisperiaate edellyttää. Kunnille suositeltiin, että ne järjestävät lapsen tarpeisiin osoitettujen määrärahojen tehokkaan seurannan. Komitea pani myös merkille, että kunnilla on laaja itsehallinto julkisten palvelujen järjestämisessä ja rahoittamisessa. Niinpä se piti valitettavana sitä seikkaa, että kattavan kansallisen dokumentoinnin, arvioinnin ja valvonnassa on puute. Arvion mukaan tämä johtaa kansallisen ohjausjärjestelmän heikkouteen muun

5.11.2014

---

muassa lasten yhdenvertaisissa palveluissa lapsen perhetaustasta ja asuinpaikasta riippumatta. Suomeksi sanottuna tämä tarkoittaa eriarvoisuuden vaaraa ja jopa kasvua.

Kaupungin hallinnossa tulee ottaa käyttöön lapsibudjetointi. Siihen sisältyy useita näkökulmia, jotka ovat tärkeitä paitsi lapsen hyvinvoinnin kannalta, myös kaupungin pitkän aikavälin talouden kannalta. Meidän kaikkien tulee budjetoinnissa ottaa käyttöön lapsibudjetin ennakoarviointi. Siinä tulee keskittyä suunnitteilla olevien päätösten, toimenpiteiden tai ohjelman todennäköisten vaikutusten arviointiin ennen päätöksen toteuttamista. Edelleen on päätösten ja toimenpiteiden vaikutuksia ja toimeenpanon sujumista analysoitava toteutuksen yhteydessä niin sanottuna prosessiarviointina.

Olennaista on myös päätöksenteon ja toimenpiteiden seuranta, jolla selvitetään päätösten vaikutuksia lasten ja nuorten elämään. Lapsen oikeuksiin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi on täytäntöönpanotoimenpiteissä myös noudatettava menettelyä, jolla varmistetaan, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon. Lapsen oikeuksiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnilla tulee voida ennustaa kaikkien ehdotettujen määräysten, talousarvion ja muiden hallintopäätösten vaikutusta lapsiin ja heidän mahdollisuuksiinsa nauttia oikeuksistaan. Vaikutusten arvioinnilla tulisi täydentää meneillään olevaa seurantaa ja evaluointia toimenpiteiden vaikutuksista lapsen oikeuksiin.

Vaikutusarviointi on sisällytettävä siis kaupungin toimintoihin kaikilla tasoilla ja sitä on hyödynnettävä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa toimenpiteiden laatimisesta hyvän hallintotavan varmistamiseksi lapsen oikeuksien yhteydessä. Vaikutusarviointi itsessään voisi perustua lapselta, kansalaisyhteiskunnalta, asiantuntijoilta, asianomaisilta, viranhaltijoilta, tieteellisistä tutkimuksista, kansallisista ja kansainvälisistä kokemuksista saatuun palautteeseen. Analyysin tuloksena tulisi esittää suosituksia muutosehdotuksista, vaihtoehtoista ja parannuksista. Analyysin pitäisi olla julkisesti saatavilla.

Lapsen oikeuksien komitea on määritellyt perustavanlaatuisiksi yleisperiaatteeksi lapsen oikeuksien yleissopimuksen täytäntöönpanossa lapsen edun ensisijaisuuden muun muassa kaikissa julkisen ja yksityisen sosiaalihuollon ja hallintoviranomaisten toiminnoissa, jotka koskevat lapsia.

Arvoisat valtuutetut.

Kaupungin on siirryttävä jo imagosyistä, puhumattakaan omasta edustaan, lapsibudjetointiin, jossa tiedämme, mitä lapsiin satsaamme ja mi-

5.11.2014

---

kä on panosten vaikuttavuus, mitä siitä seuraa ja seuraako siitä, mitä haluamme. Kaupunki, joka ei välitä lapsistaan, ei välitä tulevaisuudestaan.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Eräs tämän budjettiesityksen rakenteellinen ongelma on se, että talousarviosta puuttuvat lähes kaikki tiedot kaupunkikonserniin kuuluvista tytäryhtiöistä, säätiöistä sekä kuntayhtymistä, joilla on kuitenkin tärkeä merkitys kaupungin toiminnalle ja taloudelle. Yhtiöittämiset ja sote-himmelit tulevat entisestään pahentamaan tätä avoimuuden, demokratian ja kaupungin toiminnan kokonaisvaltaisen ohjaamisen ja kehittämisen vaikeutta tai puutetta. Siksi olen tehnyt tähän asiaan liittyvän ponnin. Toivon, että jatkossa talousarviokäytäntöä tulevana vuosina kehitettäisiin.

Periaatteellisesti vielä isompi ongelma liittyy asukkaiden sivuuttamiseen budjettiesitystä valmisteltaessa. Helsingissä on muutamia pieniä kokeiluja osallistuvasta budjetoinnista, mutta muuten valtuuston aikoinaan päättämä demokratiahanke näyttää kääntyneen oikeastaan vastakohtakseen. Siitä on tullut suurten poliittisten ryhmien peliä kaupunginjohtajapaikoilla, ja asukkaiden äänen saaminen esille on tuon pelin tuloksena ehkä entistä vaikeampaa.

Asukkaiden ohella budjettivalmistelussa on sivuutettu myös henkilöstön mielipiteet. Itse olen nyt ollut runsaat 9 vuotta valtuustossa. En muista, että kertakaan valtuustolle olisi tullut budjettisopimuksen tekemisen jälkeen niin paljon henkilöstön ammattijärjestöjen kannanottoja kuin tällä kertaa. Jopa yhteisiä, käytännössä koko henkilöstöä edustavien ammattijärjestöjen kannanotoissa on varoitettu valtuustoa siitä, että tämä esitys on alimitoitettu, ja vedottu valtuustoon, että sen täytyy kantaa poliittinen vastuunsa niiden palvelujen turvaamisesta, jotka helsinkiläisille lainkin mukaan pitää järjestää.

Täällä on aiheellisesti kritisoitu valtuustokeskustelussa muun muassa leikkaamista kaavamaisesti kaikkien virastojen hallinnosta ja tukipalveluista. Tässäkin suhteessa, hyvät valtuustoystävät ja -toverit, pyydän katsomaan peiliin. Valtuuston niiden ryhmien edustajat, jotka istuvat kaupunginhallituksessa, nimenomaisesti päättivät tässä budjettisopimuksessa siitä, että leikataan kaavamaisesti kaikkien virastojen ja hallintokuntien hallintoa ja tukipalvelua riippumatta siitä, miten ne ovat asiansa järjestäneet.

5.11.2014

Nämä vaikutukset tulevat näkymään myös helsinkiläisten arjessa. Esimerkiksi sote-virastossa suunnitellaan jo luopumista terveystalouden neuvonnan ottamisesta takaisin viraston omaksi toiminnaksi. Kun tässä vaiheessa suunnitellaan sitä, että neuvontaa ei järjestetä ensi vuoden alussa, jokainen tietää, ettei sitä sitten kyllä järjestetä. Nyt pitäisi suunnitella, miten se toteutetaan kaupungin omana toimintana, kun sitä ei enää ole tilattu keneltäkään muulta. Itse kannatan sitä, että se järjestetään omana toimintana, mutta tämä on esimerkki siitä, että me olemme erittäin suurissa vaikeuksissa, jos tätä budjettilinjaa ajetaan läpi.

Lopuksi pyytäisin, että valtuutetut ystävällisesti katsovat meille tänään jaettavaa talouden ja toiminnan seurantaraporttia, vaikkapa vain siellä olevaa taulukkoa 18, josta näkyy, että meillä on rahaa, riihikuivaa, korvamerkitsemätöntä rahaa käytettäväksi 880 miljoonaa ja risat – ilman asuntotuotantotoimistoa, henkilöstökassaa ja niin edelleen. Kyllä vähempikin riittäisi kaupungin maksuvalmiuteen. Miksi se pitää olla 880? Miksei vaikka 820 miljoonaa, niin tämän budjetin monet ongelmat olisi korjattu? Täältä löytyvät myös tiedot siitä, miten paljon me todennäköisesti, jos tämä budjetti hyväksytään, jätämme Helsingin Energia- ja Satama-yhtiöihin pääomittuna rahaa, johon valtuustolla ei enää tämän jälkeen ole mitään sanansijaa.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Perussuomalaisena en voi olla tyytyväinen budjettiesitykseen kokonaisuudessaan, vaikkakin se oli pääosiltaan hyvä. Mutta jälleen oli unohdettu vähäosaiset, joita ovat pitkäaikaistyöttömät, päihdeongelmaiset ja mielenterveysongelmista kärsivät. Siellä ei näkynyt jälleenkään sitä, että olisi rahaa hoitoonohjaukseen, kuntouttavaan toimintaan. Ne rahat unohdettiin, eli heidän hyvinvointinsa, terveytensä sekä ihmisarvonsa palauttaminen kuntouttamisen kautta, mahdollinen työllistäminen kuntouttamisen kautta, ja siitä seuraava tuotto kaupungille verotuloina ja säästö sote-kuluissa. Taas numeroiden takana oli havaittavissa asenne, että he eivät tarvitse mitään, kun he eivät tuota yhteiskunnalle. Eli nämä edellä mainitut ryhmät nähdään vain kuluina eikä investointeina.

Toimeentulotuki oli noussut keskimäärin 83,7 %, kuntien itse rahoittama täydentävän toimeentulotuen osuus keskimäärin 7,7 % kokonaiskustannuksista. Mitä tulee tähän tuottavuuteen, niin sillä tarkoitan sosiaali- ja terveystalouteen sisältyvää ohjausta ja neuvontaa sekä päih-

5.11.2014

---

teiden aiheuttamien sairauksien tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalveluita, johon 2011 tullut terveydenhuoltolain 28. § velvoittaa.

Edellä mainittujen ryhmien palvelu kuuluu sosiaaliasiamiesten tehtäviin. Meillä valitettavasti on sillä tavalla – sosiaaliasiamiehiä meillä on STM:n työryhmän mukaan kartoitettu tarvittavaksi 1 sosiaalimies 100 000:ta henkilöä kohden. Meillä on 600 000 asukkaan Helsinki ja meillä on 1 kokopäivätoiminen sosiaaliasiamies, joka toimii maanantaista perjantaihin, ja 1 puolipäiväsosiaaliasiamies, joka toimii maanantaista keskiviikkoihin. Puhelimen päässä he ovat ainoastaan 6 tuntia viikossa. Tämä yhtälö ei toimi mitenkään, koska nämä ihmiset juuri, jotka sosiaaliasiamiehen palveluja tarvitsevat, eivät saa niitä missään tapauksessa.

Sosiaaliasiamiehen tehtävähän on neuvoa asiakkaita tämän lain soveltamiseen liittyvissä asioissa, avustaa asiakasta 23. §:n 1. momentissa tarkoitetussa asiassa, tiedottaa asiakkaan oikeuksista, toimia kaikin tavoin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi, seurata oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys kunnan hallitukselle. Nämä lisäykset sosiaaliasiamiehen hyväksi ovat ehdottomia. Olen tehnyt asiasta ponnin:

Hyväksyessään vuoden 2015 talousarvioehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää sosiaaliasiamiesten lukumäärän tarkistamista STM:n asettaman sosiaaliasiamiestoiminnan kehittämisen työryhmän ehdotuksen mukaiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puhemies. Ei puhemies, kun arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Kuka ties Mari on joskus puhemies?

Valtuutettujen tehtävä on mielestäni kysyä itseltään, kenen tai minkä ryhmän kustannuksella säästöjä on järkevää ja eettistä tehdä ja millaisen laskun maksamme inhimillisesti vääristä säästöistä. On tärkeää, että kaikilla on hyvä asua Helsingissä, että jokaisella helsinkiläisellä on varaa asua täällä ja että Helsinki pitää huolta heikoimmistaan.

Kannatan valtuutettu Sumuvuoren tekemää pontta, joka kuului: "kaupunginvaltuusto edellyttää, että asukastalojen toiminnan jatkuvuus turvataan". Yhteisöllisyys, asuinalueiden viihtyisyys, yksinäisyyden väheneminen ja pienituloisten syrjäytymisen vähentäminen ovat asioita, joita saamme asukastaloihin panostamalla. Pidän arvokkaana sitä, että

5.11.2014

---

kaupunki turvaa matalan kynnyksen asukastilojen toiminnan jatkumisen. Näihin kuuluu myös Itäkeskuksessa toimiva, paraikaa remontin takia suljettu päivätoimintapaikka Aurinkoinen hymy, joka on elintärkeä tila pienituloisille itähelsinkiläisille asunnottomille ja päihdeongelmallisille. Toivon, että remontin valmistuttua tämä pienituloisten päivätoimintapaikka jatkaa samoin edellytyksin kuin ennen remonttia. Itä-Helsingissä tarvitaan myös tällaisia päivätoimintapaikkoja, joihin asunnoton voi mennä päihtyneenä.

Itsekin lähiössä asuvana olen tottunut pitämään tässä valtuustosalissa lähiöiden puolta. Tosiasia on, että palvelut ovat keskittyneet keskustaan ja sinne, missä kaupungin varakkaimmat asuvat. Kuitenkin julkisia palveluita tarvitsisivat juuri ne, joilla ei ole varaa esimerkiksi istua kahviloissa. Palveluiden ja hyvinvoinnin eriytyminen asuinalueiden mukaan näkyy puolestaan peruskoulujen eriytymisenä. Oppimiserojenkin kasvua ehkäistäisiin kaikkein parhaiten huolehtimalla kansalaisten tasarvosta. Taloudellisesti vaikeina aikoina on huolehdittava palveluiden kohdistumisesta niille, jotka palveluita eniten tarvitsevat.

Sanon tämän johdantona sille, ettei keskustakirjasto saa tarkoittaa yhdenkään lähikirjaston sulkemista. Lähiössä asuvana olen oppinut epäilemään lupauksia, ettei lähipalveluista leikata, kun investoidaan uusiin, huomattavan kalliisiin rakennuksiin kaupungin keskustassa. Toivottavasti osoitatte, että olen epäilyksineni väärässä.

Lisäksi olen sitä mieltä, että Kontulassa järjestetty musiikki- ja puistotahtuma Konturock ansaitsisi kaupungin pysyvä tuen. Miksi meillä on varaa tukea miljoonilla MTV Pushin kaltaista markkinointiprojektia, mutta kaikkein heikoimmin voivien lähiöiden tukemiseen meillä ei rahaa riitä? Pohjimmiltaan kyse on vääristä valinnoista.

Investointikatto on mielestäni ollut tämän valtuustokauden järjettömmimpiä ideoita. Esimerkiksi opetuksen puolella investointikatto on johtanut siihen, että joudumme lykkäämään välttämättömiä homekoulujen korjauksia. Koulujen korjaaminen säästäisi terveydenhoidon puolella ja myös työllistäisi, mikä palvelisi kaupungin kokonaisuutta.

Ryhmien välisissä neuvotteluissa päätettiin, että Helsinki korjaa Suomen vuokratalovaltaisimmalla alueella sijaitsevan leikkipuiston. Leikkipuisto Lampi on kuulunut rakennuksiin, joiden korjaamista nimenomaan investointikatton takia on jouduttu lykkäämään. Leikkipuistot, samoin kuin asukastalot ja lähikirjastot, kuuluvat palveluihin, jotka vähentävät eriarvoisuutta ja ovat tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa, joihin Helsingin kannattaa kaikkina aikoina panostaa.

5.11.2014

Ennaltaehkäisevään toimintaan kuuluu myös koululaisten iltapäivätoiminta, jota kaupungin pitäisi järjestää kysyntää vastaavasti, vaikkei kyse olekaan lakisääteisestä toiminnasta. Pienet 1.- ja 2.-luokkalaiset lapset ovat liian pieniä olemaan yksin pitkien iltapäivien ajan, kun vanhemmat ovat töissä. Toivon, ettei opetuslautakunta päädy hakemaan säästöjä koulunkäyntiavustajakaan vähentämällä.

Helsingin kaupunki säästää vähentämällä vanhusten laitoshoidosta. Asukkailta saamani palautteen perusteella vanhusten kotihoito on kuitenkin huonommalla tolalla kuin me tiedämme. Toivoisin, että Helsinki tekisi selvityksen siitä, miten kotihoito on tällä hetkellä järjestetty ja kuinka vakavassa henkilöstövajeessa ja kiireessä kotihoidossa työskennellään. Emme saa jättää vanhuksia yksin, mutta emme myöskään kaupungin työntekijöitä.

Asukkaista huolehtimiseen kuuluu myös se, että Helsinki on hyvä työnantaja. Helsingin kannattaa panostaa sosiaalisten ja yhteiskunnallisten yritysten ja työllistämisen kehittämiseen. Toivon, että tämä panostus näkyy, kun valtuustostrategiaa päivitetään. Kansalaisia huolettaa työelämän huonontuminen, paineet ja kilpailu, jossa heikommat eivät pärjää. Työelämän edelleen koventuessa etenkin sosiaaliset yritykset varmasti tulevat vielä tarpeellisemmiksi kuin aikaisemmin. Kaikki eivät pärjää kovenevassa kilpailussa ja sosiaaliselle työllistämiselle tulee suurempi tilaus.

Pro Lapinlahti -kansalaisliike on ehdottanut kaupungille, että Lapinlahden sairaalan arvokas miljöö pelastettaisiin yhteiskunnallisen yrityksen ja eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä. Samalla tuotettaisiin palveluita ja hyvinvointia kaupunkilaisille. Toivon, että tällaisia kaupunkilaisilta tulevia ehdotuksia kuunnellaan.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Siellä järjestelmässä näkyy tekstiltään muutetut ponnet, jotka äsken jäitin.

Haluaisin vielä tässä puheenvuorossani tuoda esiin nimenomaan näitä kuntoutuksen, liikunnan ja terveyden edistämisen asioita, joita budjetissa tuli tai ei tullut esiin. Kuntoutus lukee monissa paikoissa toiminnan painopisteenä, mutta sen kehittämisestä ja painopistealueista ei kuitenkaan mainita sanallakaan. Toki asia kuuluukin toimintastrategioihin, mutta kirjaus budjetissa nostaa kuitenkin sitä toimintaa näkyväksi. Kun

5.11.2014

---

taas tässä vetovoimais ? henkilöstöhallinnosta, tiloista ja erilaisista muiden toimintojen kuvauksista tässä kirjassa on useita sivuja. Kuitenkin suurimmat kuluja aiheuttavat asukasryhmät tai pienimmillä kuluilla toteutettavat ennaltaehkäisevät ja sekundääripreventiiviset palvelukonaisuudet jäävät yksittäisten lauseiden tasolle.

Paljon lääkärikäyntejä, sairaalajaksoja ja inhimillistä hätää aiheuttava yksinäisyys, tules-sairaudet ja elintapasairaudet hyötyvät muun muassa liikuntatoimen ja terveystieteiden yhteistyöstä. Kuitenkaan tästä varsinaisesta yhteistyöstä ei ole riviäkään kummankaan viraston budjettikirjauksissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

On äärimmäisen tärkeää kehittää kaupungin sairaaloista myös monipuolisia kuntoutussairaloita poliklinikoineen, jotta esimerkiksi erikoissairaanhoidon paikat vapautuisivat nykyistä nopeammin akuuttipotilailta tai muille akuuttipotilaille, ja interventioista toipuvat kuntoutujat saadaan paremmassa kunnossa kotiin ja ehkä nykyistä vähemmällä kotipalvelutarpeella. Esimerkiksi Ruotsissa on näistä kuntoutussairaaloista äärimmäisen hyviä esimerkkejä ikäihmisten kotiutusten todellisina vahvistajina ja sen kotona asumisen helpottajana siinä vaiheessa, kun sinne kotiin siirretään. Mehän toki rakennamme meidän palvelukeskuksiamme ja ikäihmisten palvelukonsepteja tukemaan tätä kotona asumista.

Mutta toinen tärkeä ryhmä on työikäiset. Terveystieteiden fysiatria onkin kehitettävä omana kliinisenä alanaan. Fysio- ja toimintaterapeuttien suoravastaanotot, kotikäynnit ja apuvälinetekniikka sekä kipuhoidot ovat tehokas tapa tukea työkykyä ja toimintakykyistä ikääntymistä työelämässäkin. Toivon, ettei tämä fysiatria alana katoa siihen yleiseen hoitotieteeseen ja yleiseen poliklinikkatoimintaan varsinkaan nyt, jos HUSin kanssa ruvetaan tekemään enemmän yhteistyötä koko kuntoutuksen alalla.

Arvoisat valtuutetut.

Rakenteelliset ja toiminnan muutokset sekä todellinen yhteistyö yritysten, 3. sektorin ja kaupungin kanssa takaavat jatkossakin kaikki palvelut. Perhetyö, ehkäisevät ja toimintakykyä ylläpitävät terveystieteiden palvelut, osallistava seniorityö sekä eniten sote-palveluja aiheuttavien kansalaisten aktiivinen haltuunotto ovat tehokas ja hyvä oloa aikaan saava konsepti, jossa ideologian tulisi väistyä tämän inhimillisen hyödyn ja ihmisarvon edeltä.

Kiitos.

5.11.2014

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluan ihan alkuun tehdä ponnen tärkeästä asiasta, joka, uskoisin, että voisi saada myös kannatusta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön 9.-luokkalaisten kesätyöseteli taloussuunnitelmakauden aikana esimerkiksi Oulussa ja Espoossa onnistuneesti toteutuneen mallin mukaisesti.

Tässähän on kyse 9.-luokkalaisille suunnatusta kesätyösetelistä, jolloin heillä olisi mahdollisuus saada halutessaan kaupungilta noin 300 euron suuruinen kesätyöseteli, nimenomaan käytännössä yrityksiin ja järjestöihin työllistymiseksi siten, että yritys tai järjestö laittaisi saman verran rahaa palkkaan työllistäessään nuoren. 2 viikkoa – kuukausi on käytännössä se aika, mitä siellä ollaan. Kaupunkihan joka tapauksessa itse järjestää noita kesätyöpaikkoja omiin hallintokuntiinsa sen lisäksi. Tämä yhden ikäluokan kesätyömahdollisuuden tukeminen voitaisiin toteuttaa hyvin edullisesti. Juuri ensimmäisen työpaikan saaminen on vaikeinta. Useimmiten, kun saa sen ensimmäisen kesätyöpaikan, niin sen jälkeen aika monelle nuorelle löytyy sitten muitakin töitä.

Täytyy myöntää, että tämä budjettiesitys ei saa minua hihkumaan ilosta. Voisi sanoa, että jo nyt on nähtävissä, että ainakaan opetus- ja varhaiskasvatusvirastoissa ja sosiaali- ja terveystieteiden virastoissa budjeteissa ei välttämättä ole riittävästi tarpeisiin nähden. Ennaltaehkäisyyn panostus ei valitettavasti ole tullut ihan lihaksi tässä budjetissa, vaikka ennaltaehkäisystä ja varhaisesta tuesta ja puuttumisesta puhutaan aina paljon. Erityisesti olen tässä kohdassa huolissani lapsiperheiden tukemisesta ja myös näistä korjausrakentamis-, homekoulu- ja sisäilmaongelmainten koulujen osalta, joissa vähän sellainen aikapommi muhii lasten terveyden puitteissa. Se tosin koskee tietenkin useita hallintokuntia, mutta kokonaisuudessaan tämäkin raha sitten on.

Kannatan Mari Holopaisen pontta. Yhä vieläkin – voisi sanoa, että vielä 10, 20 vuoden jälkeen, kun tästä asiasta on puhunut ja ottanut esille – on liian vähän tarjontaa edes 1.—2.-luokkalaisille. Ruotsissahan alle 12-vuotiaille pitää tarjota iltapäivätoimintaa, jos huoltaja on töissä tai opiskelemassa. Me olemme sillä tavalla aika kaukana tästä. Valtionosuudet, yli 50 %, ovat aika mittavat tässä toteutuneista paikoista olleet. Sikäli minä en tämän edullisempaa ennaltaehkäisyä keksi. Yksi-

5.11.2014

---

näisistä iltapäivistä sen sijaan kyllä koituu kuluja ja näkyy lasten käyttäytymisessä koulussa, jos on vastentahtoisesti tällainen tilanne. Ja vaikka 2.-luokkalaiset usein kevätlukukaudella johonkin toimintaan eivät yhtä innokkaasti mene, se ei tarkoita, etteikö tällaista toimintaa kannattaisi järjestää tai miettiä sen laatua niin, että se olisi sellaista, johon myös halutaan mennä.

Jos lapsi tai nuori jää sivuun itseään kiinnostavista harrastuksista perheen varattomuuden vuoksi, niin toivoisin, että sote-virasto ottaisi kopin, jotta näin ei käy. Yksinhuoltajat poikineen ovat vieläkin yliedustettu ryhmä lastensuojelun asiakkaina, liittyen siihen, että ajoissa tukemista on vielä liian vähän. Harrastustoiminnan tukemisessa tämä nimenomaan näkyy. On epäreilua, jos pitää olla lastensuojelun asiakas, että voi saada harrastukseen rahaa ja sielläkin on aika minimissään.

Vielä haluaisin asukastalojen puolesta puhua sen, että erityisesti taantumana aikana niitä tarvitaan yhä enemmän. Olisi typeryyttä vähentää niiden toimintaedellytyksiä senttiäkään ensi vuonna tai suunnitella. Siitä on onneksi tehty ponsi, joka voi tukea sitä, että näin ei kävisi.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutettukollegat.

Täällä on pidetty hyviä puheenvuoroja, niin en pidä tällä hetkellä pitkää puheenvuoroa, mutta minä haluaisin muutamaa asiaa painottaa tässä yhteydessä. On sivistystä myös pitää huolta kaikkein heikoimmassa olevat meidän kaupunkilaisemme asukkaita. Joten minulla on 2 pontta, joissa minä yritän puolustaa nimenomaan meidän kaikkein heikoimmassa olevat, meidän lapsemme ja nuoremme. Minun ensimmäinen pontteni on, mitä minä toivon, että tuetaan laajalle:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että vammaisten joukkoliikennelippumuutokset kokonaisvaikutukset kustannuksiin selvitetään.

Kun raha on pieni jaettavana, aina kostonuu heikommissa olevat. Kaikki muistavat viime vuonna, on vammaisten lippujen ? Helsingin kaupunki on evännyt myös sen vammaisen liput. Se oli aika kauhea. Ja myöskään ei tuonut säästöä, vaan pikemmin monta kertaa on huomattu se, että ei tule se säästö, vaan tuli pikemmin menetystä. Myös ihmiset, jotka käyttävät näitä palveluja, ovat kaikista heikoimmassa asemassa olevat, perheet ja vammaiset, jotka tässä kaupungissa on heiläkin oikeus liikkua.

5.11.2014

Toinen ponteni koskee nimenomaan myös liikuntavammaisten lasten, nuorten ja nimenomaan ihmisten, joilla on jonkinlainen liikkumisen ongelma, ja nuoret ja lapset jotka koulunkäyntiavustajan tarpeen on todella tärkeä. Toteuttaminen ja vaikutus koulunkäynnin tuloksiin selvittäään, minä olisin halunnut, koska kaikki liikuntavammaiset eivät istu pyörätuolissa. Osa on sellaisia, jotka hatarasti liikkuvat, jotka tarvitsevat jonkun toisen ihmisen, joka ottaa kädestä kiinni ja liikuttaa paikasta toiseen. He eivät ? , he eivät juokse. Heidät huomataan kaikkein vähiten. He kuitenkin pystyvät opiskelemaan ja ovat viisasta porukkaa. Mutta ongelmia on, kun on liikkuminen, fyysinen rajoite, että he ovat paikalla, ja kukaan ei huomaa ja he ovat vain istumassa. Mieluummin sitten häärätään, jotka vain juoksevat enemmän.

Minä en halua tässä kaupungissa, äidit soittelevat minulle, sanovat "hei, minun lapseltani, minun nuoreltani evättiin koulunkäyntiavustaja, koska", minulle sanottiin, "hän pärjää ryhmän avustaja ? ". Tai annetaan joitakin tietty määrä tunti, sanotaan, "saat 4 tuntia tai 2 tuntia", ja koko muun päivän lapsi tai nuori istuu siellä rajoittun ? . Ja myös näitä liikkumisrajoitteisia lapsia, heillä yleensä on muitakin ongelmia. He käyttävät paljon apuvälineitä, voi olla ? kykyongelma. Voi olla myös muitakin aistin ongelmia, jotka ovat rajoitteena. Siitä syystä, että heidän vammastaan huolimatta kyllä he pystyvät opiskelemaan, mutta kun on rahaa jaettavana vähemmän, he joutuvat tyytymään huonoihin palveluihin ja istuskelemaan paikoillaan. Ihmiset sitten vaan sanovat, että tyydytään siihen, että he ovat paikalla.

Minä en halua näitä äitejä, jotka koko ajan soittelevat minulle ja ovat huolissaan siitä, että kun heillä erityislapsen. Tässä ongelma on erityislapsiperheet. Minä haluan oikeasti teitä kaikkia nyt huomauttaa siitä, että kun on lapsi, jolla on erityistarpeet, ? koko ajan erityislapsen tarve nousee, joka 4. tai 5., minä olen lukenut tällaisen tutkimuksen..

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Anteeksi, minä sanon loppuun, kun muuten minä otan puheenvuoron. Joka 4. tai 5. lapsi on jonkunlainen erityistarpeen tukea, ja siitä huolimatta koko ajan kaupunki yrittää sen, että nämä perheet itse selviytyvät. Ne eivät pysty selviytymään ilman tukea. Minä toivon, että minun ponteni tuetaan laajalle.

Kiitos.

5.11.2014

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse asiassa pyysin tätä jo tuossa valtuutettu Ingervon puheenvuoron aikana, mutta hyvä, että pääsin tähän väliin itse asiassa puhumaan. Olisin ottanut ihan vaan sen puheeksi, kun Ingervo otti puheeksi tärkeän asian näistä harrastuskuluista. Sehän on myös mahdollista, jos on toimeentulotuen asiakas, hakea tällaista harkinnanvaraista tai täydentävää toimeentulotukea lasten harrastuskuluihin. Tietenkään kaikki eivät ole toimeentulotuen asiakkaita, eivätkä kaikki pienituloiset sitten pääse kummankaan näiden apumuotojen – lastensuojelun harrastuskulujen tai toimeentulotuen harrastuskulujen – piiriin. Mutta on tärkeää, että siitä kuitenkin tiedetään, että jos on toimeentulotuen asiakkaana, tällainen mahdollisuus on hakea harrastuskuluihin tukea.

Myös toimeentulotuen näkökulmasta haluaisin sanoa tähän matkalippuasiaan, että siitähän sanottiin, että sitä voi hakea sitten täydentävänä tukena, tätä vammaisten HSL-korttia, mutta hirveän vähän on ainakin meilläpäin näkynyt tällaisia hakemuksia. En usko, että se tätä asiaa ratkaisee. Haluaisinkin kannattaa tätä Abdulla Zahran 1. pontta.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin muistuttaa myös kaikkia täällä olevia siitä, että presidenttimme on aikanaan ollut perustamassa Tukikummit-säätiötä, mistä voi nimetä hakea lapsen harrastuksiin, vaikkei ole toimeentulotukiasiakaskaan, näitä kuluja. Kirkko ja diakoniat hoitavat niitä ja hakijoiden ei tarvitse kuulua kirkkoon.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Näistä harrastuskuluista – en muista yksittäisiä summia, mutta tiedän, että harkinnanvaraisena toimeentulotukena ilman lastensuojeluasiakkuutta on hyvä, jos lenkkarit sillä rahalla saa. Ne ovat ihan älyttömän pieniä ne summat, joita todellisuudessa myönnetään. Se on iso ongelma.

5.11.2014

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on nyt useammissakin puheenvuoroissa kannettu huolta lasten määrän kasvusta ja siitä, osaako kaupunki vastata tähän oikein ja onko meillä lapsille riittävät palvelut, kun määrät kasvavat erityisesti varhaiskasvatuksessa. Esimerkiksi tohtori Arajärvi toi esiin tämän kysymyksen, pitäisikö budjetoida lasten mukaan. Tämä on myös kysymys, josta on keskusteltu nyt budjettineuvotteluissa, on keskusteltu keväällä raamineuvotteluissa, on keskusteltu viime vuoden budjettineuvottelussa: miten voidaan vastata lasten kasvuun? Lasten määrä kasvaa nopeammin kuin meidän kaupunkimme yleiset väestöennusteet sanovat, koska lapsia tulee enemmän. Suuri osa meidän uusista asukkaistamme on lapsia.

Tähän liittyy myös se, että kaupungin strategiassa kirjattiin yksi tavoite, että tarkastellaan kaikissa virastoissa tilatehokkuutta ja mahdollisuuksia parantaa sitä. Tämä on tietenkin hyvä. Totta kai pitää tarkastella, että ei ole turhaa tilaa, on tarkoituksenmukaiset tilat eikä pidetä tyhjillään tiloja, joita ei tarvita. Varhaiskasvatuksen osalta näkisin, että tämä kuitenkin tehtiin jo. Tällainen tarkastelu on tehty tämän vuoden kuluessa. On onnistuttu vähentämään tilojen käyttöä siellä, missä on ylimääräistä tilaa ollut, ja jäljellä olevat tilat ovat kyllä aika lailla tehokkaassa käytössä, varsinkin kun lasten määrä kasvaa koko ajan. Se kasvaa kaikilla alueilla. Se kasvaa uusilla alueilla nopeammin, mutta useimmilla vanhoilla alueillakin päiväkotikäisiä lapsia on enemmän koko ajan.

Siksi haluaisinkin tehdä ponnin, joka nyt löytyy myös järjestelmästä ja jossa selvitetään mahdollisuudet vastata varhaiskasvatuksessa lisääntyvään lapsimäärään entistä paremmin riittävällä määrällä tiloja. Lisäksi kun nyt valitettavasti valtuutettu Malin ei päässyt kannattamaan valtuutettu Abdullan pontta, minä kannatan sitä hänen puolestaan ja vielä valtuutettu Ingervon ponttakin.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Molempia.

Valtuutettu Lindell

Kiitoksia, puheenjohtaja.

5.11.2014

Tätä pituutta on tullut niin paljon, että jos laitan nämä paperit tänne alle, huononäköisenä en näe. Pidän niitä sen takia tässä käsissäni, jos sallitte.

Kahdessa menneessä ryhmäpuheessa olen ottanut esille Suomen luottoluokituksen kolmen A:n ja varoitellut, että on todennäköistä, että se tulee putoamaan. Ajatuksiani ei silloin otettu todesta. Nyt se on totta. Olemme menettäneet kolmen A:n luokituksen. Tässä budjetissa ei ole riittävästi huomioitu niitä kustannuksia, joita luottoluokituksen pudottaminen tulee vaikuttamaan. Pitkäaikaistyöttömyys lisääntyy, sosiaali- ja terveysmenot tulevat kasvamaan enemmän kuin budjetissa on siihen määrärahaa varattu. Näitäkään kustannuksia ei ole riittävästi huomioitu. Kysymys on siitä, tehdäänkö tahallaan alibudjetti sosiaali- ja terveysmenojen suhteen. Nyt se ollaan tekemässä. Tämä on itsensä ja kansalaisten pettämistä mielestäni. Seuraava vaihe sosiaali- ja terveydenhoidossa tulee olemaan se, että pienet terveysasemat ja sosiaali-asemat suljetaan. Tilalle tulee jättiyskkeitä.

Pidämme Helsingissä palvelutasoa yllä velan otolla. Olemme Kreikan tiellä, joka on tuhon tie. Samalla tiellä on Suomen valtiokin. Tätä budjettia tehtäessä olisi voitu ottaa tämä asia huomioon tehden ihan oikea budjetti sosiaali- ja terveysmenoihin.

Nykyisessä taloudessa tilanne kiristyy koko ajan. Mielestäni on virhe investoida keskustakirjastoon. Se on jättihanke. On itsestään selvää, että pienet kirjastot tullaan sulkemaan, vaikka sitä tällä hetkellä ei äänneen uskalletakaan sanoa. Kustannussäästöjä tullaan hakemaan rajulla kädellä. Tulevan keskustakirjaston ylläpitokustannukset ovat erittäin kalliit, ja erikoinen puurakennus tulee kalliimmaksi kuin meille annetaan ymmärtää. Tästä rakennusprojektista Helsingin kaupunki tulee maksamaan leijonanosan. Onko meillä tosiaan varaa tässä taloudellisessa tilanteessa, jossa nyt elämme?

Oma kantani on se, että näihin tosiasioihin olisi pitänyt paneutua ja ottaa lusikka kauniiseen käteen ja muistaa köyhät ja vähävaraiset ihmiset, joita kaupungissamme tälläkin hetkellä on yhä kasvava joukko. Ei pidä ihmetellä, kuinka moni suomalainen ansaitsee alle 2 100 euroa tai alle 2 600 euroa kuussa. Olisi pitänyt tässä budjetissa ottaa nämä ihmiset ihan oikeasti huomioon. Ei riitä, että nostaa peukalon pystyyn ja sanoo tsemppiä.

Kannatan René Hurstin esittämää pontta sosiaaliasiamiehistä.

Kiitoksia.

5.11.2014

Valtuutettu Villo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Asuntolautakunnan jäsenenä en malta olla puhumatta myös asumisesta, mistä tässä kunnassamme, vaikka rikkaita olemmekin muihin kuntiin nähden, edelleen on kova ja huutava pula. Minä haluaisin kiinnittää huomion nimenomaan kaupungin omaan asuntotuotantoon, joka laahaa vuosi vuodelta jäljessä siitä, mitä tarvetta on. Kaupunki kiinnittää huomiota väestönkasvuun. Kasvun tulisikin näkyä entistä selkeämmin reaalisesti tässä asunto-ohjelmassa.

Mitä tulee sitten rakentamisen laatuun, kaupungin tulisi kiinnittää huomio rakentamisen laatuun muun muassa valvontaa lisäämällä eikä esimerkiksi sitä heikentämällä. Mitä sen sijaan tulee asumisen hintaan, siihen voidaan vaikuttaa muun muassa kaavoituksessa. On turha kuvitella, että edullista asumista saadaan, jos suunnitellaan rakentamista meren päälle. Tämä on vain yksi esimerkki. Edullista asumista saadaan ainoastaan sillä, että rakennukset suunnitellaan niin että siinä huomioidaan käyttäjät pitemmän aikavälin aikana.

Uudet haasteethan tulevat ihan lähimpien kymmenien vuosien aikana, kun ikäihmisten määrä tulee lisääntymään ja kun säästöjä tehdään ja halutaan ihmiset asuttaa yhä pitemmän aikaa omassa kotona. Itsekin haluan asua mahdollisimman pitkään omassa kotona. Tämä on meille kaikista edullisin ja inhimillisin muoto. Mutta myös se tuli rakentamisessa huomioida, että siellä pystytään elämään ja olemaan, kun tulee ikää.

Sen sijaan haluan varoitella ylilyönnistä. Kun puhutaan esteettömyydestä, sekin tulee hyvin suunnitella, ettei käy sillä lailla, että vain rakentamisen hintaa sen kun tulee lisää, kun pitäisi saada edullista asumista.

Mitä tulee nimenomaan kaupungin asumiseen, jos halutaan vaikuttaa muun muassa hoitomenoihin, minä väitän, että paras tulos saavutetaan myös hoitomenoissa sillä, että entistä enemmän huomioidaan ja otetaan asukkaat mukaan, kun päätetään yhtiön asioista. Ei riitä, että niitä asioita kuullaan, vaan sen tulisi myös näkyä päätöksenteossa. Tämän koen erittäin tärkeänä.

Tämä lyhykäisyydessään tästä asumisesta. Mutta korvaani kalskahti myös valtuutettu Jalovaaran Villen tuoma turvallisuusasia esille, joka on myös minun sydäntäni erittäin lähellä. On todella surullista, jos pitää

5.11.2014

---

paikkansa, että palovaroitinhommaa ei kaupunginhallituksessa hyväksytty.

Lopussa haluan sanoa tällaisen asian asukastalotoiminnasta. Mitä sen rahoitukseen tulee, mielestäni rahoituksen tulisi olla edelleen Helsingin kaupungilla, jotta hinnat eivät karkaa. Toisekseen itse kun kuuluin aikoinaan tähän niin sanottuun lähityöryhmään – varmaan muistanette kun puhuttiin lähidemokratiasta – en ymmärrä, miten muuten se voisi toteutua kuin asukastalojen kautta.

Kannatan René Hurstin pontta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Koivulaakso

Kyllä vain. Kannatan Muttilaisen esitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman

Sitä pääsee joskus yllättymään. Kun tuo Koivulaakso puhuu noin yllättävän nopeasti, enhän minä osannut valmistua tähän.

Kuitenkin, arvoisa puheenjohtaja, hyvä kaupunginvaltuusto ja erityisesti tietysti Dan.

Ensinnäkin on todettava, että on lohdullista, että maamme pääkaupungissa poliittiset puolueet kykenevät edelleen tekemään kompromisseja ja sopimaan kaupungin taloudesta yhdessä. Vaikka kompromissit useimmiten ovatkin kaikille enemmän tai vähemmän puolinaisia ja epätydyttäviä, on oma arvonsa silläkin, että päätöksiä ylipäätään kyetään tekemään.

Valtakunnallisella tasolla on ollut nähtävissä huolestuttavia merkkejä poliittisen järjestelmämme päätöksentekokyvyn rapautumisesta. Yhteiskunnallisen vakauden säilyttämisen perusta on luottamus – siis myös luottamus siihen, että poliittiset päättäjät kykenevät tekemään päätöksiä niistä asioista, joista heidän odotetaan tekemään päätöksiä. Tämän suhteen kaupunkimme päätöksenteko näyttäisi olevan terveemmällä pohjalla kuin mikä on tilanne valtakunnallisella tasolla. Eriytyisen tärkeää on se, että valtuustoryhmien välillä on pystytty pitäyty-

5.11.2014

---

mään valtuustostrategian määrittelemässä menokurissa. Yhden prosentin vuotuinen tuottavuustavoite ja investointikatto hillitsevät edes vähän kaikkein huimimpia julkisten menojen paisuttamissuunnitelmia.

Samalla on kuitenkin huomattava, että edes strategialla linjatulla menokurilla ei ole pystytty eikä näköpiirissä olevassa tulevaisuudessakaan pystytä hillitsemään kaupungin velkaantumiskehitystä. Ensi vuonna kaupunki ottaa jälleen kerran enemmän velkaa kuin edellisvuonna, tällä kertaa peräti 280 miljoonaa euroa. Kaupunkimme velkaantumiskehitys on aivan hallitsemattoman nopeaa. Jos se haluttaisiin pysäyttää, edellyttäisi se merkittävästi nykyisin sopimaamme tiukempaa menokuria ja hyvin kunnianhimoista saneerausohjelmaa.

Tuossa jossain salin keskivaiheilla kulkee sellainen huomattava poliittisen kulttuurin ja ajattelun ero, joka on helposti havaittavissa myös täällä salissa käytetyissä puheenvuoroissa. Vasemmalla puolen kannetaan lähinnä huolta siitä, mitä kaikkea kivaa kaupungistamme vielä puuttuu ja mihin kaikkeen tarvittaisiin vieläkin enemmän julkista rahaa. Täällä oikealla puolella vähän hirvitellään sitä, kukakohan tämänkin lystin lopulta oikein maksaa.

Sanomattakin pitäisi olla selvää, että ennen kuin voidaan alkaa jakaa rahaa sinne ja tänne erilaisiin mukaviin hankkeisiin, pitäisi olla myös jotakin jaettavaa. Ennen kuin poliitikot tässä salissa pääsevät jakamaan rahoja omiin suosikkikohteisiinsa, on helsinkiläinen veronmaksaja ja helsinkiläinen yrittäjä tehnyt työtä ja laittanut itsensä likoon. Nyt pitäisi kiinnittää huomiota siihen, onko Helsinki todella sellainen kaupunki, joka houkuttaa työteliäitä veronmaksajia ja idearikkaita yrittäjiä koettamaan täällä siipiään. Tämän suhteen on huolestuttavia merkkejä ilmassa. Yhä useampi katsoo lahden ylitse etelään, jossa taitaa olla hieman yritysmönteisempi ja työteliäämpi toimintaympäristö.

Kaiken sen velkarahan, jonka me täällä jaamme erilaisiin mukaviin, hyviin ja kannatettaviin asioihin, joutuvat maksamaan lopulta tulevat sukupolvet veroissaan. Vuodesta toiseen jatkuva ja kiihtyvä velkaantuminen on vakava sukupolvieettinen kysymys. Kun rahoitamme omia hyvinvointipalveluitamme ja lähetämme siitä vuodesta toiseen laskun lapsillemme, teemme yksiselitteisesti väärin.

Valtuustoryhmien välisessä sovussa on kyllä järkeviäkin painotuksia, niistä nyt päällimmäisenä aiottua suurempi panostus opetustoimeen. Hyvät ja houkuttelevat koulut ovat Helsingin harvoja todellisia valttikortteja suhteessa kehyskuntiin, ja siksi niihin kannattaa kyllä satsatakin. Vastaavasti toivon, että nämä satsaukset tulevat todella tuntikehyksen, ammatillisen koulutuksen, lähiopetustuntien ja avustajien ja sijaisten

5.11.2014

---

turvaamiseen eivätkä esimerkiksi nykyisen kouluverkon sementoimiseen ja palveluverkon tarpeellisten uudistusten torppaamiseen. Seiniä on jo liian pitkään tässä kaupungissa priorisoitu suhteessa toimintaan.

Toisaalta samaan teemaan liittyy myös valtuustoryhmien välisen sovun ehkä murheellisin osuus, nimittäin se, että kaikista mahdollisista julkisista rahareilista on päätetty priorisoida juuri keskustakirjastoon. Samalla kun joudumme pakostakin leikkaamaan palveluun, panostamme tällaiseen epäfunktionaaliseen monumentaalirakentamiseen. Kun kannatan panostamista mieluummin sisältöön kuin seiiniin, en voi sydämessäni kannattaa hanketta, jonka fokus on nimenomaisesti hulppeissa seinissä eikä tosiasiallisessa kirjastotoiminnassa. Arvostan kuitenkin valtuustoryhmien välillä tapahtuvaa sopimisen kulttuuria niin paljon, että huonoine piirteineenkin pidän saavutettua sopuna edes siedettävänä kompromissina ja näin muodoin kannatan sen hyväksymistä.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rydman kysyi, onko Helsinki todellakin sellainen kaupunki, joka houkuttaa työntekijöitä ja yrittäjiä tänne maksamaan veroja. Helsinkiläisenä työntekijänä ja yrittäjänä, kasvuyrityksen hallituksen jäsenenä vastaan, että kyllä. Helsinki todellakin on sellainen kaupunki, joka houkuttaa työntekijöitä ja yrittäjiä tänne maksamaan veroja. Tämän näemme myös siitä, miten Helsinkiin muuttaa jatkuvasti lisää väkeä kaikkialta Suomesta ja myös ulkomailta. Pyritään yhdessä pitämään Helsinki sellaisena kaupunkina.

Kiitos.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kaksi kommenttia Rydmanille. Ensinnä oltiin kovasti huolissaan siitä, että vasen laita keksii kaikkea kivaa ja lisää menoja. Kiinnittäisin nyt kuitenkin huomiota siihen, että budjettiesityksen loppusumma on tismalleen sama kuin kaupunginjohtajan tekemä esitys. Mehän olemme koko valtuustona strategiassa sopineet aivan tarkkaan, miten kaupungin menot kehittyvät, ja näin ollen näitä menoja tässä tällä kertaa on esittänyt kaupunginjohtaja.

5.11.2014

Toiseksi komppaan mielelläni valtuutettu Kivekästä toteamalla vielä lisäksi, että tänäänkin pöydällemme jaettu Talouden ja toiminnan seurantaraportti 3/2014 kuvastaa hyvin, kuinka Helsingin verotulot kehittyvät varsin suotuisasti toisin kuin ehkä edellisestä varsinaisesta puheenvuorosta olisi voinut päätellä.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kommentti edelliseen puheenvuoroon, että lahden toisella puolella etelämpänä asuu kuitenkin kohtuullisen köyhä kansa, joka saattaa omaa elintasoaan parantaa sillä, että he tulevat tänne meille Suomen puolelle töihin.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia. Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän kaikkia budjettineuvottelijoita työstä, joka ei varmastikaan ollut helppo. Eikö se ole päällä? Kannatan omalta osaltani talousarvion hyväksymistä pienemmän pahan periaatteella, vaikka se sisältääkin useita kohtia, joita en erillisinä asioita missään tapauksessa kannattaisi. Erityisen huonona talousarviossa pidän keskustakirjastohankkeeseen ryhtymystä. Valtuutettu Sumuvuori piti hanketta kannatettavana siksi, että siihen saadaan valtiolta sinänsä huomattava rahallinen tuki. Huono investointi ei kuitenkaan muutu hyväksi, vaikka joku muu maksaisi siitä osan. Pitkällä tähtäimellä keskustakirjasto jää osaksi kaupungin kirjastoverkostoa, mistä seuraa, että keskustakirjastoon oppoavat resurssit ovat muualta pois. Esitetty säätiömalli hämärtäisi kirjastotoimen kustannusten kokonaiskuvaa ja saattaisi johtaa siihen, että kirjastot joutuvat epätasapuoliseen asemaan määrärahoja jaettaessa.

Teenkin asiaan liittyvän ponnen, joka on luettavissa kokousjärjestelmässä.

Valtuutettu Kari halusi ryhmäpuheessaan keskustakirjastosta oleskelupaikan, ei perinteistä kirjastoa. Nuorison oleskelupaikat tulisi kuitenkin rahoittaa nuorisotoimen varoista. Kirjastotoimen varat tulisi käyttää varsinaiseen kirjastotoimintaan, jonka tarkoituksena on kansan sivistysta-

5.11.2014

---

son ylläpito, eikä rahoittaa nuorten hengailupaikkaa, joka sinänsä on varmasti tarpeellinen.

Kannatan muun muassa valtuutettu Moision esittämää näkemystä raiddejokerihankkeen tärkeydestä. Vaikka joukkoliikenne lähiöstä kanta-kaupunkiin toimiikin nykyisellään hyvin, poikittaisliikenteessä olisi huomattavasti parantamisen varaa. Mikäli poikittaisliikenne toimisi paremmin, joukkoliikenteen kulkutapaisuus kasvaisi ja yhä harvempi kaupunkilainen tarvitsisi omaa autoa päivittäisiin matkoihinsa. Poikittaiset raidteyhteydet olisivat tärkeä askel kohti tätä hyvää tavoitetta. Sen sijaan pisararadan järkevyyden investointina nimenomaan helsinkiläisten näkökulmasta on kyseenalainen, ja suurin hyöty hankkeesta valuisikin kehyskuntiin, joihin muuttaisi pendelöinnin helpottuessa jatkossa entistäkin enemmän helsinkiläisiä hyviä veronmaksajia.

Kyseenalaistaisin myös kaupungin rahojen käytön kaupallisten megatapahtumien rahoittamiseen. MTV Push -tapahtumasta tavoiteltu hyöty kaupungin paremman näkyvyyden muodossa jäi käytännössä varsin vähäiseksi, ellei olemattomaksi. Pidänkin kaupungin budjettivarojen tuhlaamista tällaisiin joutavuuksiin tiukka budjettiraami sekä säästö- ja tehostamistavoitteet huomioiden kyseenalaisena, ellei suorastaan vastuuttomana taloudenpitona.

Viitaten aikaisempaan valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuoroon sekä siihen käytettyihin vastauspuheenvuoroihin teen valmiin lentokentän selvittämistä koskevan ponnen. Lentokenttään liittyy paljon koulutus- ja harrastustoimintaa. Lisäksi lentokenttä ja viereinen pienteollisuusalue ovat alueellisesti merkittäviä työllistäjiä. Kentän ottaminen rakennuskäyttöön olisi maaperän laadun vuoksi erittäin kallista. Sen sijaan että tuhotaan pysyvästi pääkaupunkiseudun ainoa mahdollisuus harrasteilmailuun, järkevämpää olisi tukea täydennysrakentamista muualla sekä nostaa rakennustehokkuutta jo hyväksytyissä ja tulevissa kaavoissa.

Lisäksi kannatan valtuutettujen Hursti, Karhuvaara ja Muttilainen ponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja oli äsken niin nopea katkaisemaan vastauspuheenvuorot, että ei antanut minun vastata niihin kommentteihin, mitä omaan puheenvuorooni tuli.

5.11.2014

Kommentoin vain lyhyesti sen verran, että valtuutettu Kivekkään ei ehkä kannattaisi olla niin tavattoman luottavainen sen suhteen, kuinka vetovoimamme ja houkuttavuutemme täällä lahden pohjoispuolella lopulta säilyy. Aika huonoja merkkejä on ilmassa yritysten, työntekijöiden ja veronmaksajien osalta.

Valtuutettu Torstille toteaisin sen, että pidän häntä yhtenä demareiden vastuullisimmista ja luotettavimmista fiksuista realisteista. Olen tietysti tyytyväinen, että valtuustoryhmät ovat laajasti sovussa mukana. Mutta se mihin puheessa viittasin, oli erinäköisiin yksittäisten valtuutettujen käyttämiin puheenvuoroihin, joissa toivottiin vielä nykyistäkin suurempaa menokulutusta. Kuitenkin täytyy huomata, että tällä nykyiselläkin menokurilla velkaannumme aika reipasta tahtia.

Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ei se Malmin kyllä niin kauhean kaukaa liipaise tästä budjetista. Siitä nyt on vain 25 vuotta, kun ylipormestari Ilaskivi soitti minulle ja sanoi, että hän suunnittelee helikopteria tänne ja aikoo saada sen toimeen. Mitä se maksaa? Kun kerroin sitten, että kolmen hengen miehistö – lentäjä, mekaanikko ja pintapelastaja – kolme miehistöä ympärivuorokautinen ja koulutuksia ja kesälomia. 12 miestä. Se loppui siihen, ja hän tyytyi siihen, että Helsingin turvallisuudelle riittää se, että Rajavartiolaitos toimii siellä ja huolehtii turvallisuudesta. Nyt se on lähdössä pois sieltä.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Rydmanille sen verran, että kyllä keskustakirjastofyrkka mieluummin keskustakirjastoon kuin vaikka siihen keskustunneliin, vaikka siellä onkin parin miljoonan euron varaus. Tältä pohjalta ymmärrän hyvin, että Töölönlahdella on vähän sellaista katsantokantaa, että jos Töölönlahdelle lähtee, sinne pitää lähteä rahan kanssa eikä katselemaan mitään ilmaisia huvituksia tai nauttimaan sivistystä.

Sen verran kommentoisin Nuutille, että nuorten hengailupaikka. Minun mielestäni on kliffaa, että kirjasto palvelee myös nuoria. Olisiko sitten kadulla parempi? Ei ehkä.

5.11.2014

Kiitos.

Ledamoten Storgård

Värderade ordförande och bästa fullmäktige.

Sanon ihan alkuun tästä keskustakirjastosta. En vielä kukaan käsitä, mikä siinä on niin vaikeaa ymmärtää, että kyseessä on kansallinen kulttuuriteko myös. Toinen asia on se, että kirjasto ja seinät, me emme rakenna pelkästään seiiniä. Kaikki tehdään toiminnan ehdoilla. Ne ihmiset, jotka eivät ole käyneet viimeiseen 5–10 vuoteen kirjastossa, olkaa hyvä, menkää sinne. Katsokaa, mitä on nykykirjasto. Se on aivan jotain muuta kuin mitä te saatatte kuvitella.

Tiistain Helsingin Sanomissa lastensuojelun työntekijät kertoivat epäinhimillisestä työtaakastaan ja riittämättömyyden tunteesta ja siitä pelosta, että joku lapsi kuolee turhaan, koska lastensuojelun rahkeet eivät riitä pelastamaan hädässä olevia. Suomessa lastensuojelun avohuollossa on lähes 90 000 lasta. Vajaat 18 000 heistä on sijoitettu oman kodin ulkopuolelle. Täällä pääkaupunkiseudulla joka kymmenes lapsi on lastensuojelun avohuollon piirissä.

Keväällä puhuttiin paljon Helsingin lastensuojelun kriisistä. Työntekijät kertoivat silloin, että päätökset lapsen asuinpaikasta ja saamista palveluista tekee joku muu kuin lapsen tunteva työntekijä. Asiakkaita siirretään tarpeettomasti paikasta toiseen. On vaikea löytää oikeanlaista apua, ja tukitoimet ovat riittämättömiä. Apu tulisi kytkeä myös paljon paremmin koulujen ja päiväkotien yhteyteen. Tällainen rakenteellisesti moniammatillinen ryhmä on selkeästi paras vaihtoehto. Siinä huolet ja tiedot siirtyvät avoimesti, ja ryhmä voi selkeämmin kantaa vastuun asiakkaan kanssa yhteistyössä.

Näissä monissa käytännöissä ohitetaan nyt asiakkaiden kokemukset. He saattavat jopa menettää luottamuksen työntekijöihin ja kokea elämänsä täysin merkityksettömäksi. Uuden ensi vuonna voimaan tulevan lastensuojelulain tarkoituksena on voida puuttua ongelmiin jo ennen kuin perhe on lastensuojelun asiakas. Lapsiperheillä olisi oikeus saada palvelutarpeensa arvioiduksi heti asiakkuuden alussa, vaikka heillä ei olisikaan tarvetta saada nimenomaan lastensuojelun palvelua.

Tässä Imatran hyväksi todetussa mallissa on luotu hyvinvointineuvolointa. Toiminnan tavoitteena on lapsiperheiden hyvinvoinnin ja vanhemmuuden tukeminen ja erityistä tukea tarvitsevien perheiden varhainen

5.11.2014

---

tunnistaminen ja auttaminen. Tavoitteeseen pyritään ehkäisemällä ja hoitamalla lapsiperheiden ongelmia suoraan heidän kotonaan ja tarpeeksi ajoissa. Käytännössä kun imatralaiseen perheeseen odotetaan lasta, neuvola tapaa kaikki perheenjäsenet ja perheen kotona käydään kunkin perheen tuen tarpeen mukaisesti. Työntekijät jalkautuvat kouluihin, päiväkoteihin ja perheiden koteihin myös iltaisin ja viikonloppuisin. Apu on hyvin käytännönläheistä virastokäyntien ja keskustelujen sijasta.

Yhden lapsen sijoittaminen laitoshuoltoon maksaa vuodessa 90 000 euroa. Pieni raha, vai? Inhimillisestä tuskasta puhumattakaan meidän täytyy tehdä jotain. Valtuutettu Arajärven ehdotus tästä lapsibudjetoinnista on muuten tutkimisen arvoisen. On ihmisiä, jotka eivät ymmärrä muuta kuin numeroita, eivät tervettä järkeä ja lasten hätää. Usein asiat etenevät, kun joku huutaa oikein kovaa. Lastensuojelun asiakkaat – perheet, lapset – huutavat harvoin kovaa. Se on meidän valtuutettujen tehtävä. En halua, että joudumme todistamaan yhtään uutta pahoinpidellyn lapsen kuolemaa.

Esitän pönten:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että ennalta ehkäisevää lastensuojelutyötä kehitetään Imatran mallin mukaisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuosta valtuutettu Storgårdin viittauksesta keskustakirjastoon jatkaisin sen verran, että mielestäni se on kanssa ihan ymmärrettävä kulttuurihanke. Monesti ihmettelen sitä, että sen vastustajista moni on kuitenkin valmis laittamaan satoja miljoonia Guggenheim-museoon ja lähettämään ne rahat toiselle puolelle Atlanttia mutta huomattavasti edullisempaa kirjastoa samaan aikaan vastustetaan. Jos joku voisi vähän avata tätä logiikkaa, niin ymmärtäisin minäkin paremmin.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

5.11.2014

Valtuutettu Storgård totesi mielestäni tuossa hyvin, että tämä keskustakirjasto on myös kansallinen kulttuuriteko tai kansallinen hanke ja rakennus. Laajentaisin hieman sitä niin että se on nähtävä jopa kansainvälisenä vetovoimatekijänä. Keskustakirjaston formaatti on mielestäni vähän samantyyppinen kuin Tukholmassa heidän Kulturhuset Sergelstorgin varrella. Tämä rakennuksena ja hankkeena asettuu jonnekin sinne kirjastojen ja Guggenheimin väliin. Olen ihan lämpimästi tämän ryhmien saavuttaman budjettisovun takana, ja on erityisen järkevää tehdä se nyt, kun se saadaan Suomen itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi myös suuremman valtionosuuden piiriin.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Muistan, että viime kaudella sosiaalilautakunta viime metreillä päätti, että tätä Imatran mallia alettaisiin toteuttaa. Mutta sitten päätös alistettiin kaupunginhallitukselle, joka totesi, että siihen ei ole rahaa. Ei ole varaa. Se on liian kallis. Sen takia olen jäänyt vähän miettimään, mitä ennaltaehkäisyllä loppujen lopuksi tarkoitetaan, jos sellainen, mikä ennalta ehkäisee hyvin, hyvin edullisesti ja todetusti, on liian kallis. Imatra ilmeisesti on rikkaampi kunta sitten, kun on ennaltaehkäisyyn rahaa.

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä kun Storgård toi ilmi, että tämän keskustakirjaston vastustaminen olisi jollain tavalla nykyisen muotoisen kirjastotoimen vastustamista, ei se ihan sillä tavalla ole. Mielestäni kirjastotoimeen laitettaville rahoille olisi saatu huomattavasti parempi hyöty sillä, että ne toimet viettäisiin sinne, missä se olisi kansalaisia lähellä, koska ei jostain Kontulasta tai Malmilta ainakaan lapset lähde keskustakirjastoon yksinään.

Mitä tulee keskustakirjaston ja Guggenheimin vastustamisen laittamiseen toistensa poissulkeviksi tekijöiksi, minun mielestäni näitä kumpaakin megahanketta voi vastustaa ihan yhtä hyvin ja pyrkiä keskittymään kaupungin ydintoimintoihin.

Kiitoksia.

5.11.2014

Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Lyhyesti myös vastaisin Ville Jalovaaralle, että minäkin kuulun niiden joukkoon, jotka vastustavat molempia näitä megalomaanisia hankkeita, kuten Nuutti äsken puheenvuorossaan. Mielestäni kaupungillamme on muitakin paljon tärkeämpiä rahankohteita, esimerkiksi peruspalvelut, opetus, sosiaalitoimi ja vanhustenhoito. Tällaiset voitaisiin jättää ihan huolehti kokonaan perustamatta mutta valitettavasti enemmistö puolueista on nyt ollut toista mieltä ainakin tämän toisen hankkeen osalta. Guggenheim nähdään myöhemmin.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Valtuutettu Storgård puhui mielestäni ymmärtämättömästi kirjastoasiasta. Ei jonkin asian oleminen tai nimeäminen kansalliseksi kulttuuriteoksi tarkoita sitä, että taloudelliset näkökohdat jäisivät merkityksettömiksi. Ei myöskään ole kovin hyvä lähtökohta keskustelulle, jos keskustakirjastoasiasta eri mieltä hänen kanssaan olevaa kehotetaan käymään kirjastossa ihan kuin nämä eivät kävisi. Tämä on mielestäni mielipideraisimia.

Valtuutettu Jalovaaralle kertoisin, että vastustan myös Guggenheim-museota, mikä on hyvin loogista, koska nämä molemmat hankkeet sisältävät samoja tarpeettoman rahankäytön elementtejä.

Pyysin tämän puheenvuoroni kuitenkin kannattaakseni joitakin tehtyjä ehdotuksia. Kannatan valtuutettu Hakasen vastaehdotuksia numero 5 ja 10, sekä ponsia numero 6, 7 ja 8.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Hyttisen esittämiä ponsia.

Sitten puheeseen.

5.11.2014

Itselleen porsas vahingon tekee, kun kaukalonsa kaataa, tavattiin sanoa maatalous-Suomessa. Helsingin kaupungista maatalous on kaukana, mutta asiayhteyden voi nähdä vuoden 2015 talousarvion tiukoissa raameissa. Helsingillä ei vain ole varaa tehdä vahinkoa itselleen, joten puolivälitarkastelussa voimassa olevan strategian 2013–2016 realistisuuden kriittinen tarkastelu on paikallaan. Voimme kysyä, ohjaako strategia meitä päätöksentekijöitä oikealla tavalla aina kulloinkin vallitsevassa tilanteessa. Pohtia sopii myös sitä, voidaanko strategia avata tarvittaessa.

Uuden yleiskaavan laatimisen yhteyteen sopii mielestäni kaupunginosainventointien tarkastelu, vanhimmat niistä kun ovat jo lähes 30 vuoden takaa.

Teen seuraavan ponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodeksi 2015 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kaupunkiosainventointien päivittämiseksi.

Köyhtyvässä Helsingissä päämäärien merkitys korostuu siinä, mikä on keskeisintä itse kaupungille ja sen asukkaille. Kaupungin tulojen väheneminen ja menojen kasvu pakottavat meidät pohtimaan kohteita, joihin panostamme. Päätöksenteossa on muistettava, että Helsingin perustehtävä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja kestävää kehitystä.

Keskustakirjaston ohessa lähikirjastojen merkitys on tunnustettava hyvinvoinnin osatekijänä. Keskustakirjaston toteutus ei saa johtaa toimintojen sisältä haettavaan säästöihin sivukirjastojen sulkemisen muodossa. Lähikirjastot ovat monelle kaupunkilaiselle henkireikä ja yhteisöllisyyden vahvistaja samalla kun se on kaupungille edullista sosiaalityötä lähissä. Samalla voi kiittää Helsingin kaupunginorkesteria tekemästään työstä. Tanssin talo sopisi samaan sarjaan.

Kaupunginvaltuustossa on monissa puheissa muistettu Helsingin kaupungin vanhusvaltaisuus. Ne, ketkä tänä päivänä ovat vanhuksiamme, ovat heitä, jotka Helsinkiäkin sen taloudelliseen nousuun ja hyvinvointiin ovat olleet rakentamassa. Heille on taattava muunlainen tulevaisuus kuin unohdus kotioloihin. Ketään ei saa jättää yksin. Omaishoitajamalli on kaupungille edullisempi kuin laitospaikka, sanotaan. Omaishoitajatyö voi olla ajoittain niin raskasta, että laitokseen päätyykin kaksi raihnaista yhden sijaan. Omaishoitajien korvausten on oltava kelvolliset työmäärään nähden, ja heidän lomaoikeuksistaan on huolehdittava.

5.11.2014

Tuottavuuden tavoittelu on mantra, joka pahimmillaan johtaa ontuvaan johtamiseen ja työhyvinvoinnin muuttumiseen työpahoinvoinniksi. Tuottavuuden tavoittelu ei laatu takaa. On varmistettava, ettei se johda keinotekoiseen taulukkokikkailuun, kun lasketaan kappalemääriä suorituksissa. Olisi hyvä arvioida, missä kohden tuottavuuden tavoittelu on kohdallaan ja millä toimialoilla se taas sen sijaan on keinotekoista.

Helsingille tärkeä kehittämiskohde on kaupungin kansainvälisen tunnetavuuden ja vetovoiman lisääntyminen. Turvallinen Helsinki on hyvä käyntikortti kaupungille. Turvallisuuden tekijänä avainasemassa on pelastuslaitoksen toiminta. Satamassahan pysähtyvät jättiristeilijät ja Itämerellä seilaavat öljytankkerit. Näitä ei pelkällä tuottavuuden tavoittelulla taata vaan puhtaasti rahaa satsaamalla kyseiselle toimialalle.

Kiitän budjettineuvottelijoita siitä, että he ovat huomioineet pelastustoimen vuoden 2015 talousarviossa. Toivon sitä silti jatkossakin.

Kiitos.

Ledamoten Storgård (replik)

Tack, ordförande.

Paljon minusta on puhuttu, mutta koskaan nimeeni ei ole liitetty sanaa rasismi, ei edes mielipiderasismi. Toivon asiallista kielenkäyttöä valtuutetuilta.

Keskustakirjasto ei ole pienempien kirjastojen mörkö. Sen tehtävänä on palvella pienempiä kirjastoja. Kehotan yhä edelleen niitä, jotka eivät käy kirjastossa, tutustumaan kirjastoon, ja ne, jotka eivät sinne ehdi, keskustakirjastoon tutustutaan netissä osoitteessa www.keskustakirjasto.fi. Saatatte yllättyä.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuutettu Storgård.

En myöskään näe toiminnallisesti keskustakirjastoa ja lähikirjastoja keskenään kilpailevina. Tässä on siinä mielessä ikävä ja pakostakin tietysti joudumme taloudellisten reunaehtojen johdosta näistä puhumaan päällekkäin. Toivoisin, että jos ja kun kirjastotoimen puolelta, kirjastosektorilta joudutaan tinkimään, pyrittäisiin tekemään kaikki, että lähikirjastoista ei karsita, sillä ne ovat todella suosittuja. Varmaan kaikki

5.11.2014

---

meistä valtuutetuista ovat käyneet oman kaupunginosansa kirjastossa. Minun kaupunginosassani Töölössä Töölön kirjasto – nythän se on remonttiin menossa ja remontissa – on aina täynnä. Toivoisin, että keskustakirjaston rakenneratkaisuista karsitaan, jos jostain tingitään, ja lähikirjastot säilytetään.

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä sanoisin valtuutettu Storgårdille, että nyt et osaa kuunnella, mitä täällä sanotaan. Ei täällä ole niinkään vastustettu kirjaston rakentamista vaan sitä, että tällaisena talousaikana, kun meillä on vaikeuksia, meillä on muitakin tärkeämpiä kohteita, joita täällä on mainittu, kuin kirjasto. Rakennetaan se, mutta sitten kun ollaan toisessa taloudellisessa tilanteessa.

Kiitos. Kirjastossa käynyt.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Jäi tuossa muutaman vastaehdotuksen lisäksi muutama esitys ja kannatus tekemättä. Kannattaisin valtuutettu Sumuvuoren pontta, joka liittyy asukastaloihin. Meillä on kaupunginjohtaja tehnyt empiirisen tutkimuksen lähiöissä ja ollut huolissaan poviutumisesta. Ikävä kyllä asukastalot ? lähestulkoon asukastaloja tällä hetkellä ja muita vaihtoehtoja ei ole. Tämä on hyvin tärkeä ponsi. Toivon, että tähän kiinnitetään siihen kuuluvaa huomiota.

Lisäksi tässä saatiin budjettiin sidottua 400 000 pelastustoimeen, mutta sillä nyt ei saa kuin ehkä paloletkuja laitoksille. Meillä oli ennen investointilistalla Lassilan pelastuslaitos, joka on pudonnut sieltä veke. Tällainen pelastuslaitos koskettaa kyllä tätä salia ja kaupunkia, oli sitten oikealla tai vasemmalla laidalla, joten esitän seuraavan ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan mahdollisuutta palauttaa Lassilan pelastuslaitos investointilistalle.

Kyllä täällä pitää rankkarikuviot olla kondiksessa.

Kiitoksia.

5.11.2014

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Muttilainen, kertoisin sinulle, että kun Raatikaisen Mikan kanssa juteltiin tietysti tämän rahan pienuudesta, minäkin olisin ollut sitä mieltä, että olisi ollut 3 kertaa 3,3 miljoonaa. Olisi jaettu tällaisella vähän Salomon tuomiolla nämä, että jokainen olisi saanut yhtä paljon. Mutta kiitoksia joka tapauksessa valtuustoryhmille. Sote-lautakunta sai 2,7 miljoonaa, pelastuspuoli sai 0,4 ja sitten meni opetuspuolelle se 7 millia, mutta Raatikaisen Mika sanoi, että tämä on juuri sopiva summa. Tällä saadaan täytettyä ne kuusi vakanssia, joita olemme hakeneetkin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Se on totta. Pelastustoimen ollessa kyseessä ei siellä pienillä pelimerkeillä pelata. Pienet hankinnat vaativat isoja investointeja. Mutta sen tähden sanonkin, että toivon jatkossakin, että tämä huomioidaan budjetissa. Joka tapauksessa historiallisesti tämä on suuri tapahtuma. En muista, koska viimeksi budjetissa olisi lisätty pelastustoimelle yhtään mitään. Kiitos siitä.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Muttilaisen ponsiesitystä.

Pari kommenttia keskusteluun. Ensinnäkin miksi Helsinki velkaantuu? Kokoomuksen johtama hallitus ja sen edeltäjät ovat leikanneet kuntien rahoitusta. Näillä ratkaisuilla on tällä vuosikymmenellä tai 2000-luvun puolella siirretty julkisen velan painopistettä valtiolta kunnille. Samalla on annettu verohelpotuksia muun muassa yrityksille ja hyvätuloisille. Se on ollut kokoomuksen ja muiden hallituspuolueiden poliittinen valinta. Mitä Helsingin omaan toimintaan tulee, velkaa on otettu uusien alueiden rakentamiseen, liikenneväyläinvestointeihin ja liikelaitosten investointeihin. Täällä on vihreitä myöten ihasteltu sitä, että kasvaa, kasvaa,

5.11.2014

---

tarvitaan kasvua. Mutta ei ole kysytty, kenen hyväksi ja kenen kustannuksella kasvetaan. Nyt näyttää etusijalla olevan se, että järjestetään edullista tonttimaata ja vähän muutakin kiinteistöomaisuutta rakennusliikkeille ja sijoittajille, vaikka he eivät halua rakentaa nykyisiäkään tontteja riittävässä määrin eivätkä ainakaan edullisia vuokra-asuntoja. Lisäksi halutaan järjestää lisää asiakkaita kauppiaille. Sen sijaan tavalliset helsinkiläiset, heidän julkiset palvelunsa ollaan valmiita ajamaan, jos ei nyt suorastaan alas, ainakin rapauttamaan surkeaan kuntoon.

Jos halutaan välttää velkaantumista, miksi jätetään toistasataa miljoonaa Helsingin Energian ja sataman yhtiöittämisen yhteydessä niiden nykyisten liikelaitosten voittovaroja tältä vuodelta näiden yhtiöiden pääomaksi? Siinä ei ole siis kysymys siitä, että raha aiottaisiin ensi vuonna jakaa jotenkin osinkoina, vaan se aiotaan pääomittaa. 150 miljoonaa, kenties enemmän. Tällaiseen ei mikään laki eikä mikään EU-direktiivi velvoita. Täällä kun näitä yhtiöittämisspäätöksiä käsiteltiin, perusteltiin, että tämä on pakko. Muttei mikään pakko velvoita meitä nyt jättämään tämän vuoden liikelaitosten tulosta sinne yhtiöihin niiden omaksi pääomaksi. Nyt on käymässä Helsingin Energian kohdalla sillä tavalla, että helsinkiläiset maksavat kahteen kertaan Helsingin Energian investoinnit. Ensiksi ne maksetaan markkinahinnoissa. Sähkömarkkinoilla ja muilla markkinoilla muodostuvat energiahinnat sisältävät investointivaukset, joita jokainen yritys laittaa niihin hintoihin. Me maksamme kulluttajina ne investoinnit joka tapauksessa. Mutta sen lisäksi me tämän budjettiesityksen mukaan maksamme sen luovuttamalla kokonaan niiden liikelaitosten voitot sinne yhtiöille.

Valtuutetut Storgård, Sumuvuori ja jotkut muut ovat korostaneet ihan oikein, että keskustakirjastoja ja lähikirjastoja ei pidä asettaa vastakkain. Kysyn vain, minkä takia sellainen kirjaus sitten sisältyy talousarvioesitykseen, että vähintään puolet keskustakirjaston toimintarahoista pitää ottaa lähikirjastoilta.

Lopuksi valtuutettu Anttila ja Muurinen täällä kehuivat ja onnittelivat budjettineuvottelijoita hyvästä sopimuksesta. Se on kovin toisenlainen kuva kuin se, jonka saa, kun lukee sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöstiedotetta 3. kesäkuuta. Siinä lautakunnan puheenjohtaja Anttilan ehdotuksesta ja varapuheenjohtaja Muurisen kannattamana päätettiin todeta, että sosiaali- ja terveyslautakunta vetoaa kaupunginhallitukseen, että se korottaa sote-budjetin kasvuvaraksi vähintään 1,7 %, jolloin noin 22 miljoonan euron lisäys sote-budjettiehdotukseen antaisi välttämättömät lisäresurssit palvelujen kehittämiseen ja toimintojen uudelleen organisoimiseen ilman että palveluista joudutaan leikkaamaan rajusti. Toivon, että Muurinen ja Anttilat miettivät tätä, kun ensi viikolla päätetään budjetista.

5.11.2014

Ledamoten Wallgren (replik)

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Havaintona Hakasen puheenvuoron johdosta tähän keskustakirjasto-keskusteluun. Mielestäni tämän illan keskustelu kokonaisuutena katsoen osoittaa, että tämä budjettisovun osaksi tullut kirjaus keskustakirjastosta aiheuttaa paljon keskustelua. Toivon, että valtuustoryhmissä harmitaan, että tämän kirjauksen seurauksiin ja merkityksiin palataan tammikuun strategiataarkistuksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Wallgrenille siitä, että hän tarttui tähän asiaan ja toivottavasti asia todellakin korjaantuu. Jo ennen tammikuuta voimme tietysti ensi viikolla korjata sen asian hyväksymällä ehdotuksen, jonka tein ja jota valtuutettu Muttilainen kannatti ja jolla tämä kirjaus poistuisi budjettiesityksestä. Todella tämä on tärkeä asia. Kaupunginkirjastoon liittyy erittäin paljon tärkeitä, hyviä piirteitä. Meidän ei pidä pilata kaupunginkirjastoa sen enempää sillä, että laitetaan ihmiset valitsemaan lähikirjastojen ja keskustakirjaston välillä, kuin silläkään, että kaupunginkirjaston kokonaisuus hajotetaan laittamalla sinne sisälle säätio, joka kilpailee muiden kanssa tai päinvastoin.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Ensinnäkin kannatan Päivi Storgårdin tekemää ponsiehdotusta lastensuojelusta. Sitten totean, että tässähän on paljon muitakin hyviä ponsia esitetty, esimerkiksi kesätyöseteliponsi, kunhan ei tingitä kaupungin tarjoamista omista kesätyöpaikoista. Ehkä löydämme vielä budjetin sisältä mahdollisuuksia ainakin johonkin pilottiprojektiin tämän kesätyösetelin tiimoilta.

5.11.2014

Joukossa on myös huonompia ponsiesityksiä niin kuin aina. Se on tietysti mielipideasia. Itse pidän keskustakirjaston vastaisia ponsia huonoina, enkä tarkoita sitä, että jos yritetään nyt selvittää keskustakirjaston ja muiden kirjastojen välistä suhdetta. Siinä on kyllä pohtimista. Mutta toivon mukaan uusi keskustakirjasto tuo uusia, vähintäänkin nuoria asiakkaita ehkä pois muilta, esimerkiksi vain kulkemassa kaduilla tai hengailmassa muualla. Voidaan hengaila kirjastossa. Kirjastothan ovat nykyään monipuolisia kulttuurikeskuksia, mutta niistä voi kuulemma edelleen myös lainata kirjoja. Se on vähän sama juttu kuin että kuulemma noilla älypuhelimillakin voi edelleen myös soittaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kantola

Puheenjohtaja ja valtuutetut.

Tässä olen nyt tänä iltana kuunnellut erittäin hyviä puheenvuoroja, ja monia hyviä ponsia on esitetty. Alussa haluaisin ilmoittaa kannattavani juuri näitä Nina Hurun, Nuutti Hyttisen ja René Hurstin ponsia. Lisäksi valtuutettu Ingervo on puuttunut asiaan, aiheeseen, joka minullakin on tässä nyt esillä eli nuorten kesätyöseteliin. Toinen tärkeä asia, joka nyt tässä keskustelussa ei ole vielä tullut esille, on koulukiusaaminen. Nämä ovat kumpikin asioita, jotka on mainittu strategiassamme. Olisin toivonut, että ne olisivat näkyneet myös tässä talousarviossa ensi vuodelle.

Strategiaohjelmassa yksi päätavoitteistahan on hyvinvoiva helsinkiläinen. Nuorten osalta tämä on avattu niin että strategiaan on kirjattu alle 18-vuotiaiden kesätyöpaikkojen lisääminen yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Samoin siellä on nimenomaisesti todettu, että koulukiusaamiseen puututaan ja kehitetään kiusaamisen vastaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä.

Talousarviokeskusteluissa Ruuti-ryhmän esittämään kesätyöseteli-hankeeseen suhtauduttiin myönteisesti eri ryhmissä. Oli ymmärrystä niille kokemuksille, joita on saatu Vantaalla, Espoossa, Porvoossa, Lahdessa, Oulussa ja Rovaniemellä. Tämä kirjaus nyt puuttuu, vaikka näitä kokemuksia on ja niiden pohjalta olisi mahdollista ensi vuonna selvittää ja valmistella tätä kesätyösetelihanketta Helsingin tarpeita vastaavaan käyttöön.

Toinen tärkeä asia on koulukiusaaminen. Perussuomalaisten valtuustoryhmä teki viime kuussa aloitteen niin sanotun koulupoliisin palkkaami-

5.11.2014

---

sesta kouluihin koulukiusaamisen estämiseksi. Jos se hyväksytään, se konkretisoituu vuoden 2016 aikana. Mutta sitäkin ennen voidaan toimia, koska strategia antaa siihen mahdollisuuden. Muilla valtuustoryhmillä perussuomalaisten tapaan on mahdollisuus ottaa osaa näihin koulukiusaamisen vastaisiin toimiin. Tässä on jätetty haaste aloitteen yhteydessä.

Koska kesätyöseteli ja koulukiusaamisen vastaiset toimet puuttuvat vuoden 2015 talousarviosta, esitän seuraavanlaisen ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön nuorten Ruuti-ryhmän esittämä kesätyöseteli selvittämällä ja kehittämällä setelin käyttöönottoa Vantaalla, Espoossa, Porvoossa, Lahdessa ja Oulussa sekä Rovaniemellä saatujen käytäntöjen pohjalta.

Lisäksi valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus puuttua koulukiusaamiseen eri hallintokuntien välisenä yhteistyönä ja ryhtyä toimenpiteisiin koulukiusaamisen estämiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Painoin väärää nappia.

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt on auki.

Arvoisat valtuutetut.

Ensinnä kerron tähän sen, että sain hieman ohjeistusta tähän ponnin tekoon, ja jos olette lukeneet ponteni, nyt se on siellä korjattuna. Ihan muutaman parin sanan korjauksella vain. Oli vähän liian tiukka sävyyn. Anteeksi siitä, mutta aina sitä oppii. Tämä oli ensimmäinen ponsi.

Kannatan Otso Kivekkään pontta ja sitten myös Helena Kantolan. Nämä ovat hyviä asioita. Olisin Storgårdin myös tätä lastensuojelupuolta kannattanut, mutta sitä jo kerittiin kannattaa. Ei siitä sen enempää. Nämä ovat tärkeitä asioita. Vaikka nuorisorikollisuus on laantunut ja nuorisovankilassa on vähemmän paikkoja, päihteidenkäyttö on huimalla vauhdilla lisääntynyt. On tärkeä asia pitää lapsista ja nuorista huolta.

5.11.2014

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutetun Kantola tekemää pontta, jonka aiheena oli koulu-kiusaaminen. Kannatan myös valtuutettu Abdullan tekemää pontta vammaisten joukkoliikennelipusta ja samoin valtuutettu Kivekkään pontta, jonka aiheena oli varhaiskasvatuksen tilojen riittävyys.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kannattaa Sumuvuoren, Kivekkään ja Zahra Abdullan molempaa pontta.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hurun pontta.

Valtuutettu Soininvaara

Puheenjohtaja.

Anteeksi, että näin myöhään käytän vielä ihan oikean puheenvuoron, mutta olin tässä kaksi tuntia toisessa kokouksessa. En ehtinyt käyttää sitä aikaisemmin.

Haluan sanoa viisi asiaa tästä budjetista ja budjettisovusta.

Nyt on taas kerran keksitty, että karsitaan hallinnosta ja se voi Helsingissä olla ihan hyvä asia, mutta ei sitä voi tehdä vain sillä tavalla, että otetaan rahaa pois ja käsketään käyttää juustohöylää. Jos me haluamme keveämpää hallintoa, meidän pitää muuttaa myös ohjesääntöjä ja antaa delegoida enemmän. Jos me määrämme tehtävät asiat monimutkaisesti ja raskaasti, se vie rahaa, ja jos me haluamme keventää

5.11.2014

---

hallintoa, meidän pitää se aktiivisesti sitten myös sallia eikä ainoastaan ikään kuin käskeä toisella kädellä ja kieltää toisella kädellä.

Toiseksi kuntien välinen vertailu osoittaa, että me käytämme sote-menoihin 100 miljoonaa euroa enemmän kuin tällä väestöpohjalla pitäisi käyttää. Nyt tämä on seikka, joka on pakko selvittää, ja voi olla parempi käyttää siihen ulkopuolista selvittäjää kuin ryhtyä itse selvittämään, koska itse ei aina selvitä kaikkia omia heikkouksiaan. Tämä voi joko johtua siitä, että meidän sotemme vain on paljon parempi kuin muualla. Me käytämme 100 miljoonaa enemmän rahaa ja saamme sillä vastinetta. Se voi johtua siitä, että me laskimme sen eri tavalla. Hyvä ehdokas tähän erilaiseen laskentatapaan on vuokrat, joka voi olla ihan eri tavalla täällä käsitelty. Tai sitten me yksinkertaisesti vain teemme kaiken huonosti ja kalliisti. Jos näin on, silloin sille asialle pitäisi tehdä jotakin.

Kolmanneksi meidän on annettava tämän kaupungin kasvaa, koska nyt me olemme jarruttaneet kasvua asuntopulalla ja asuntojen korkealla hinnalla, ja se nyt on vain väärin ja epäoikeudenmukaista. Sille, että tänne kovasti haluaa ihmisiä muuttaa ja täällä on korkea syntyvyys, se ei ole tämän valtuustosalin päätettävissä, että näin on. Sen takia tälle asialle on tehtävä jotain. Se, mikä tässä minua ihmetyttää, on se, että kun uusien asuntojen hinnat ovat täällä aivan tolkkottoman korkealla ja kaupunki omistaa melkein kaiken maan, miten siitä asuntojen korkeasta markkinahinnasta tulee kaupungille niin vähän rahaa ja mihin se siinä välissä katoaa. Jos sitä tulisi meille enemmän, meillä olisi varaa nopeampaan asuntotuotantoon. Me pystyisimme painamaan asuntojen hintoja alaspäin. Samalla ehkä meidän ei tarvitsisi tehdä ihan niin ikäviä budjetteja kuin me täällä tänään teemme. Joka tapauksessa tässä suhteessa meidän maapolitiikkaamme pitäisi jollakin tavoin muuttaa.

Neljänneksi jos me näin haluamme ja haluamme nopeampaa asuntotuotantoa, meille tulee investointikatto vastaan. Investointikatto on ihan hyvä sisäisen kurinpidon väline, mutta ei ole mitään järkeä, että se jarruttaa asuntotuotantoa ainakin silloin jos asuntotuotanto itse tuottaa ne rahat maapolitiikalla joko tulevana vuokratuottoina tai maanmyyntihintoina. Sen takia investointikattoa pitää tältä osin muuttaa niin että se ei estä asuntotuotantoa.

Viidenneksi Asuntohankintaosakeyhtiö täyttää tänään 30 vuotta. Minusta se pitäisi ottaa naftaliinista ja ottaa uudestaan käyttöön niin että valtion kanssa sovitaan, että se saa myös myydä asuntoja. Se sopimus on tehtävissä. Olen tästä aivan varma, kunhan ei jaeta osinkoja. Silloin se voisi esimerkiksi, yksi tapa, mitä se voisi tehdä, on että se ostaisi ATT:ltä ne asunnot, jotka eivät nyt käy kaupaksi. Sen sijaan että niitä

5.11.2014

---

pidetään tyhjinä, panisi ne vuokralle ja aikanaan myisi sitten näille vuokralaisille, kun vuokralaiset ovat siinä taloudellisessa tilanteessa, että pystyvät niitä ostamaan. Mutta ATT:stä saisi oikein hyvän työkalun ja tästä asunto ? .

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara on oikeassa siinä, että meillä on paremmat sote-palvelut kuin naapurikaupungeissamme ja se on kalliimpaa. Mutta se myös johtuu suurkaupungin ongelmista. Meillä on enemmän syrjäytyneitä, enemmän työttömiä, enemmän sairaita ihmisiä tässä kaupungissa, joten ehkä ei pitäisi arvostella sitä vielä vaan odottaa sitä, että nyt saamme tämän virastopäällikön viran täytettyä ja ensi keväänä lähdemme yhdistämään toimipisteitä. Kuten omassa puheessani sanoin, meillä on 326 eri toimipistettä sote-virastossa tällä hetkellä.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin alun perin tämän puheenvuoron kannattaakseni tätä Imatran mallin pontta, jota on jo kannatettu. Mielestäni on tärkeää, että tätä asiaa, oikeaa ennaltaehkäisymahdollisuutta pidetään esillä ja tuetaan. Haluan kannattaa myös tätä Kantolan koulukiusaamisponntta. Koulukiusaaminen on rikkaruoho, jota pitää jatkuvasti kitkeä ja eri tasoilla. Tosiaan se on sama, mikä näkyy kaikkialla yhteiskunnassa, mitä on kouluissa, työpaikoilla ja ehkä täällä valtuustossakin, että miten me kohtelemme toisiamme. Se on tosi tärkeää. Siinä on meillä kaikilla, ainakin minulla, varmaan vielä harjoittelua, mutta en usko olevani ainut.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Ihan halusin vain tarjota tätä pontta, jota Ingervo jo tuossa kannatti. Kiusaamisen osalta korjasin sitä ottamalla pois tämän kesätyösetelin, koska siinä oli Ingervolla parempi muotoilu ihan tämän taloussuunnitelmakauden aikana toteutettavana hankkeena. Tietysti olisi toivottavaa, että voitaisiin kuitenkin mahdollisimman pikaisesti lähteä jossain

5.11.2014

---

mittakaavassa jo viemään eteenpäin ja selvittämään tätä asiaa. Mutta niin kuin sanottu, kannatan Ingervon pontta tässä asiassa.

Kiitos.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Ainakin valtuutettu Månsson oli paikalla viime viikolla Ruuti Exossa, kun kesätyöseteli oli yhtenä keskustelun aiheena ja keskustelun kuluessa virkamiesedustajat paneelissa lupasivat asiaan paneutua ja katsoa sitä budjettitasolla. Toki siitä varmaan voidaan ponsikin ylläpitää, mutta luotan myös siellä julkisesti Ruuti Exossa annettuun kommenttiin ja viittaan tässä apulaiskaupunginjohtaja Viljaseen.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Minä vielä tähän kesätyöseteliin. Yhdeksäsluokkalaisten kesätyöseteli tosiaan ei muita kesäsijaisuuksia, tämä ei liity niihin ollenkaan, vaan tämä on nimenomaan yhdeksäsluokkalaisille, jolloin tämä ei myöskään vanhempien nuorten kesätyömahdollisuuksiin vaikuta. Nämä eivät ole ristiriitaisia keskenään.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Olimme Torstin kanssa samassa pöydässä Viljasen ja kumppaneiden kanssa. Haluaisin, että kesätyöseteliasiaan otettaisiin huomiota, ettei Ruuti olisi ainoastaan vain näennäisdemokratiaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

5.11.2014

Täällä on esitetty, että keskustakirjaston vastustaminen on kirjastojen vastustamista ja keskustakirjaston kannattaminen on kirjastojen kannattamista. Tämän voi kuitenkin nähdä juuri päinvastoin. Keskustakirjaston vastustaminen on nykykirjastojen kannattamista, ja keskustakirjaston kannattaminen on nykyisen kirjastoverkon vastustamista. Olettehan te kaupunginhallitusryhmät sopineet:

”Keskustakirjastohankkeen toteutuessa vähintään puolet käyttötalouden toimintamenojen nousupaineista katetaan kirjastotoimen toimintamenojen sisältä tai uusilla kirjastotoimen ulkopuolisilla tulolähteillä.”

Jos näitä riittäviä uusia kirjastotoimen ulkopuolisia tulolähteitä ei löydy, mistä tämä lainaus siis sanoo vähintään puolet nousupaineista otettavan?

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Juuri tästä syystä kannattaa todellakin ensi viikolla miettiä, mitä nappia painaa, kun on kysymys kyseisen kirjauksen poistamisesta budjettiesityksestä ja kaupunginkirjaston koko rahoituksen turvaamisesta. Siellä on myös kannatettu esitys, joka sisältää paitsi nuorisotyöttömyyden torjumisen ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisen, myös nuorten kesätyökokeilun edistämiseen. Siihenkin voi ottaa kantaa nyt eikä pelkästään toivoa, että virkamiehet ehkä sen joskus saattavat toteuttaa.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Keskustelun kuluessa kirjasin kaksi kysymystä, joihin valtuutetut pyysivät vastausta. Valtuutettu Moisio kysyi niin sanotun netotusperiaatteen selvitystä, missä se on. Vastauksena tämä selvitys on annettu kaupunginhallitukselle elokuun kaupunginhallitustalousarviokäsittelyn yhteydessä ja sen materiaali on myös lähetetty tänne valtuuston omaan portaaliin.

Valtuutettu Stranius kysyi luontokeskus Haltian maksuista. Sen osalta totean, että kaupunginkansliavalmistelun yhteydessä ympäristötoimialalle on kohdistettu 150 000 euroa ylimääräistä rahaa. Näin ollen

5.11.2014

---

erotus 280 000 ja 150 000 välissä jää ympäristökeskuksen käyttösuunnitelman varaan.

Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)

Halusin ajatella vain, että ei kai tämä nyt niin huono valtuusto ole, että Ebeling ja Hakanen panevat meidän budjettimme uusiksi.

Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos kaupunginjohtajalle vastauksesta. Tästä seuraa jatkokysymys: mihin sitten se 130 000 on sitten sijoitettu, joka on ikään kuin jäänyt sinne kaupungin kansliaan?

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun lautakunta tai virasto tekee käyttösuunnitelmaa, se on niin sanottu sopeutettava erä. Jos katsoo ympäristökeskuksen kokonaisuutta ja talousarviokokonaisuutta vuodelle 2015 vertaa siihen käyttöön, mikä ympäristökeskuksella on, siihen on lisätty 6,9 % menoja vuodesta 2013 toteutuneesta käytöstä. Tämä on ollut lähtökohta valmistelulle. 150 000 euroa on tullut budjettilisäyksenä. Se ei näy suoraan siitä kirjasta, kun katsotte, koska siellä on 15 000:n erä, joka liittyy tähän valtuustoryhmien päätökseen sopeuttaa hallinnon menoja. Mutta siitä löytyy eli 130 000 euroa on tämä ympäristökeskuksen käyttösuunnitelmavaiheessa toteutettava päätös, jonka lautakunta tulee tekemään.

5.11.2014

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
hallintopäällikkö
förvaltningschef

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Jape Lovén
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Sari Mäkimattila
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot